

Heydər Əlirza oğlu aydın ifadə olunan xarizmaya malik idi. Onun enerjisi ətrafda hər şeyi dəyişməyə qadir idi. Onun gəlisi ilə hər şey dəyişirdi. Onun fantastik yaddaşı, intellektü, hədsiz məlumatlılığı bəzən həlli müşkül görünən problemləri həll etməyə imkan verirdi.

*Mehriban ƏLİYEVA,
YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri,
Heydər Əliyev Fonduunun Prezidenti*

2344
23

Xoşməramlı səfir

II KİTAB

BAKİ - ŞƏMS - 2006

"XOŞMƏRAMLI SƏFİR"

Bakı, "ŞƏMS" nəşriyyatı - 2006, 208 səh.+24 rəngli səh.

Tərtibçi və

ön sözün müəllifi:

Afşandil QASIMOV,

Yeni Azərbaycan Parliyاسının üzvü

Elmi redaktor:

Aqiyə NAXÇIVANLI,

Azərbaycan Müəllimlər

İnstitutunun rektoru,

siyasi elmlər doktoru, professor

Rəyçilər:

Midhad QƏFƏROV,

hüquq elmləri namizədi, dosent

Cəbi BƏHİRAMOV,

A.Bakıxanov adına Tarix

İnstitutunun direktor müavini,

tarix elmləri namizədi

Lətişə MƏMMƏDOVA,

tarix elmləri namizədi, dosent

Kitabda YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, millət vəkili Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycan elminin, təhsilinin və mədəniyyətinin inkişafı sahəsində görüyü işlər, ölkəmizi beynəlxalq aləmdə yüksək səviyyədə təmsil etması və xeyriyyəçilik fəaliyyəti ilə bağlı məqəflələr toplanmışdır.

Geniş oxucu kütłəsi üçün nəzərdə tutulan kitab Mehriban xanım Əliyevanın nəcib və xeyriyyəçilik fəaliyyəti ilə daha yaxından tanış olmaq baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

(Kitab cəpə hazırlanarkən AzərTAc məsələ "Xalq Qoşeli"nin materiallarından istifadə olunub)

X 51000000130 (07)

qrifli nəşr

127-2006

© ŞƏMS

Ön söz

HEYDƏR ƏLİYEVİN İRSİ VƏ MİLLİ MƏNƏVİ DƏYƏRLƏRİMİZ

**MEHRİBAN XANIM ƏLİYEVƏ BU
DƏYƏRLƏRİN QORUNMASI MİSSİYASINI
LAYİQİNCƏ YERİNƏ YETİRİR**

İnsanlar müxtalif olduğu kimi, talelər, xarakterlər də müxtalifdir. Başər cəmiyyəti yaradığı dövrdən bu günə qədər həyat elə bu müxtalif xarakterlərin vəhdəti şəklində inkişaf edir, insanlar və onların əməlləri tarixə qovuşur. Əməlləri, gördüyü işlər barədə tarixin səhifələrinə yazılırlar da olur, onun dərin qatlarda umudulub gedənlər də.

Tarixdə iz qoyub gedən insanların da adı yaddaşlarda müxtalif cür yaşayır. Çünkü, bu, başər həyatıdır. Tarixə məbəd yandırıb da düşmək olar, məbədlər, məktəblər tikdirib xalqa, Vələnə şəraf gətiron övlad kimi də...

Bu gün Azərbaycan xalqının yaddaşında, tarixində çox böyük şəxsiyyətlərin adı, ümvanı yaşayır. Cavanşir, Babək, Tomiris, Şara Natun, Şah İsmayıł Xətai... Heydər Əliyev kimi tarixi şəxsiyyətlərin ömrü isə uzandıqca uzanır. Çünkü onlar hamidən fərqli olaraq əməlləri və işləri ilə tarixin özünü yaradıblar.

Azərbaycan dövlətçiliyinin bərpasında, onun sabit cəmiyyətə evrilməsində sözə ifadə edilməyəcək qədər nəhong işlər görmüş Heydər Əliyevin adı Azərbaycan tarixinə qızıl bərflərə yazılmışdır. Anma qəribədir ki, o bizdən uzaqlaşdıqca biz ona yaxınlaşırıq. Həm müstə-

qım, həm də məcazi mənada. Onun fiziki yoxluğundan sonra insanlar hər böyük şəxsiyyətin nə qədər nəhəng, nə qədər yüksək ideallar yaşatdığını bir daha anlayaraq xatirəsini əziz tuturlar.

Bir də bütün şəxsiyyətlərin irsi o zaman daha uzaqlara gedir ki, onlar özlərindən sonra bu işləri davam etdirəcək şəxsləri də hazırlamış olsun. Bu mənada ulu öndər Heydər Əliyev səfərlərindən daha irəli gedə bildi.

Bu gün Heydər Əliyev irsinin yaşıdan, onun ideyalarını addım-addım həyata keçirən iki şəxs var; Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və onun xanımı, Heydər Əliyev Fonduunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Millat vakili Mehriban xanım Əliyeva.

Ulu öndər başlatdığı nurlu ideyaları həyata keçirəcək bu şəxsləri özündən sonrakı mərhələyə hazırlayarkən yanilmamışdır. Siyasi iradə ilə humanizmi qovuşduracaq, dövlət işləri ilə xalq ideyasını birləşdirəcək İlham Əliyev və Mehriban xanım ulu öndərin əsl davamçıları olduqlarını işləri ilə sübut etdilər. 2003-cü il prezident seçkiləri əvvəlində ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycan xalqına müraaciətində deyirdi: "İnanıram ki, mənim axıra çatdırı bilmədiyim təleyükli məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırı biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidi bəsliyirəm". Budur tarixi şəxsiyyətin böyük uzaqqörənliliyi və dəhiliyi!

İndi o günlər arxada qalıb. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev ulu öndərin fəvqələdə uzaqqörənliliklə ifadə etdiyi fikrin həyata keçdiyini əməli şəkildə sübut etdi və etməkdədir.

Cənab prezidentin xanımı Mehriban Əliyeva da bu ocağı, bu böyük şəxsiyyətlər ailəsinin layiqli üzvü olduğunu ishat edərək Heydər Əliyev siyasi kursunun fundamental prinsiplərinin daşıyıcılarından biri kimi fəaliyyət göstərir. Böyük ədib, gözəl insan Mir Cəlal Paşa-

yev və Azərbaycan jurnalistikasının aqsaaqqah Nəsir İmanquliyevin yadigarı Mehriban xanım Əliyelər ailəsindəki ənənəni əzx etməklə onu inkişaf etdirməyi bacaran insandır. Səbri, humanizmi və mənəvi dünyası ilə Heydər Əliyevə əsl arxa, dayaq olan Zərifə xanım Əliyevanın öyünd-nəsihətlərini, nəsildən-kökəndən gələn kamal və dütüneonu birləşdirən bu xanım cənab Prezidentə bu mənada on böyük yardımçı ola bildi.

1996-ci ildə yaradıldığı Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondu vasitəsilə xalqımızın mədəni irsinin qorunması, inkişaf etdirilməsi onun xalqımızın milli-mənəvi dəyərlərinə sonsuz bağlılığının əyani təzahürüdür. Mehriban xanım gördüyü işlərlə sübut etdi ki, dövlət və dövlətçilikdə təkcə siyaset yox, millətin mədəni, intellektual soviyyəsinin inkişaf etdirilməsi və mənəvi dəyərlərin qorunması da mühüm amildir. Onun əzim və iradə ilə başladığı bu iş tezliklə beynəlxalq təskilatların da diqqətini cəlb etdi. Hər bir abidəyə, hər bir tarixi yadigara həssas münasibət və qayğı göstərən Mehriban xanım Əliyeva YUNESKO kimi böyük bir beynəlxalq təskilatın xoşməramlı səfiri vəzifəsinə seçildi, bu sahədə apardığı fəaliyyətini daha da genişləndirdi. Eyni zamanda Heydər Əliyev Fonduun prezidenti olan Mehriban xanım höyüklərindən əzx etdiyi humanizmi carxı olaraq neçə-neçə nəsillorun xatırında qalacaq işlərə imza atmağı bacardı. Bu gün respublikamızda ələ bölgə, ələ kənd yoxdur ki, Mehriban xanımı orada yeni bir iş başlamasın, məktəbə, xəstəxanaya, uşaq evlərinə kömək etməsin. Az bir vaxtda - cəmi iki il ərzində Fondu hesabına tikiyon məktəblər, təmir olunan təlim-tərbiyə müəssisələri haqqında məlumatlar insanda fərəh və qürur hissələri oyadır.

Mehriban xanım təkcə mədəni irsin qorunması sahəsində çalışır. Onun çoxşaxəli fəaliyyəti yüksək qabiliyyətin və aldığı tərbiyənin parlaq təzahürüdür. O, eyni zamanda təhsil müəssisələrinin işi ilə maraqlanır, kiməsiz uşaqlara baş çəkir, onların qayğı və problemlə-

rini öyrənərək holl edir. Onun bu fəaliyyətinin məqsədi həmin insanların cəmiyyətdə hərabərhüquqlu üzvə çevriləməsi işinə yardımçı olmaqdır.

Ötən il keçirilən parlament seçkiləri sübut etdi ki, cənab Prezidentin siyasi kursunu xalq böyənir və müdafiə edir. Gündögün inkişaf edən Azərbaycan regionun aparıcı dövlətinə, söz sahibinə çevrilmişdir. Bu inkişafda və tanımında öz payı olan Mehriban xanım Əliyevanın millət vəkiliyyinə namizəddiliyi seçicilər tərəfindən rəğbətlə qarşılanırdı. Mehriban xanım isə məhz Əzizbəyov ikinci seçki dairəsini seçdi. Bu dairənin əhatə etdiyi müəssisələrdə onun humanizmi, vətanşörvərliyi, Heydər Əliyev kursuna və ırsinə sədاقəti ilə daha yaxşı tanıdırlar. Mehriban xanım da burada seçiciləri yaxşı tanır, daim təmasda olduğu insanların arzu və istəklərini də, qayğı və problemlərini də yaxşı bilsər. Aparlığı böyük işləri siyasi fəaliyyətlə üzərindən, tələyülü məsələləri parlament tribunasından sösləndirmək və həllinə nail olmaq arzusu, daha mükəmməl qanunların yaradılmasında iştirak etmək, ən əsas da Azərbaycan dövlətçiliyinin inkişafında səmərəli fəaliyyət işləyi xalqın böyük dəstəyi ilə reallaşdı. Ona seçicilərin etimadı o qədər böyük, inanı elə güclü idi ki, hətta rəqibləri belə bu qələbənin legitimliyini etiraf etməyə məcbur oldular.

Fəal ietimai-siyasi xadim Mehriban xanım Əliyeva indi parlament üzvü kimi geniş fəaliyyət göstərir. Ölkədəki ietimai-siyasi prosesləri dorindən bilən, insanların arzu və istəklərinin həyata keçirilməsi üçün hər cür fədakarlığa hazır olan Mehriban Əliyevaya - YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri və Azərbaycan parlamentinin üzvü - bu nəcib, xeyirxah və dövlətçilik yolunda apardığı işlərə mürvəffəqiyət diləyərək ona hər cür dəstək verməyi özümüza bərc bilirik.

Aftandıl QASIMOV,
Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvü

**TÜRKİYƏNİN BAŞ NAZİRİ
RƏCƏB TAYYİB ƏRDOĞAN
HEYDƏR ƏLİYEV
FONDUNDA OLMUŞDUR**

Türkiyənin Baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğanın 50-da Heydər Əliyev Fondunda olmuşdur.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və fondun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Türkiyə hökumətinin başçısını böyük səmimiyyətlə qarşıladılar.

Mehriban xanım Əliyeva Baş nazir Rəcəb Tayyib Ərdoğana və Türkiyə nümayəndə heyətinin üzvlərinə Azərbaycan xalqının ümumi-milli liderinin xatirəsinə ehtiram olaməti olaraq yaradılmış fondun məqsədləri barədə məlumat verdi. Bildirdi ki, fondun əsas məqsədləri Prezident Heydər Əliyevin zəngin ırsını öyrənmək və töbliq etməkdən, onun Azərbaycanın sosial-iqtisadi, mədəni tərəqqisine yönəlmis genişmiyyətli fəaliyyəti barədə gələcək nəsillərdə, qonaqlarda oyani təsəvvür yaratmaqdən, dahi şəxsiyyətin müəllifi olduğu beynəlxalq layihələrin həyata keçirilməsini dəstəkləməkdən, Azərbaycan mədəniyyətinin və ölkəmizin tarixinin geniş töbliği ilə əlaqədar aparılan işlərə kömək göstərməkdən ibarətdir.

Prezident İlham Əliyev hörmətli qonağa ümumi-milli liderimizin şəxsi arxivindən götürülmüş və onun fəaliyyətinin ayri-ayrı dövrlərini əhatə edən eksponatlar barədə ətraflı məlumat verdi.

Türkiyə nümayəndə heyətinin üzvləri fenomen şəxsiyyət Heydər Əliyevin həyatının ən müxtəlif məqamlarını əks etdirən və Azərbaycan tarixinin bütöv bir dövrü barədə geniş təsəvvür yaradan coxlu sənədlərlə, dünyamızın tanmış siyasi xadimlərinin bəxş etdikləri hədiy-

yolorda, ulu öndörümüz haqqında kitablarla, dünyanın nüfuzlu siyasi, elm, mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin Azərbaycan dövlətinin qurucusu haqqında fikirləri ilə tanış oldular, bütün qitələrdən olan ölkələrin liderləri ilə görüşlərdə əkərmiş, gərgin, əxşaxəli fəaliyyətdən xəbər verən şəkillərə böyük maraqla baxdılar.

Türkiyənin Baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğan fondla tanış olduqdan sonra xatirə kitabına öz türək sözlərini yazdı: "Qardaş Azərbaycanın on ağır günlərində ikinci dəfə yenidən dövlət rəhbərliyi öz üzərinə götürərək, əox qısa vaxtda ölkəsinə əağdaş dünyadan inkişaf etmiş dövlətlərdən birinə çevirən böyük siyasi xadim Heydər Əliyevə öz cətirəmimi bildirirəm. Onun dövründə qoyulmuş etibarlı təmol üzərində Azərbaycanın gələcəkdə daha güclü, müstəqil dövlət olaraq tərəqqi edəcəyinə inanırəm.

Heydər Əliyevin adı Azərbaycan durdurğası, əbədiyyətə qədər Azərbaycanla qoşa yaşayacaqdır.

Ruhu şad olsun!"

Sonra Türkiyənin baş naziri Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevaya xatirə hədiyyəsi təqdim etdi.

Mehriban xanım hörmətli qonağa fondun fəaliyyətinə həsr olunmuş kitabı, Fondun on dəyərli layihələrindən olan "Qarabağ xanəndələri" albomunu təqdim etdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Türkiyənin Baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğan fondun binasının eyvanından Bakının Xəzərin monzərəsini, xalqımızın qədim və möhtəşəm tarix-mədəniyyət abidəsi olan İçərişəhəri seyr etdilər. Hörmətli qonaq fonddan xoş və zəngin təəssüfatla ayrıldığını bildirdi.

Fondun binası qarşısına toplaşmış yüzlərlə şəhər sakini Prezident İlham Əliyevi və Baş nazir Rəcəb Tayyib Ərdoğanı bərarətə salamladılar, onlara hörmət və cətirəmlərini bildirdilər.

1 iyul 2005-ci il

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN VƏSAITİ HESABINA YENİ MƏKTƏBLƏR TİKİLİR

Biləsuvar

Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" Programına uğyun olaraq, növbəti dərs ilinə qədr Biləsuvar rayonunun 537 sakinini olan Aranlı və 691 sakinini olan Çinarlı kəndlərində 100 yerlik, rayon mərkəzində isə 240 yerlik təzə orta məktəb binaları tikilir.

Məktəblərin tikintisinə təmumən 1 milyard 20 milyon manatlıq yaxın vəsait sərf ediləcəkdir. Bu təhsil ocaqlarında 84 milyon manatlıq avadanlıq da alınıb quraşdırılıcadaqdır.

Tikinti işlərində yerli sakınların qüvvəsindən və tikinti materiallarından istifadə olunmasına üstünlük verilir.

Biləsuvarlılar Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın bu xeyirxah təşbbüsünü minnətdarlıqla qarşılamışlar.

***

Lənkəran

Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" Programına əsasən, Lənkəran rayonunun Girdəni kəndində 192 və Sağlaküçə kəndində 240 yerlik yeni məktəb binalarının tikintisini başlanmışdır.

Mehriban ƏLİYEVƏ

Girdəni kənd orta məktəbinin tikintisində "Azərsutikinti" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin, Şəhərə məktəbinin tikintisində isə "Azərkəndlikinti" birliyinin inşaatçıları çəhşirlər.

Yeni təhsil ocaqlarının qarşısındaki dərs ilində istifadəyə verilməsi nəzardə tutulmuşdur.

***

Bərdə

Heydər Əliyev Fondu həyata keçirdiyi "Yeniləşən Azərbaycan - yeni məktəb" Proqramına uyğun olaraq, növbəti dərs ilinə qədər Bərdə rayonunun Yeni Daşkənd və Saath kəndlərində dəyəri 759 milyon 74 min manat olan 240 yerlik, Xanağablı kəndində dəyəri 675 milyon 77 min manat olan 200 yerlik təzə orta məktəb binaları tikilir.

Məktəblərə 150 milyon manatlıq avadanlıq da alınıb quraşdırılmışdır.

Tikinti işlərində yerli işçi qüvvəsindən və tikinti materiallarından istifadə olunmasına üstünlük verilir.

6 iyul 2005-ci il

Xoşməramlı səfir

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN PREZİDENTİ, YUNESKO-nun XORŞMƏRAMLI SƏFİRİ MEHRİBAN ƏLİYEVƏ GÖYÇAYDA İNTERNAT MƏKTƏBDƏ OLMUŞDUR

Azərbaycan Prezidentinin xanımı, Heydər Əliyev Fonduun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva iyulun 7-də, dövlətimizin başçısının Goyçay rayonuna səfəri çərçivəsində Goyçay şəhərindəki internat məktəbdə olmuşdur.

Ehtiramla, xüsusi hörmətlə qarşılanan Mehriban Əliyevaya rəhbərlik etdiyi fondu uşaq evlərinə, internatlara göstərdiyi qayğıya görə ürəkdən gələn xoş sözlər deyildi.

Heydər Əliyev Fonduun prezidenti məktəblə tanış oldu. Mehriban xəmm olaqlarda döşəmələrin təzələnməsinə, istilik sisteminin yaradılmasına, avdanlıqla təchiz olunmasına yaxından kömək göstəriləcəyini bildirdi. Internat məktəbdə müvəqqəti məskunlaşmış möcburi köçkün ailələrinin üzvləri ilə də görüşən YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri onların problemləri ilə də yaxından maraqlandı.

9 iyul 2005-ci il

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN VƏSAİTİ HESABINA

Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi "Yeniləşən Azərbaycan - yeni məktəb" programına uyğun olaraq, növbəti dərs ilinə qədər Qobələ rayonunda 754 sakinin yaşadığı Çarxana və 745 sakinin yaşadığı Daşca kəndlərində 100 yerlik təzə orta məktəb binaları tikilir. Ötən əsrin 20-50-cu illərində qeyri-müənasib binalarda yerləşən məktəblərin yerində inşa edilən təhsil ocaqlarının hər birinin layihə dəyəri 427 milyon manatdır. Məktəblərin hərəsi 20 milyon manatlıq avadanlıqla təhciz ediləcəkdir.

Tikinti işlərində yerli işçi qüvvəsindən və tikinti materiallarından istifadə olunmasına üstünlük verilir. Qobələlilər Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva iştirak etmişdir. Təqdimat mərasimini giriş sözü ilə açan Respublika "Kitab" Cəmiyyətinin sədri Zərifə Salahova bildirmişdir ki, dünyada nadir mədəniyyət obyektlərindən olan bu muzeydə 60 ölkədə nəşr olunmuş, on kiçiyinin həcmi 2x2 millimetr, böyükünün həcmi 100x100 millimetr olan 3750 kitab nümayiş etdirilir. Muzeyin ekspozisiya fondu isə 5.500 kitabıdan ibarətdir. 2002-ci ildə yaradılan muzeyə indiyədək 20 min nəfərdən çox tamaşaçı baxmışdır. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin andığınə mərasimlərinə həsr olunmuş "Vətənə, dövlətə, xalqa sədاقət andı", "Kitabi-Dədə Qorqud", "Qurani-Kərim", "Koroğlu", "Nizami", "Xəqani", Məshəli, Nəsimi kimi klassiklərin, onlarla müasir Azərbaycan ədəbiyyatı nümayəndələrinin, dünya ədəbiyyatının Şekspir, Bayron, Puşkin kimi korifeylərinin əsərlərinin muzeydə nümayiş etdirildiyini söyləyən natiq, bu mədəniyyət mərkəzinin ən son eksponatı baroda tədbir iştirakçılarına məlumat verdi.

9 iyul 2005-ci il

"OLİMPIYA OYUNLARI-2004" MİNİATÜR KİTABININ TƏQDİMATI OLMUŞDUR

İyulun 11-də Miniatür Kitab Müzeyində Milli Olimpiya Komitəsi və Respublika "Kitab" Cəmiyyətinin nəşr etdirdiyi "Olimpiya oyunları-2004" miniatür kitabının təqdimat mərasimi olmuşdur.

Tədbirdə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva iştirak etmişdir. Təqdimat mərasimini giriş sözü ilə açan Respublika "Kitab" Cəmiyyətinin sədri Zərifə Salahova bildirmişdir ki, dünyada nadir mədəniyyət obyektlərindən olan bu muzeydə 60 ölkədə nəşr olunmuş, on kiçiyinin həcmi 2x2 millimetr, böyükünün həcmi 100x100 millimetr olan 3750 kitab nümayiş etdirilir. Muzeyin ekspozisiya fondu isə 5.500 kitabıdan ibarətdir. 2002-ci ildə yaradılan muzeyə indiyədək 20 min nəfərdən çox tamaşaçı baxmışdır. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin andığınə mərasimlərinə həsr olunmuş "Vətənə, dövlətə, xalqa sədاقət andı", "Kitabi-Dədə Qorqud", "Qurani-Kərim", "Koroğlu", "Nizami", "Xəqani", Məshəli, Nəsimi kimi klassiklərin, onlarla müasir Azərbaycan ədəbiyyatı nümayəndələrinin, dünya ədəbiyyatının Şekspir, Bayron, Puşkin kimi korifeylərinin əsərlərinin muzeydə nümayiş etdirildiyini söyləyən natiq, bu mədəniyyət mərkəzinin ən son eksponatı baroda tədbir iştirakçılarına məlumat verdi.

"Olimpiya oyunları-2004" miniatür kitabının Azərbaycan dilində nüsxəsinin ölçüsü 38x55 millimetrdir. 256 səhifədən ibarətdir. 36 rəngli şəkli vardır. İngilis dilində buraxılmış kitabın da ölçüsü eynidir, səhifələrin sayı 248, şəkillərin sayı 44-dür. Kitab Azərbaycan

Mehriban ƏLİYEVƏ

Prezidenti İlham Əliyevin XXVIII Yay Olimpiya Oyunlarında iştirak edən idmançılarımızın yolasalma mərasimindəki nitqi ilə açıq. Olimpiya Oyunlarında iştirak etmiş idmançı və məşqçiləri qəbul edərkən söylədiyi nitqi ilə sona yetir. Nəşrdə hər bir olimpiya medalçısı haqqında yiğəm məlumat habelə yarışların ən gərgin anlarını öks etdilərən şəkillər də verilmişdir.

Milli Olimpiya Komitəsinin vitse-prezidenti Çingiz Hüseynzadə 1997-ci ildən Milli Olimpiya Komitəsinə rəhbərlik edən dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin ölkəmizdə bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafına, olimpiya hərakatının genişlənməsinə göstərdiyi diqqət və qayğıdan, idmançılarımızın Afina Olimpiadasında qazandığı uğurlardan danışaraq, yeni işıq üzü görən bu kitabı olimpiyaçılara ən gözəl hədiyyə kimi qiymətləndirdi, onun dünyada idmana aid buraxılan ilk miniatür kitab olduğunu vurğuladı.

Natiq, eyni zamanda, Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondu-nun sədri Mehriban xanım Əliyevənin təşkilatçılığı ilə Afina Olimpiadasında təşkil edilmiş “Azərbaycan günü” nün yüksək səviyyədə keçidiyini, dünyanın onlarla ölkəsinin təmsilçilərinin bu müsiqili-əyləncəli mədəni tədbiri maraqla izlədiyini bildirdi, son Olimpiya Oyunlarında idmançılarımıza böyük mənəvi dəstək verdiyinə görə Mehriban xanım Əliyevaya idman ictimaliyətinin minnətdərlərini çatdırıldı.

O, tədbir iştirakçılarına belə bir xoş xəbəri də yetirdi ki, bu gün İtaliyada keçirilən Avropa Olimpiya Festivalından Vətənə qayıdan idmançılarımız özləri ilə, 2-si qızıl olmaqla, 6 medal götəmişlər.

Zərifə Salahova “Olimpiya oyunları-2004”, eləcə də digər miniatür kitabı nümunələrini Heydər Əliyev Fondu-nun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevaya təqdim etdi.

Mehriban xanım Əliyeva kitabı təbliği sahəsində dəyərli fəaliyyəti-nə görə Respublika “Kitab” Cəmiyyətinin sədri Zərifə Salahovaya tə-

Noşməramlı səfir

şokkür etdi, Heydər Əliyev Fondu-nun vəsaiti ilə buraxılmış kitab və albomları muzeyə bağışladı.

Tədbir iştirakçılara da miniatür kitabı nüsxələri paylandı.

Gənclər, idman və turizm naziri Əbülfəz Qarayev, Milli Məclisin deputatları, olimpiya medalçılari, yazıçılar, alimlər, idman ictimaliyətinin nümayəndələri, xarici ölkələrin respublikamızda akkreditö olunmuş diplomatları mərasimdə iştirak edirdilər.

12 iyul 2005-ci il

VƏTƏNPƏRVƏRLİK, İNSANSEVƏRLİK VƏ MƏRHƏMƏTLİLİK SİMVOLU

MƏHZ BU KEYFİYYƏTLƏRİNƏ GÖRƏ
MEHRİBAN XANIM ƏLİYEVA YENİDƏN
“İLİN QADINI” SEÇİLDİ

Hazırda cəmiyyətdə qadınların böyük rola malik olması danılmaz faktdır. Demokratiya yolu ilə addımlayan ölkəmizdə də qadınlar bütün sahələrdə uğurlu fəaliyyəti ilə seçilir. Onların ictimai-siyasi proseslərdə yaxından iştirak etmələri, genişmişqash işlər görmələri cəmiyyətdə öz mövqelərini möhkəmləndirməyə şərait yaradır. Qadınlarımızın rəhbərlik etdikləri təşkilatlarda, təmsil olunduqları birlikdə yüksək fəallıq və bacarıq nümayiş etdirmələri onlara həm ölkəmizdə, həm də ölkəmizin hüdudlarından kənarda böyük hörmət və nüfuz qazandırır, barələrində müsbət imic formalasdır.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın “İlin qadını” elan olunması da məhz çoxşaxəli və humanitar fəaliyyətinin nəticəsi olaraq xalqımızın ona hörmət və məhəbbətinin təzahürüdür. Bu fəxri mükafat Mehriban xanıma “Lider qadınlar” İctimai Birliyinin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Sosiologiya Assosasiyasının keçirdiyi sorğu əsasında təqdim olunub. Məlumat üçün qeyd edək ki, 1995-ci ildə Pekində keçirilmiş Qadınların 4-cü Beynəlxalq konfransının 10-cu il-döñümü münasibətilə Azərbaycanda 2004-cü ilin yekunlarına görə “İlin qadını”nın müəyyənləşdirmək məqsədilə sorğu keçirmək üçün təşkilat komitəsi yaradılmışdı. Komitənin işinə respublikamı-

Xoşməramlı səfir

zin, elcəd də xarici ölkələrin tərəübəli ekspertləri cəlb olunub, onların iştirakı ilə bu ilin fevralında paytaxtda və respublikamızın regionlarında əhalinin müxtəlif təbəqələri arasında secilmiş 1800 respondentə anket paylanıb. Sorğu anketinə respublikamızın içi-mai-siyasi həyatında xüsusi fəaliyi, ilə seçilən qadınların adları daxil edilib. Qeyd edək ki, müxtəlif yaş qruplarını, peşə, məşgulliyət sahəsini əhatə edən minlərlə insan bu anionim sorğuda iştirak etmək arzusu ilə təşkilatçılarla müraciət edib. Sorğu iştirakçılarının 74,6%-i Heydər Əliyev Fonduunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevaya 1-ci yer verib, onu yenə də Azərbaycan qadınına xas olan yüksək keyfiyyətlərinə, geniş xeyriyyəçilik fəaliyyətinə görə "İlin qadını" hesab edib. Xalqımızın böyük əksəriyyəti ölkəmizin 1-ci qadınına etimad göstərməsi söz yox ki, heç də təsadüfi deyil. Və əgər Mehriban xanımın coxsəxəli fəaliyyətinə nəzər salsaq, onun daha geniş fəaliyyət programına malik olması üçün rəsmi postlarda təmsil olunmağa layiq olduğunu əminliklə söyləyə bilərik.

Ölkəmizin birinci xanımının oxuculara daha yaxından tanımlamaq üçün əvvəlcə qısa arayış verək:

Mehriban Arif qızı Əliyeva Bakı şəhərində anadan olub. 1982-ci ildə Bakı şəhərində orta məktəbi təqizil medalla bitirdikdən sonra N.Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun müalicə-profilaktika fakültəsinə daxil olub. 1988-ci ildə Moskva Dövlət Tibb İnstitutunu fərqlənmə diplomu ilə bitirib. 1988-92-ci illər ərzində Moskvada akademik Krasnovun rəhbərliyi altında Göz Xəstəlikləri Elmi-Təqiqat İnstitutunda işləyib. 1995-ci ildə Mehriban Əliyevanın təşəbbüsü ilə və hazırda onun rəhbərlik etdiyi "Azərbaycan mədəniyyətinin dostları" Xeyriyyə Fondu təsis olunub. 1996-ci ildə isə o, Azərbaycanın mədəniyyətinin geniş təbliğ olun-

ması məqsədilə üç dildə (Azərbaycan, ingilis və rus) çap olunan "Azərbaycan-İrs" jurnalını təsis edib. 2002-ci ildə Mehriban Əliyeva Gimnastika Federasiyasının prezidenti seçilib. O, həmçinin ümümmilli liderimiz Heydər Əliyevin zəngin irsinin öyrənilməsi və dahi öndərin yaratdığı milli dövlətçilik ideyalarını yeni nəslə aşla maq məqsədilə yaradılan Heydər Əliyev Fonduna rəhbərlik edir. 2004-cü il avqustun 15-də isə Azərbaycanın şifahi xalq ədəbiyyatının və musiqi irsinin qorunub-saxlanması, inkişaf etdirilməsi sahəindəki yorulmaz söylərinə görə Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun xoşməramlı soñiri adına layiq görütlüb. O, eyni zamanda 2004-cü il dekabrın 28-də Milli Olimpiya Komitəsinin 4-cü Baş Məclisi ndə MOK-un İeraiyyə komitəsinin üzvü seçilib. 2005-ci il iyunun 9-da isə ietimai, mesenatlıq və xeyriyyəçilik fəaliyyətinə görə, təhsil və mədəniyyət müəssisələrinin dəstəklənməsinə, Rusiya və Azərbaycan xalqları arasında dostluğun möhkəmləndirilməsinə sanballı töhfələrinə görə Rusiymanın "Yüzilliyin mesenatları" Beynəlxalq Xeyriyyə Fonduunun "Yaqtı Xaç" ordeninə layiq görütlüb.

Mehriban xanım Əliyevanın fəaliyyətinin ayrı-ayrı istiqamətlərinə diqqət yetirsək, onun xalqımızın milli sərvətlərinə, tarixi abidələrinə, sosial problemlərinə, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə və idman sahələrinə bigənə qalmadığını görərik. Onun rəhbərlik etdiyi "Azərbaycan mədəniyyətinin dostları" Xeyriyyə Fonduun xətti ilə milli musiqimizin qorunub-saxlanması və təblig məqsədilə keçirdiyi tədbirlər, "Yerləşən Azərbaycana yeni məktəb" programı çərçivəsində uşaq evlərində və internat məktəblərində aparılan əsaslı təmir və yenidənqurma işləri, Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının xətti ilə idmamızın inkişaf istiqamətində atılan uğurlu addımlar Mehriban xanımın millətini sevən vələnpərvər bir in-

san olduğuna əyani sübutdur. Tam əminliklə deyə bilərik ki, Mehriban xanıma qısa icləmə fəaliyyəti dövründə gördüyü genişmiş yash işlər, qazandığı uğurlar "Hün qadını" fəxri mükafatını qazandırıb. Biz onun geniş fəaliyyətinin bir məqalə çərçivəsinə siğmadığını nəzərə alaraq sonda bu yüksək mükafata layiq görülməsi münasibətlə onu ürəkdən təbrik edir. Vətənimiz və xalqımız qarşısında göstərdiyi xoşməramlı xidmətlərində yeni-yeni uğurlara imza atmasını arzulayırıq.

20 iyul 2005-ci il

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN HESABINA 7 RAYONDA 20 MƏKTƏB TİKİLİR

Dövlət Tikinti və Arxitektura Komitəsindən AzərTAc-m müxbirinə bildirmişlər ki, Heydər Əliyev Fonduunun "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" programına uyğun olaraq, "Azərdövlətsənayeləyi" İstutinin layihələri əsasında respublikanın 7 rayonunda 20 məktəb binası tikilir. 100, 200 və 240 yerlik yeni təhsil ocaqları fondun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə inşa edilir.

Hazırda Şəmkir rayonunun Füzuli qəsəbəsində, Plankənd və Tatarlı, Goranboy rayonunun Kələk, Qaramusah, Tap, Tovuz rayonunun Cəlilli, Əsrik Cərdaxan, Alakol, Qazax rayonunun Hüseynbəyli, Asağı Salablı, Xanlar rayonunun Körəmli, Hacımolik, Nadir, Tərtər rayonunun Əliuşağı, Qarayeri və Füzuli kəndlərində məktəb binalarının inşası sürətli davam etdirilir.

Tikintiyə komitənin mütləkəssisləri tərofindən nəzarət olunur. Məktəb binaları yeni dərs ilində istifadəyə veriləcəkdir.

21 iyul 2005-ci il

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN VƏSAİTİ HESABINA 126 MƏKTƏB TİKİLİR

Heydər Əliyev Fonduunun "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" programına uyğun olaraq, respublikanın kəndlərində məktəb binalarının tikintisi geniş vüsət almışdır. Fondu vəsaiti hesabına inşa olunan 126 məktəb yeni dərs ilindək istifadəyə veriləcəkdir.

Dövlət Tikinti və Arxitektura Komitəsindən AzərTAc-a bildirmişlər ki, Fondun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə kənd yerlərində 100, 200 və 240 yerlik məktəblərin tikintisini müvafiq inşaat qurumları - "Azərdövlətlayihə", "Azəraqrarsukanallayihə", "Azərkommunallayihə", "Azərdövlətsənayeləyi" istitutlarının və lisenziyalı "Təmirçi" firmanın layihələri əsasında həyata keçirirlər.

Komitənin mütləkəssisləri binaların tikintisini nəzarət edirlər.

FONDUN VƏSAİTİ HESABINA KƏND RAYONLARINDA, XÜSUSƏN UCQAR DAĞ KƏNDLƏRİNDE 132 MƏKTƏB TİKİLƏCƏK

Son illər Azərbaycanın təhsil sistemində mövcud olan problemlərdən çox damışlsa da, təosşüf ki, bir sırə problemlər bu günə qədər öz həllini tapmayıb. Təqbirolayiq hal isə odur ki, dövlət bütçəsindən təhsilə ayrılan vəsaitlərin həcmi ildən-ilə artır. Məsələn, son bir ili müqayisə etsək, görərik ki, təhsilə ayrılan bütçə vəsaiti təxminən 27 faiz artırılıb. Bu da bir faktdır ki, təhsil mütəssisələrinin maddi-texniki bazasının vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün də xeyli işlər görülüb. Təhsil naziri Misir Mərdanov bildirib ki, ölkədə mindən çox məktəbə ehtiyac var. Beş yüzdən artıq orta məktəb binası istifadə üçün yararsızdır. Hazırda Heydər Əliyev Fondu məktəblərin tikintisinə çox ciddi maraq göstərir. Belə ki, Fondun vəsaiti hesabına kənd rayonlarında, xüsusən ucqar dağ kəndlərində 132 məktəb tikiləcək.

Məktəblilərin dərsliklə təminatı məsələsinə golineç, bu il 7,9 milyon nüsxədən çox dərslik çap olunub məktəblərə veriləcək. Yeni dərs ilində I-XI siniflərdə təhsil alacaq 1 milyon 600 mindən artıq şagird dərsliklərlə dövdət hesabına, yəni pulsuz təmin ediləcək.

Təhsil sistemindən söz düşmüşkən, uşaq bağçalarının problemləri də diqqətdən yayılmamalıdır. Qeyd edək ki, Azərbaycan böyüküni ilə Asiya İnkışaf Bankı arasında əldə olılmış razılığa əsasən yaradılmış işçi qrupu cari ilin avqust ayının sonuna kimi məktəbəqədər təribiye mütəssisələrinin inkişaf programını hazırlamalıdır. Onun həyata keçirilməsinə 18 milyon ABŞ dolları ayırmak nəzərdə tutulub. Ümu-

mi orta təhsilin idarə olunması, maliyyələşdirilməsi diqqət mərkəzində saxlanılır. Bir neçə ildir ki, Dünya Bankının ayrıbhı kredit hesabına Əli Bayramlı şəhərində, Ucar və İsləməli rayonlarında bir neçə layihə həyata keçirilir. Bu layihələr özünü doğrultsa, bütün Azərbaycanda tətbiq ediləcək.

Şagirdlərə pulsuz veriləcək dərsliklərin heç də hamısı təzə deyil. Məsələn, bu il I-VII siniflərin şagirdlərinə veriləcək kitabların 15 faizi təzə, qalam isə əvvəlki illərdə çap edilmiş və məktəb kitabxanalara yaxşı vəziyyətdə qaytarılmış dərsliklər olacaq. Nazirlər Kabinetinin tövsiyəsi ilə dərsliklər dörd ildən bir 100 faiz, hər il isə 15 faiz yenidən çap olunur. Aparılmış hesablamalara görə, bu il I-V siniflərdə hər şagirdə 7, VI-VII siniflərdə isə 2-5 təzə kitab düşür. İndiyədək dərsliklərin 80 faizi çap olunaraq nazirliyin təchizat bazasına təhvil verilib, 48 faizi isə artıq yerlərə çatdırılıb. Avqustun 5-i-dək nəzərdə tutulmuş bütün dərsliklər çap edilərək məktəblərə veriləcək.

Dərsliklərin satılmasına golineç, sifariş vaxtında yerinə yetirildiyi təqbirdə, Təhsil Nazirliyi naşriyyatlarının əlavə dərslik çap etməsinə etiraz etmir. Eyni zamanda, məktəblərə verilən kitabların satışa çıxarılmاسının qarşısı da alınır. Birinci, bu kitablarda onların Azərbaycan dövləti tərəfindən hədiyyə olduğu barədə qeyd var. İkinci, rayonlara göndərilən kitablar xüsusi qayda ilə nömrələnir.

Dərsliklərin təkmilləşdirilməsi məsələsinə göldikdə isə, etiraf olunur ki, bəzi dərsliklər artıq materialla yüklenib. Ona görə bu il çap olunan dərsliklərdə ciddi yüngülləşdirmə aparılıb. Məsələn, VIII-X siniflər üçün cari ilde 80 adda dərslik çap edilib. Əvvələr onları həcmi 1185 çap vərəqi olduğu halda, bu il müəlliflərin iştirakı ilə mövzular saxlanılmaqla, materialların həcmi azaldılıb və həmin rəqəm 800-ə endirilib. Başda sözə, dərsliklərdəki materiallar 50-55 faiz azaldılıb. Bununla yanaşı, seçmə siniflər də nəzərə alınıb və onlardan ötrü bəzi dərsliklər olduğu kimi saxlanılıb.

Son illər Azərbaycanda repetitorluğun çox geniş yayılması da cəmiyyətdə bir narahatlıqla qarşılanır. Belə ki, müxtəlif yollarla yeni bilik alınması təqdirəlayiq hal olsa da, ölkəmizdə orta təhsilin iebariyi undulmamalı və məktəblərdə iş elə qurulmalıdır ki, repetitorluq minimuma ensin.

Təhsilin inkişafı üçün qarşıda duran ən mühüm məsələlərdən biri də odur ki, ali məktəblərin maddi-texniki bazası möhkəmləndirilməli, burada aparılan elmi tədqiqat işləri, xarici tələbələr, Azərbaycanın kənarda təhsil alan gənclərimiz, tələbələr universitetlərin idarə olunmasına çəlb edilməlidir. Təəssüflə bildirmək lazımdır ki, ali təhsil müəssisələrində mənfi hallar barədə “qaynar xətlə” daxil olmuş informasiyaların hamisi anonim xarakter daşıyır. Ali məktəblərdə tədris sistemindən danışarkən isə bu nəzərdən qaçmamalıdır ki, sovet dövründə bütün ölkədə olduğu kimi, Azərbaycanda da həfizəyə əsaslanan məktəb modeli möveud idi, indi isə mənliqi təsfəkkürə əsaslanan və şəxsiyyət yönümlü məktəb modeli yaralmaq istəyirik. Belə məktəbin də ona uyğun müəllimi, programı və dörsliyi olmalıdır. Bu döyişikliklər orta məktəbdən də yan keçməyəcək, həmin sistimdə də döyişiklik ediləcək. Məsələn, dünyanın heç bir yerində ibtidat təhsil dörd il deyil.

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN HAZIRLADIĞI “AZƏRBAYCAN” İNTERNET PORTALININ TƏQDİMAT MƏRASİMİ KEÇİRİLMİŞDİR

**AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEV
MƏRASİMİDƏ İŞTİRAK ETMİŞDİR**

İyulun 22-də Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında Heydər Əliyev Fondunun yeni layihəsi olan “Azərbaycan” internet portalının təqdimat mərasimi keçirilmişdir.

Salona toplaşanlar Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi hərarətlə qarşılıdlar.

Mərasimi Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva aədi.

**HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN PREZİDENTİ,
YUNESKO-nun XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ
MEHRİBAN ƏLİYEVİNİN ÇIXIŞI**

- Hörmətli cənab Prezident!
Xanımlar və cənablar!
Əziz qonaqlar!

Sizi Heydər Əliyev Fondu tərəfindən hazırlanmış “Azərbaycan” internet portalının təqdimat mərasimində salamlayıram və bii axşam bizimlə olduğunuz üçün Sizə dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

Heydər Əliyev Fondu artıq bir ildən çoxdur ki, fəaliyyətə başlayıb- dir. Biz qarşınıza çox böyük vəzifələr qoyaraq, onların hollino nail

olmağa, konkret layihələr işləyib həyata keçirməyə çalışırıq.

Yardıma ehtiyacı olan bər bir insana qayğı və diqqət Heydər Əliyev Fonduñun əsas vəzifələrindən biridir. Ölkəmizdə sosial problemlərin həllində fond fəal iştirak edir və bir sırada humanitar layihələr hazırlanıb həyata keçirir. İnternat məktəblərinin və uşaq evlərinin inkişafı layihəsi çərçivəsində indi Bakıda 12 məktəbdə əsash təmir aparılır. Demək olar ki, bu məktəblərin əksəriyyəti yenidən inşa edilir. "Diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı" və "Talassemiyasız həyat naminə" layihələri ilə yanaşı, cəmiyyətinizin bu cür problemlərinə yeni bir nəzər nöqləsindən baxmağa çağırırıq. Fonduñ təşəbbüsü ilə respublikamızın bütün güşələrində ən ağır vəziyyətdə olan 132 məktəb üçün bina tikilir. Məktəblər yerli şəraitə uyğun layihələrlə inşa edilir. Bu gün demək olar ki, məktəblərin əksəriyyətində tikintiyə başlanıb. Ölkəmizin tarixi abidələrinin qorunmasında da fond fəal iştirak edir. Gəncə şəhərində Cavadxan türbəsi, Bakının Şüvəlan qəsəbəsində yerləşən Pirhəsən ziyarətgahının bərpa edilməsi, Abdulla Şaiqin ev-muzeyinin təmir edilməsi fonduñ bu istiqamətdə gördüyü tədbirlərin yalnız bir neçəsidir.

Amma Fonduñun ən məsul və ən şərəfli vəzifəsi Heydər Əliyev tərəfindən yaradılan azərbaycanlıq ideyasını, azərbaycanlıq fəlsəfəsini təbliğ etməkdir. Biz çalışırıq ki, bu ideyanı davam etdirək. Bu gün diqqətinizi çatdırılan layihə də bu məqsədə xidmət edir.

Portalın üzərində işə başlamazdan əvvəl biz "Azərbaycan və internet" adlanan maraqlı bir araştırma aparmışıq. Azərbaycanın dünya informasiya məkanına integrasiya olunması, Azərbaycan dilində internet resursları bizi maraqlandırıbdır. Bu araşdırmacların bəzi nticələrini sizin diqqətinizə çatdırmaq istərdim. Bəzi mənbələrə görə, Azərbaycanda internetdən istifadə edənlərin sayı 500 min, digərlərinə görə isə 400-450 min nəfərə çatır. Yer kürəsində internet istifadəçilərinin sayı 1 milyarda çatır ki, bu da dünya əhalisinin 14 fiziñi

təşkil edir. Məlumdur ki, Azərbaycanda internet poçt sistemi 1991-ci ildən fəaliyyət göstərir. İndi artıq Azərbaycanda internet resurslarının mövcudluğundan damışmaq mümkündür. Hazırda ölkəmizdə 3145 azərbaycandilli, 850 türkdilli, 1300 ingilisdilli, 1600 rusdilli sayı mövcuddur. Saytların məzmununu təhlil etsək, onların 150-si dövlət qurumlarına, nazirliklərə, siyasi partiyalara, ictimai təşkilatlarə məxsusdur. Azərbaycanın rayonları barədə ümumi məlumatları əks etdirən cəmi 15 sayı mövcuddur. Qarabağ müharibəsinə, Xocalı soyqırımıma, erməni vəhşiliklərinə həsr olılmış 17 sayı diasporla bağlı məsələləri əhatə edir.

Cox yaxşı haldır ki, dünyada gedən qloballaşmanın aparıcı qüvvələrindən biri olan informasiya və kommunikasiya texnologiyaları da Azərbaycanda öz yerini tutur. İnternet ölkəmizdə dinamik inkişaf edir. Yeni texnologiyalarla məşgül olan təşkilatların sayı gün-bögün artır. Bizdə indi kifayət qədər internet resursu var. Amma məsələni daha dərindən öyrənəndə bir sırada daha ciddi nöqsanlar üzə çıxır. Şəbəkənin abbreviaturası ilə bağlı problemlər, yüksək soviyyəli axtarış sistemlərinin olmaması, saytların yeni informasiyalarla təmin edilməməsi, konkret bir problemdə həsr olunmuş saytlarla yanışı çox formal, müasir tələblərə cavab verməyən saytlar da vardır. Ölkəmizin beynəlxalq imicinə zərbə vuran, böbtən, yaalan yayan, yanlış mövqeli, o cümlədən xalqımızın ən böyük problemi olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi barədə Ermənistənə mövqeyini əks etdirən külli miqdarda müxtəlif dilli saytlar da mövcuddur. Məhz bütün bunlara görə biz "Azərbaycan" portalının yaradılmasını çox gərkli hesab etdik. Bunu vaxtında atılmış bir addım kimi qiymətləndiririk. Əminəm ki, ölkəmizin ən qədim tarixindən tətmiş bugünkü reallığıma qədər dövrü özündə əks etdirən bu portal çox problemlərin həllində mühüm rol oynayaçaqdır.

Portal 3 dildə - Azərbaycan, ingilis və rus dillərində tərtib olun-

muşdur. Yaxın göləcəkdlə portalın alman, fransız, ərb versiyalarının da hazırlanması nözərdə tutulur. Mən portalın hazırlanmasında fəal iştirak edən bütün təşkilatlara, hər bir insana Heydər Əliyev Fondu adından dərin minnəldarlığını bildirmək istəyirəm. İnanıram ki, "Azərbaycan" internet portalı çox qısa bir zamanda qiyamətli və dəqiq informasiya mənbəyinə çevriləcəkdir.

Əziz qonaqlar, çıxışının sonunda sizə işlərinizdə böyük uğurlar, həyatınızda çox işləş və xoşbəxt günlər arzulayıram. İndi sizi Azərbaycan portal haqqında filmə baxmağa davət edirəm.

Çox sağ olun.

***

Rəsmi hissədən sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Filarmoniyasının foynesində qoyulmuş kompüterlərdə "Azərbaycan" portalında yerləşdirilmiş materiallarla tanış oldular.

Sonra mərasim Filarmoniyanın yay meydançasında davam etdirildi. Prezident İlham Əliyev burada təqdimat mərasiminin iştirakçıları qarşısında çıxış etdi.

AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLLHAM ƏLİYEVİN ÇIXIŞI

- Hörmətli xanımlar və cənablar!

Bu gün "Azərbaycan" portalının nümayişi bizim hamımızı çox sevindirir. Çox gözəl portalıdır və burada Azərbaycan haqqında çox dəqiq və müfəssol məlumat öz əksini tapıbdır. Azərbaycan haqqında məlumatlar internetdə, müxtəlif saytlarda mövcuddur, amma ilk dəfədir ki, bütün məlumat bir portalda cəmləşibdir.

Bu gün bu barədə kifayət qədər məlumat verildi, film də nümayis etdirildi. Əminəm ki, dünyadan istənilən yerində Azərbaycanla məraqlanan insanlar portaldan səmərəli istifadə edəcəklər. Bizim reallıqlarımız, Azərbaycanda gedən proseslər, Azərbaycan həqiqətləri mütləq dünya birliyinə qorəksiz, olduğu kimi çatdırılmalıdır. Hamımız yaxşı bilirik ki, Azərbaycana qarşı dünyada çox güclü erməni loddisi fəaliyyət göstərir. Demək olar ki, Azərbaycana qarşı informasiya mühərribəsi aparılır və əlbəttə ki, biz buna adekvat, çox layıqli cavabımızı verməliyik. "Azərbaycan" portalının yaranması bu işdə bizə çox gözəl kömək edəcəkdir. Biz Azərbaycan haqqında məlumatları dünya birliyinə çatdıracaqıq, eyni zamanda, öz təhlükət isimizi daha da səmərəli qurmalyıq.

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə həyata keçirilmiş bu layihə çox önəmlidir və əminəm ki, göləcəkdlə bu portal da im yeniləşərək, diqqət mərkəzində qalacaqdır.

Fondun fəaliyyəti çoxşaxəlidir. Keçən ilin mayın 10-da Heydər Əliyev Fondunun açılış mərasimi keçirilmiş, fond fəaliyyətə başlamışdır. Qısa müddət orzində fond ictimai həyatımızın müxtəlif sahələrində çox mühüm işlər görür. Fondun xeyriyyəçilik fəaliyyəti çox genişdir. Ağır şəraitdə yaşayan insانlara kömək göstərilir, kimsosuz usaqlara daim diqqət göstərilir, Heydər Əliyevin tarixi ərsinin öyrədilməsinə böyük diqqət yetirilir. Qısa müddətə müxtəlif istiqamətlərdə görülən işlər çox təqdirolayıcıdır. Fond bu müddət orzində bizim iciməti həyatımızın çox vacib əməlinə çevrilib və əminəm ki, bundan sonra da çox səmərəli işləyəcək və öz funksiyasını ləyaqətli davam etdirəcəkdir.

Bu gün mən sizə bir daha salamlamaq istəyirəm. Sizin hər birinizi uğurlar diləyir və arzu edirəm ki, hamımız çalışaq, hərəkət və yemizdə öz əməyimiz, işimiz və fəaliyyətimizlə doğma Vətənimizi, dövlətimizi möhkəmətləndirək, Azərbaycanı müasirləşdirək, zəngin, qüdrətli

dövlətə çevirok. Bu işdə sizin hamimizə uğurlar diləyirəm.

Sağ olun!

***

Sonra "Azərbaycan" internet portalı (www.azerbaijan.az) haqqında film göstərildi. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycan dönyaya tanıtmaq, ölkəmizi inkişaf yoluna çıxarmaq, bütüngi demokratik dövlət quruculuğu yolu ilə tərəqqiyə zəmin yaratmaq üçün həyata keçirdiyi genişmüqayışlı işlərin müasir dövrə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi, milli müstəqillik dövründə iqtisadiyyatın, elmin, mədəniyyətin müxtəlif sahələrində əldə edilmiş uğurlar filmidə əyani göstərildi. Təqdim edilən portalın Azərbaycan həqiqətlərinin internet şəbəkəsi vasitəsilə dönyaya yayılması, xalqımızın min illər həyətindən yaratdığı maddi-mənəvi dəyərlərin dönyaya tanıtılması kimi mühüm əhəmiyyətli bir arzu, amalla araya-ərsoya göstərilmiş bu böyük layihənin vüsəti filmidə bir daha öz ifadəsini tapdı. Portalın "Xəzər", "Ümumi məlumat", "Təbiət", "Tarix", "İqtisadiyyat", "Mədəniyyət", "Cəmiyyət", "Dövlət hakimiyəti", "Azərbaycan beynəlxalq alomdə", "Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi", "İnzibati-ərazi vahidləri" və "Xəritələr" bölmələrinin hər biri haqqında verilən geniş məlumat razılıqla qarşılandı. Hər bölmədə mövzuya uyğun əhatəli elmi məlumatlarla yanaşı, çoxsaylı fotosəkillərin, sənədlərin toplanması materialların dəyərini və təsir gücünü daha da artırır.

Materialların əhəmiyyəti, zənginliyinə və əhatəliliyinə, habelə istifadə olunmuş internet texnologiyalarına görə portalın respublikada analoqu yoxdur. Müasir informasiya texnologiyalarının imkanlarını bir daha nümayiş etdirən "Azərbaycan" portalı ölkəmizin beynəlxalq

aləmdə təbliğ-i işinə, dünyada Azərbaycan haqqında tam, həqiqi və dolğun təsviri yaradılmasına sənəbəli kömək göstərəcəkdir.

AZƏRBAYCAN MİLLİ EMLƏR AKADEMİYASININ PREZİDENTİ AKADEMİK MAHMUD KƏRİMOVUN ÇIXIŞI

- Möhtərom cənab Prezident!

Hörmətli Mehriban xanım!

Əziz, hörmətli dostlar!

Çox xoşdur ki, bu gün biz sizinlə olduğə əlamətdar bir hadisənin iştirakçısıyiq. Respublikamızın, müasir cəmiyyətimizin mədəni və idimai həyatında böyük əhəmiyyət kəsb edən "Azərbaycan" portalının ləqdimət mərasimini toplaşmışıq.

Tam əminliklə demək olar ki, Heydər Əliyev Fondu tərəfindən hazırlanmış, dövrün tələblərinə cavab verən, xalqımızın həyatındakı mühüm idimai-siyasi, tarixi, elmi və mədəni hədisələri obyektiv şəkildə əks etdirən "Azərbaycan" portalı dövlətimizin mühüm attributlarından biri, onun inkişaf səviyyəsinin göstəricisidir.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin on ümido arzusu məstəqil Azərbaycanı yaşatmaq, onu inkişaf etdirmək və dönyada tanıtmaq idi. Bu portalın istifadəyə verilməsi ümummilli liderin ideyalarının gerçəkləşməsi istiqamətində atılan on mühüm addımlardan biridir.

Heydər Əliyevin başladığı və indi respublika Prezidenti möhtərom İlham Əliyevin uğurla davam etdirdiyi ardıcıl və məqsədyönlü siyaset sayosunda ölkəmizdə yeni nəsil formalaşmaqdadır.

Iqtisadiyyatda aparılan işlətlərin, sosial sahədəki döyişikliklərin, elmi və mədəniyyətdəki yeniliklərin və bir çox digər məsələlərin müasir informasiya texnologiyaları vasitəsilə işləşdirilməsi bugünkü qacılımaz zorurətinə çevrilmişdir. Bütün bunlar "Azərbaycan" porta-

lının hazırlanmasında olduqca böyük əhəmiyyət kəsb edən amillərdir.

Azərbaycanın ulu tarixi, işıqlı zəkaları, möhtəşəm mədəniyyəti və sonət nünrələri, təbii sərvətlərindən, qəsiyasi mövqeyindən, intellektual potensialından məharətlə bəhrələnərək müasir dünya birliyinə inamla integrasiyası-bunların hamisi "Azərbaycan" portalında öz əksini tapmışdır. Əslində, bu portal Azərbaycan haqqında bir elektron ensiklopediyasıdır. Azərbaycan Respublikasının vizit kartıdır. Məlumatların genişliyinə görə isə, portal hətta Azərbaycan Milli Ensiklopediyası ilə müqayisə etmək olar. Lakin ensiklopediyadan fərqli olaraq, portalın üstünlüyü ondan ibarətdir ki, onu hər zaman yeniləşdirmək imkani vardır.

Şübhəsiz ki, portalın çox zöngin və tutumlu məlumat bazası istifadəçilər üçün geniş imkanlar yaradacaq, onlar üçün yeni məlumat mənbəyi olacaqdır. Bu portalın materiallarından nəinki sadə oxucular, hətta elmi işçilər də faydalana bilərlər. Çünkü portalın materialları elmi və rəsmi mənbələrə əsaslanır.

Materialların üc dildə təqdim olunması imkan verir ki, dünyanın hər yerində Azərbaycan höqiqətləri ilə yaxından tanış olsunlar. Eyni zamanda, ölkəmizi və xalqımızı dünyaya tanıtmak üçün portal əvəzsiz bir vasitəyə çevriləcəkdir.

Portalın bədii tərtibatı, dizaynı, axtarış sistemi, istifadə üçün sadəliyi də xüsusi vurğulanmışdır və təqdirəlayıqdır.

Bu portalın yaradılması böyük zəhmət, intellekt, bilik, bacarıq və on başlıcası, vətəndaş təssübkesliyi təlob edən bir iş olmuşdur.

İftixar hissi ilə qeyd etməliyəm ki, "Azərbaycan" portalının hazırlanmasında Milli Elmlər Akademiyasının alım və müütəxəssislərinin də böyük köməyi olubdur.

Çıxışının sonunda mən bütün internet istifadəçilərini, ietimaiyyətinizi "Azərbaycan" portalının yaranması münasibətilə təbrik etmək və portalın hazırlanmasında əməyi olan Heydər Əliyev Fonduun iş-

cılörinə, yaradıcı kollektivinə təşəkkürümü bildirmək istərdim. Bu şərəfli və məsuliyyətli işdə xüsusi xidmətləri olan, layihənin ideya müəllifi və işin rəhbəri Mehriban xamma dərin minnətdarlığını bildirirəm.

Hörmətli Mehriban xanım, "Azərbaycan" portalının açılışı münasibətilə Sizi ürokdan təbrik edirəm, xeyirxah fəaliyyətinizdə Sizə yeni-yeni uğurlar arzulayıram.

RƏBİTƏ VƏ İNFORMASIYA TEKNOLOGİYALARI NAZİRİ ƏLİ ABBASOVUN ÇIXIŞI

- Möhtərom cənab Prezident!
Xanımlar və cənablar!

Bu gün biz Azərbaycanın elektron məkanında əlamətdar bir hadisənin iştirakçılarıyız. Azərbaycan Respublikasının baş elektron qapıları təkcə ölkəmizin vətəndaşları deyil, həm də bütün dünya internel istifadəçilərinin üzünə açılır. "Azərbaycan" portalının istifadəyə verilməsi respublikamızda informasiya cəmiyyəti quruculuğunu yolunda yeni və təkanverici bir addımdır. Bu sistem Azərbaycan höqiqətlərinin dünyamız yaxın və uzaq bölgələrinə etdirilməsində, milli mənvi dəyərlərimizin təhlükəsiz, xalqımızın maarifləndirilməsində, onun elmi və mədəniyyətinin geniş auditoriya üçün işıqlandırılmasında böyük əhəmiyyət kəsb edəcəkdir. Portalın geniş informasiya çeşidinə malik olması, o cümlədən ölkəmizin sosial-iqtisadi potensialı, təbiəti, inzibati ərazi vahidləri və infrastrukturunu haqqında informasiyalarla da zöngünlüy Azərbaycanda iş görmək istəyən əcnəbilər üçün elektron informasiya sistemi Azərbaycanı həm azərbaycanlılar, həm də əcnəbilər üçün şəffaf bir diyara çevirəcəkdir.

Bu gün böşəriyyət informasiya cəmiyyətinə keçid dövrünü yaşayır və artıq onun ən sərt problemi "informasiya", yaxud elektron fərq

"problemidir". Problemin dərinliyini təsvür etmək üçün bir rəqəmi xatırlamaq kifayətdir. Bütün dünyada toplannmış elektron informasiya resurslarının 90%-i planetin əhalisinin eəmə 10%-nin əlindədir. Əgər nəzərəalsaq ki, müasir zamanda informasiya təminatı təkcə sosial-iqtisadi inkişafda yox, həm də eəməyyətlərin demokratiklaşmasında, insan hüquqlarının qorunmasında və söz azadlığının təminatında geniş rol oynayır, onda ölkələr arasında və ölkə daxilində "elektron fərqli" in ləğv edilməsinin bəşəriyyətin strateji hədəfi olması bir daha təsdiqlənir.

Bu il noyabrın 16-18-də dünya ölkələrinin dövlət və hökumət başçıları BMT-nin rəhbərliyi ilə Tunisdə keçiriləcək "İnformasiya cəmiyyəti üzrə Ümumdünya zirvə toplantısı"nda iştirak edəcəklər. Zirvə toplantısının birinci mərhəlesi 2005-cü ilin dekabrında Cenevədə keçirilmişdir və orda da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti canab İlham Əliyev plenar iclasda nitq söyləmişdir. Möhtərəm Prezidentin nitqində Azərbaycanda informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının sosial-iqtisadi və humanitar siyasetinin üstün istiqamətlərindən biri kimi elan olunması və ölkəmizdə "qara qızıl" in "insan qızılı" na qeyrilməsi kimi tezisinin səsləndirilməsi sammit iştirakçıları tərəfindən roğbətlə qarşılanmışdır. Dövlət başçısının hə boyanatı sonrakı dövrə informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının inkişafı üçün atılan addımlarla və Azərbaycanda bu istiqamətdə aparılan işlərlə təsdiqlənmişdir.

Bu il Azərbaycan - Tunis sammitinə təşkilat komitəsinin üzvü və tödbirin sponsoru kimi gedir. Azərbaycan sponsor kimi son iki ildə informasiya-kommunikasiya texnologiyaları üzrə beynəlxalq forumu, region ölkələri rəhbər nazirlərinin 55-cü Assambleyasını, İnformasiya üzrə əlaqələndirmə şurasının icəsi və "Bakutel" beynəlxalq sərgisini keçirmişdir. Sammit qədər isə Bakıda beynəlxalq sərgi və Naxçıvanda kənd rəhbəri üzrə Beynəlxalq kommunikasiya ittifaqının semina-

rımı keçirəcəkdir.

Böyük fəxrlə qeyd etmək olar ki, Tunis sammitində elan olunacaq "İnformasiya-kommunikasiya texnologiyalarının cəmiyyətin demokratikləşməsində rolü" kimi tezislərin təşəbbüskarları sırasında Azərbaycan öndə gedən ölkələrdəndir. Sammitə təqdim olunacaq "Bakı boyannaməsi", "Bəhreyn boyannaməsi", "Tehran boyannaməsi", "Avropanı Şurası Nazirlər Kabinetinin Siyasi boyannaməsi" kimi sənədlər Azərbaycanın iştirakti ilə hazırlanmışdır.

İndi Azərbaycanda təxminən 7000-dək internet sayılı fəaliyyət göstərir və bu informasiya mənbələri ölkəmizin müxtəlif sahələrinə həsr olunmuş məlumatları saxlayırlar. Lakin ölkəmizi bütöv bir canlı orqanizm kimi hərtərəfli əks edirən elektron informasiya toplusu yox idi. Həç kəs, həç bir təşkilat ölkəmizin baş elektron adının - "Azərbaycan.az" domeninin alınması sıfariş etmirdi. İlk dəfə belə bir məsuliyyəti öz üzərinə Heydər Əliyev Fondu götürdü. Biz hamımız bundan çox narahat idik və baş WEV portalın necə alınacağına həyacanla gözloyirdik. Nəticə gözəldiyinizdən də uğurlu oldu. İlk qiymətlər çox fərqli ləndiricidir.

Adından göründüyü kimi, portal Azərbaycan haqqında bütün informasiyamı Azərbaycan, rus, ingilis dillərində özündə cəmləşdirir. Portalda rəsmi xəbərlər, təmmüzi məlumat, təbiət, tarix, iqtisadiyyat, mədəniyyət, cəmiyyət, dövlət hakimiyəti, Azərbaycan beynəlxalq aləmidə, erməni-Azərbaycan münaqışası, inzibati orazi vahidləri, xəritələr barədə geniş informasiya verilmişdir. Bu da Azərbaycan haqqında xarici və yerli insanlar üçün informasiya dəstəyidir.

Bu portal dinamik hazırlanmışdır, xəbərlər, hava haqqında məlumat, valyuta məzənnəsi daim yenilənir. Bütün dövlət qurumları barədə informasiya verilmiş və onların elektron ünvanları göstərilmişdir. Portalda daxil olan sədə istifadəçi yalnız hər ünvan vasitəsilə respublikamızın bütün sahələri barəsində məlumat ala biləcəkdir.

Portalda axtarış sistemi də nözərə alınımışdır və istifadəçi hər hansı açar sözüne görə axtarış təşkil edə bilər.

Sayıda əlaqə vasitələri də unudulmamışdır. İstifadəçi yaradıcı həyatla əlaqə yaratmaq imkanlarına malikdir. Portalın strukturlaşdırılması mükəmməl təşkil olunmuş, naviqasiyası düzgün qurulmuş yüksək ergonomik xüsusiyyətlərə malikdir.

“Azərbaycan” portalının internet məkanına daxil olması, informasiya qapılarının beynəlxalq aləmə açılması ölkəmizin azad informasiya nüfuzuna yeni bir töhfədir. Azərbaycan adını, yəni baş ölkə portalı statusunu daşıdığı və ümummilli liderimizin adını əbədiləşdirən Heydər Əliyev fondu tərəfindən bazılandığını nözərə alaraq. “Azərbaycan” portalının həm internet istifadəçilərimiz, həm də provayderlər tərəfindən hörmətlə qarşılanacağına ümidi edirəm. Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi tərəfindən qayğı ilə əhatə olunacağına söz verirəm və Heydər Əliyev Fonduunun rəhbəri Mehriban xanım Əliyeva ya və onun kollektivinə uğurlar arzulayıram.

Diqqətinizə görə sağ olun.

Təqdimat mərasimi incəsənət ustalarının konsert programı ilə başa catdı.

AZƏRBAYCAN QƏDİM ABİDƏLƏRİNİN YUNESKO-nun QEYRİ-MADDİ İRS SİYAHISINA SALINMASI ZƏRURİDİR

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN PREZİDENTİ
MEHRİBAN ƏLİYEVƏ AZƏRBAYCANLA YUNESKO
ARASINDA ƏMƏKDAŞLIĞIN DAHA YÜKSƏR
SƏVİYYƏYƏ QALXACAĞINA ƏMİNDİR

Heydər Əliyev Fonduunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fonduunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun baş direktoru Koishi Matsuuranın Azərbaycana səfərinin yekunlarına dair AzTV-yə müsahibə verib. AzəRTAc həmin müsahibənin mətnini oxuculara təqdim edir.

- Mehriban xanım, ölon həftə respublikamızın ietimai-mədəni həyatı üçün ən ələmatdar hadisələrdən biri YUNESKO-nun baş direktoru canab Matsuuranın və bir neçə xoşməramlı səfirin Azərbaycana səfiri oldu. Səfər cərəvənsində bir sıra mühüm tədbirlər keçirildi. Siz YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın bugünkü səviyyəsini necə qiymətləndirirsiz?

- Müstəqil Azərbaycan 1992-ci ildən YUNESKO-nun üzviidir. Bu illər ərzində ölkəmiz üçün əhəmiyyətli olan bir sıra tədbirlər həyata keçirilib. YUNESKO Azərbaycan möğamunu bəşəriyyətin şifahı və qeyri-maddi irlisinin şah əsərləri siyahısına daxil edib. İçərişəhər, Qız Qalası isə çox nadir memarlıq incisi kimi dünya mədəni irs siyahısına salınıb. Azərbaycanın bir sıra görkəmli şəxsiyyətlərinin yubileyleri YUNESKO-nun təqviminə salınıb və bəşəriyyət üçün böyük əhəmiyyəti olan hadisə kimi qeyd edilir. Dahi Məhəmməd Füzulinin 500 il-

lik yubileyi, "Kitabi-Dədə-Qorqud" Dastanının 1500 illik yubileyi çox geniş tədbirlərlə qeyd olunub və yekun tədbirlərində YUNESKO-nun baş direktoru cənab Matsuura da iştirak edib. Hər iki yubiley ilə bağlı YUNESKO-nun iqtamətgahında, Paris şəhərində də xüsusi tədbirlər keçirilib. Bu ilin sentyabr ayında Parisdə görkəmli Azərbaycan alimi Yusif Məmmədəliyevin 100 illik yubileyi təntənə ilə qeyd olunacaq. Bir sıra elm, təhsil və mədəniyyət programlarında Azərbaycanın qurumları iştirak edir. Azərbaycana aid olan məsələlərlə bağlı YUNESKO çərçivəsində tədbirlər keçirilir. Bu sırada mən xüsusilə təhsil sahəsində əməkdaşlığı vurğulamaq istərdim. Bildiyiniz kimi, Bakıda təhsil sisteminə həsr olunmuş böyük konfrans keçirirdi. Bu konfransda biz uzun müddət hazırlıq görürdük. Əvvəl YUNESKO öz ekspertlərini ölkəmizə göndərmişdir. Yekun tədbir olaraq Bakı şəhərində YUNESKO-nun baş direktoru cənab Matsuuramız və xoşməramlı səfirlərin iştiraku ilə "Azərbaycan-YUNESKO: gələcəyə körpü" adlı konfrans keçirirdi. Biz cənab Matsuuramız Azərbaycana səfəri zamanı ölkəmizin bir səra maddi və qeyri-maddi irlsinin qorunması ilə əlaqədar məsələləri müzakirə etdik. Mən çox inanıram ki, cənab baş direktorun ölkəmizə bu səfəri YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın daha yüksək səviyyəyə qalxmasına güclü təkan verəcək.

- Mehriban xamm, Siz YUNESKO-nun ilk azərbaycanlı xoşməramlı səfirlisiniz və cənab Koishiro Matsumara qeyri-maddi irlsin qorunması sahəsində fəaliyyətinizi çox yüksək qiymətləndirdi. Bu istiqamətdə yeni planlarınız varmı?

- Avqustun 24-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməli qoyuldu və mən inanıram ki, bina inşa olunandan sonra bu Mərkəz bütün muğamsevərlər üçün dlğma bir evə çevriləcək. "Qarabağ xanəndələri" albomundan sonra biz muğam layihələri üzrə işlərimizi davam etdiririk. Bu ilin sonuna qədər müğam dəstgahları albomu işq üzü görəcək, bir səra muğam ustalarının kitabları və albomları çap oluna-

caq. Bir neçə qədim müğam traktatlarının tərcüməsi arlıq başa çatıb və onlar da çapa hazırdır. Müasir fransız musiqişناسı Gerardin əsəri də tərcümə olunub və o da çapa hazırdır. Bir sözə, müğamla bağlı çox geniş layihələrimiz var. Yaxın göləcəkdər müğam nüstələri ilə bir daha görüşmək lükrim var. Onlarla həm müğam mərkəzinin layihəsinə müzakirə etmək, həm də göləcək planlarımız haqqında danışmaq istəyirom. Azərbaycan musiqi sənətinin müğam kimi əhəmiyyətli olan başqa bir qolu da var, bu da aşiq sənətidir. Hesab edirəm ki, ona da diqqət artırılmalıdır. Müğamla yanaşı, aşiq sənətinin də YUNESKO-nun qeyri-maddi irləri siyahısına salınması çox zoruridir. Ümumiyyətlə, bizim mədəni irlsimiz çox zöngindir, misal üçün meyxana sənəti. Bu sənətin qədidimdə çox böyük əhəmələri olub və bu gün də çox istedadlı davamçıları var. Amma bu sənətin fəlsəfəsi və tarixi yətərinə öyrənilməyib. Bir sözə, hələ böyük işlər görmək lazımdır.

- Bizim məlumatımıza görə, YUNESKO-nun baş direktoru və ölkəmizə səfər edən xoşməramlı səfirlərlə Siz görüşlərinizdə Azərbaycanın bir neçə tarixi abidəsini, o cümlədən Qobustan dünya mədəni və təbii irlərin qorunması, aşiq sənətinin isə bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi irlərin şab əsərləri siyahısına salınmasını təklif etmisiniz. Yaxın vaxtlarda bu təkliflərinizin reallaşacağına gözləmək oldarmı?

- Cənab baş direktor və xoşməramlı səfirlər Bakıya səfər zamanı Qobustanda oldular. Biz orada bu abidənin bəşəriyyət üçün nə qədər əhəmiyyətli olduğunu müzakirə etdik. Amma YUNESKO-nun öz qaydaları var və hər bir abidənin siyahıya salınması müəyyən proseduradan keçir. Öncə bir neçə ölkədən ekspertlər təklifləri öyrənir, öz rövlərini verir. Sonra komissiyaların iclaslarında müzakirələr gedir. Adətən, abidənin siyahıya daxil olma prosesi 5-5 il çəkir. Onu da nozorda saxlamalıyıq ki, bir ölkədən dövr ərzində yalnız bir abidə və ya yalnız bir əsər YUNESKO-nun siyahısına daxil edilo bilər. Gələn

Mehriban ƏLİYEVƏ

ilin yayında YUNESKO-nun iqamətgahında keçiriləcək növbəti toplantıda Qobustanla bağlı müzakirələr aparılacaq və mən çox böyük ümidi bəşləyirəm ki, bu məsələ öz mürşət hollini tapacaq.

-Mehriban xanım, müzakirələr zamanı Azərbaycanın işgal altında olan ərazilərindəki tarix və mədəniyyət abidələri, onların ermənilər tərəfindən dağıtdılması ilə bağlı məsələlər diqqət mərkəzində oldum?

-Mən bu problemlər haqqında xoşməramlı səfirlərin YUNESKO-nun iqamətgahında keçirilən illik toplantısında və Kazanda YUNESKO-nun Avropa regionu üzrə toplantısında dəfələrlə danışmışam. Bildiyiniz kimi, YUNESKO elm, təhsil və mədəniyyətlə məşğul olan təskilatdır. Şübhəsiz ki, YUNESKO tarixi abidələri qorumaq üçün tədbirlər keçirməli, konkret işlər görməlidir. Digər tərəfdən, horbi münəaqiş zonalarında vəziyyət həddən artıq siyasalaşdırıynə görə YUNESKO çalışır ki, siyasi xarakter daşıyan heç bir boyanatla çıxış etməsin. Amma buna baxmayaraq, mən hər bir görüşündə, YUNESKO-nun əməkdaşları ilə hər bir ünsiyətdə bu sualları qaldırmağa çalışıram.

-Heydər Əliyev Fonduunun təşəbbüsü ilə yeni dörs ili üçün ölkədə 152 məktəb tikilir və bu, çox böyük layihədir. Siz məktəb binalarının vaxtında təhvil verilməsi üçün işlərə çox eiddi nəzarət edirsiniz. Bu sahədə vəziyyət necədir?

-Mən doğrudan da çalışıram ki, tikinti ilə bağlı hər gün məlumat alıñ. Tikintilərin bir qismində özüm şoxson olmuşam, işlərin həqiqətən də çox böyük sürətlə getdiyini görmüşəm. Bu məktəblərin tikintisi "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" layihəsinin yalnız ilk mərhələsidir. Hazırda ikinci mərhələyə daxil olan məktəblərin siyahısı hazırlanır. Mən inanıram ki, 5-4 ildən sonra Azərbaycanın hər bir kəndində əməkdaş tələblərə cavab verən məktəb binası olacaq.

-Siz həm də Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fonduun

Xoşməramlı səfir

prezidentiniz. Hainimiz da bilirik ki, Fondu 10 illik yubileyi orəsfəndidəyik. Xaxın vaxtlarda bu Fondu xətti ilə hansı yeni laiyihələrin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Ümumiyyətlə, Fondu 10 illik fəaliyyətini necə qiymətləndirərdiniz? Üzeyir Hacıboyovun 120 və Yusif Məmmədəliyevin 100 illik yubileyləri ilə bağlı hansı tədbirlər planlaşdırılır?

-Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fonduun yubileyini yeni laiyihələrə qeyd etmək istəyirik və hesab edirəm, on böyük hədiyyə Üzeyir Hacıboyov silsiləsindən ilk albom olacaq. Ümumiyyətlə, 2005-2006-ci illəri Üzeyir boy Hacıboyov illəri adlandırıraq. Bu sənətkarın adına layiq olan çox qlobal bir layihə hazırlanır. Üzeyir boyın publisistikası, musiqi əsərlərinin not yazıları nəşr ediləcək. Bir sözlə, Üzeyir boy Hacıboyovun bütün ırsını oks etdirən bir layihə hazırlanır. Görkəmli alim Yusif Məmmədəliyevin 100 illik yubiley bu ilin sentyabr ayında YUNESKO tərəfindən Parisdə qeyd olunacaq. Ölkəmizdə bir səra təntənəli tədbirlər nəzərdə tutulub.

-Çox sağlam olun, təşəkkür edir, bütün istiqamətlərdəki işlərinizdə uğurlar arzulayırıq.

- Sağ olun.

AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN VƏ XANIMI MEHRİBAN ƏLİYEVANIN QUBAYA SƏFƏRİ

İyulun 25-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Quba şəhərinə gəlmişdir.

Dövlətimizin başçısı ilk olaraq şəhərin girişyində salınmış Heydər Əliyev parkına gəldi. Burada Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyevaya gülləçiçək dəstələri təqdim olundu. Parka toplasın minlərlə qubalı ölkəmizin rəhbərini və onun xammının böyük hərəkat və ehtiramla, hərarətli alqışlarla qarşılıqlılaşdır. Qubalılar Prezident İlham Əliyevin rayona hər gəlişinin böyük bayram olduğunu vurğuladılar və ümummilli lider Heydər Əliyevin siyasetinin layiqli davamçısının ətrafında six birləşdiklərini, onun daxili və xarici siyasetini dəstəklədiklərini bildirdilər.

Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva parkda açılmış Abbasqulu ağa Bakıxanov adına Quba Tarix Muzeyinin ekspozituarlarına baxdılar. Muzeyin direktoru Məryəm Hacıyeva Prezidentə məlumat verdi ki, muzeydə XII əsrən müasir dövrədək tariximizə dair eksponantlar nümayiş etdirilir. Onların arasında Fətəli xanın dövriyinə aid əşyalar da vardır. Sonra Prezident İlham Əliyev "Aygün" şirkətinin məhsulları ilə tanış oldu. Şirkətin direktoru Fatima Ağamirzoyeva bildirdi ki, qədini el sonothlarının bərpası və təkmilləşdirilməsi ilə məşğul olan şirkət "Nağıl", "Nəbat", "Yaz çiçəkləri", "Avanqard" adlı xalçalar, habelə Təbriz, Quba xalçaçılıq məktəblərinə aid xalçalar toxuyur. O, fərqli bildirdi ki, dünyamızın 55 ölkəsi

arasında ilin on yaxşı qadın sahibkarı adına layiq görülmüşdür. Dövlətimizin başçısının köməyi ilə verilən kreditə görə minnətdarlıq edən şirkətin direktoru dedi ki, bu kreditlər ölkədə sahibkarlığın inkişafına çox böyük köməkdir.

Prezident İlham Əliyev Quba usaq yaradıcılıq mərkəzində möşğul olan uşaqların ol işlərindən ibarət sərgiyə baxdı. Mərkəzin direktoru Elmira Asəfi bildirdi ki, 70 ildir fəaliyyət göstərən mərkəzin binasının müasir soviyyədə bərpa olunması üçün hazırda rayon rəhbərliyi tərəfindən tədbirlər görülür. Dövlətimizin başçısı Quba texniki yaradıcılıq mərkəzi yetirmələrinin hazırlanmış məxtəlif maketlərlə də tanış oldu. Prezident İlham Əliyev dedi ki, bu yaradıcılıq işləri Azərbaycanın zəngin mədəniyyətə sahib olduğunu, cənubi zamanda, uşaqlar, yeniyetmələrin böyük istedadını bir daha göstərir.

Sonra Prezident İlham Əliyev parkda ucalan ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsinin açılışında iştirak etdi. Dövlətimizin başçısı ulu öndərin abidəsinin üzərindən ağ örtüyü götürdü. Azərbaycan Prezidenti və xanımı abidənin önünə gülləçiçək dəstələri qoydular. Prezident İlham Əliyev ulu öndərin adını daşıyan parkda görülmüş işləri, buradakı səliqə-sahmanı yüksək dəyərləndirdi.

HEYDƏR ƏLİYEV PARKINDA QUBA RAYONUNUN SAKİNLƏRİ İLƏ GÖRÜŞ

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iyulun 25-də Qubadakı Heydər Əliyev parkında rayonun sakinləri ilə görüşməşdir.

Görüşü Rayon Ağsaqqallar Şurasının sədri Günəş Həsənli açıdı.

RAYON AĞSAQQALLAR ŞURASININ SƏDRİ GÜΝƏŞ HƏSƏNLİNİN ÇIXIŞI

- Möhtərom cənab Prezident!

Sizin hər golişiniz Qubada böyük sevincə səbəb olur və tarixi hadisə kimi qeyd edilir.

Hörmətli Prezident, ulu öndərimiz Heydər Əliyevlə bağlı Qubada xatirələr çoxdur. Mənə də qismət olub ki, möhtərom Heydər Əliyevlə bir dövrdə yaşayıb işləmişəm. Həmin dövr Qubanın çıxırlınməsi dövrü idi, yeni bir həyat tərzi yaranmışdı. O vaxt Quba rayonunda 20 min hektara yaxın intensiv bağ salılmış, insanların həyat səviyyəsi xeyli yüksəlmış, maddi tələbat demək olar ki, təmin edilmişdi. Yüksək sonaya bağılılıq inkişaf etdirilmiş, böyük nəqliyyatlılar olda olunmuşdu. 1970-ci illərə kimi Qubada hər hektar bağdan 19 sentner məhsul almırırsa, intensiv bağılılıq tətbiqi nəticəsində məhsuldarlıq birdən-birə ən yüksək səviyyəyə əltmişdi. Hətta elə bağlar var idi ki, məhsuldarlıq 500 sentnerə əltmişdi. Heyvandarlıq sahəsində də xeyli irəliliyiş olda edilmişdi. Lakin olda olunmuş bu müvəffəqiyətlər molunu hadisələr nəticəsində bir il ərzində, demək olar, tama-mılo itirilmiş, ölkə pis vəziyyətə düşmüşdü. O cümlədən Quba rayo-

nu da belə vəziyyətdə idi.

Sizin höyata keçirdiğiniz siyaset nəticəsində, demək olar ki, bütün sahələrdə irəliliyiş olda edilmişdir. İş adamlarımız yaradılmış sərafləndən düzgün istifadə edərək, bütün sahələrdə müvəffəqiyətlər qazanır, insanların maddi vəziyyətinin yaxşılaşdırılması üçün bər eür imkaulardan istifadə edirlər. Bu gün biz iftخار hissi ilə deyə bilərik ki, ölkədə sosial-iqtisadi problemlərin həll olunması, Heydər Əliyev siyasetinin düzgün höyata keçirilməsi camaatımızın ürəyindəndir. Cənab Prezident, qarşında ölkəmizi mühüm siyasi hadisə gözləyir. Bu da ölkə parlamentinə seçkilərdir. Sizi əmin edirik ki, bu seçkilərdə layiqli oğul və qızlarmıza səs verəcək və biz dövlətimizin möhkəmənməsi üçün bundan sonra da əlimizdən gələni edəcəyik. Cənab Prezident, fürsəldən istifadə edib. Sizə və Mehriban xanım Əliyevaya müraciət edirəm. Quba camaatlı arzu edir ki, Mehriban xanım Milli Məclisde bizim nümayəndəmiz olsun. Razıhq versin ki, seçicilərimiz adından namizədliliyini irəli sürək. Bu, bütün bizim camaatın arzusudur və bu barədə rəsmi surətdə müraciət eləmişik. İndi də şifahı xahis edirik.

Cənab Prezident, Siz Heydər Əliyev xəttini düzgün höyata keçirərək, xarici və daxili siyasetdə böyük uğurlar qazanırsınız.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin işə salınması bu siyasetin tarixi nümunəsidir. Bu kəmər boşarıyyəti Süveyş kanalının verdiyi məsafədən daha çox məsafət verəcəkdir. Biz buna əminlik və həm kəmər Azərbaycan hər cəhətdən daha yüksəklərə qaldıracaqdır.

Cənab Prezident, Sizə uzun ömür, cansağlığı arzu edirik. Qıhnalar həmişə Sizin ətrafinizdə six birősirlər.

Yaşasın bizi qələbələrə, fıravan höyala aparan Prezidentimiz cənab İlham Əliyev!

Müstəqil Azərbaycan Respublikasına eşq olsun!

***

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev görüşdə nitq söylədi.

AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEV VƏ XANIMI MEHRİBAN ƏLİYEVƏ “QƏDİM QUBA” ÖZƏL XALÇAÇILIQ MƏHDUD MƏSULİYYƏTLİ CƏMIYYƏTİNİN YENİ SEXİ İLƏ TANIŞ OLMUŞDUR

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iyulun 25-də Quba şəhərində “Qədim Quba” özəl xalçaçıq Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin yeni istehsal sexi ilə tanış olmuşdur.

Prezident İlham Əliyevi və xannı Mehriban Əliyevə burada böyük hörmətlə, gül-çəqəklə qarşılıdlar.

Cəmiyyətin sədri Humay Məmmədova dövlətimizin başçısını və xanımını səmimiyyətlə salamlayaraq dedi ki, cənab Prezident, bizim müəssisəmizi ikinci dəfə ziyarət etdiyiniz üçün Sizə təşəkkür edirik. Məhz Sizin tapşırığınızla keçən il bizi 150 min dollar məbləğində kredit ayrılmışdır. Həmin vəsaitin bir hissəsinin hesabına bu yeni sex yaradılmışdır. Burada hazırda 18 nəfər işçi çalışır. Kreditdən maksimum səmərəli istifadə olunması üçün başqa yeni sahələrin də açılması nəzərdə tutulmuşdur.

Prezident İlham Əliyev sexdə quraşdırılmış müasir avadanlıqla tanış oldu, istehsal prosesini izlədi və görülən işləri yüksək qiymətləndirdi.

Sonra dövlətimizin başçısı cəmiyyətin salış-sorgi mərkəzi ilə də tanış oldu. Cəmiyyətin sədri dedi ki, əsasən xarici qonaqlar, turistlər, habelə camaat bizim xalçalarımıza böyük maraq göstərir. Məhsullumuza xaricdə də böyük tələbat vardır. Lakin xarici bazarda böyük

tələbat olsa da, dünya bazarına məhsul çıxara bilmirik. Gömrükə bağı problemlər mövcuddur. Əgər bunlar həll olunarsa, işçilərin sayını maksimum səviyyədə artırmaq və müəssisənin fəaliyyətini genişləndirmək mümkündür. Əvvəllər “Azərxalça”nın tərkibində fəaliyyət göstərəndə belə problemlər olmuşdu. Amma indi bu problemlər mövcuddur və bunun həlli üçün Sizin köməyinizi ehtiyac vardır.

Sonra Humay Məmmədova rayonda xalçaçı peşəsi sahiblərinə qayıtı xüsusi vurguladı.

Prezident İlham Əliyev xalçaçılığın genişləndirilməsinin vacibliyini bildirərək dedi ki, bir halda ki, sizin işlərinizin nəticəsi var, bundan sonra da hər cür kömək göstəriləcəkdir. Mən çox sevinirəm ki, verilən kredit bir il ərzində öz nəticəsini göstərir. Yeni iş yerlərinin açılması, müəssisəsinin genişlənməsi buna sübutdur. Əlavə kömək də edilməlidir ki, fəaliyyətiniz daha da genişlənsin. Məhsullarımız xaricdə də bayanılır. Qaldırılan problem də aradan götürürləcəkdir.

Prezident İlham Əliyevə xatirə olaraq, müəssisədə toxunmuş xalça hədiyyə edildi.

QIRMIZI QƏSƏBƏ SAKİNLƏRİ İLƏ GÖRÜŞ

**QIRMIZI QƏSƏBƏ SAKİNLƏRİ İLƏ GÖRÜŞDƏ
AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN NİTQİ**

İyulun 25-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Quba rayonunda dağ yəhudilörünün yaşadığı Qırmızı qəsəbəyə gəlmişdir.

Qəsəbənin sakinləri dövlətimizin başçısı İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyevən höyük hörmət və ehtiramla, gül-çiçəklə qarşılaşdırılar. Qəsəbənin mərkəzində sakinlərlə keçirilən görüşü buradakı 1 nömrəli orta məktəbin müəllimi Yevda Abramova açdı.

QIRMIZI QƏSƏBƏDƏKİ 1 NÖMRƏLİ ORTA MƏKTƏBİN MÜƏLLİMİ YEVDA ABRAMOVANIN ÇIXIŞI

- Möhtərəm cənab Prezident!

Hörmətli Mehriban xanım!

Xanımlar və cənablar!

Bakının Maştağa qəsəbəsi istisna olmaqla, Azərbaycanın elə bir yaşayış məntəqəsi yoxdur ki, bir ilin içərisində Prezident oraya ikinci dəfə gəlsin. Cənab Prezident, belə şorəfli anı biza ikinci dəfə baxş etdiyinizə görə Sizə Qırnuzi qəsəbədə yaşayan dağ yəhudiləri adından, qəsəbənin bütün sakinləri adından bir daha minnətdarlığumuzu bildirir, Sizə "Xoş gəldiniz" deyirik!

Cənab Prezident, ötən bu bir ildə Azərbaycan çox böyük addımlar atmışdır. Sizin düzgün daxili və xarici siyasetinizin nəticəsidir ki, bu gün BMT, ATƏT, Avropa Şurası, Qara Dəniz Əməkdaşlıq Təşkilatı,

GUAM və digər mühüm beynəlxalq və regional təşkilatlarda respublikamızın öz yeri var. Bütün Azərbaycan xalqı kimi, dağ yəhudiləri də Sizin bu müvəffəqiyyətlərinizlə daim qürrələnlərlər, Sizə minnətdardırlar.

Cənab Prezident, mart ayının 26-da nümayəndəsi olduğum YAP-in 3-cü qurultayında Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvləri Sizi yekdiliklə partiyanın sədri seçdilər. Bu münasibətlə, qəsəbənin, Quba rayonunun bütün YAP-çıları adından Sizi bir daha təbrik edir, Sizə uzun ömür, bu işdə böyük müvəffəqiyyətlər arzulayıq.

Son aylarda Sizin regionlara səfərinizi diqqətli izləyirik. Bu, bir daha sübut edir ki, Siz xalqımızın Prezidentiniz. Özünüüz də dediyiniz kimi, hər bir vətəndaşın Prezidentiniz. Siz xalqın qayğıları ilə kabinetdə yox, məhz yaşayış məntəqələrində əhali ilə görüşorak, gözünüzlə görməklə, insanların dilindən eşitməklə tanış olmaq istəyirsiniz. Bu, Sizin alicənablığınızdır. Bu gün də bizim regiona gəlməyiniz Sizin bu alicənablığınızın təzahürüdür.

Son bir ildə Qubada böyük dəyişikliklər baş vermişdir. Cənab Prezident, bu dəyişiklikləri özünüz görəcəksiniz. O cümlədən Qırnnızı qəsəbədə böyük abadlıq işləri görülmüşdür. Həm respublikada, həm Qubada, həm də qəsəbəmizdə gedən abadlıq, quruculuq işləri yalnız Sizin sayənizdə mümkün olmuşdur. Sizin maliyyə dəstəyiniz, Sizin mənəvi dəstəyiniz olmasaydı, bu gün regionlar belə inkişaf etməzdilər. Biz də - qəsəbə sakinləri, yerli iera orqanları, partiya təşkilatı, fəaliyyətimizi Sizin 2004-cü ildə 11 fevral şərəfənnizlə təsdiq olunmuş regionların sosial-iqtisadi inkişaf Dövlət Programına əsasən qurmuşuz.

Cənab Prezident, qəsəbə sakinləri Sizin keçən il sentyabrın 29-da Kolumbiya Universitetində bizim əhalimiz barədə dediyiniz sözlərə görə bir daha Sizə minnətdardırlar. Prezidentin adından milli azlığa belə yüksək qiymət verilməsi, başqa yerlərdə yaşayan xalqlara nəsib

ola bilməz. Bu, yalnız dağ yəhudilərinə nəsib olmuşdur. Sizin “dağ yəhudiləri Azərbaycan xalqının qardaşıdır, o cümlədən mənim qardaşındır” sözləriniz bu dünyada yaşayan 200 min dağ yəhudisinin dildində əzbər olmuşdur. Biz bu gün Sizin arxamızda duran əsgərlərik və daim, no qədər canınız sağdır, Sizə dayaq olacaqıq. Siz bizi gəvənə bilərsiniz.

Cənab Prezident, gördüyüünüz işlər göz qabağındağı. Vaxt imkan vermir ki. Sizin dünya siyasetində, dünya iqtisadiyyatunda Azərbaycan üçün etdiyiniz məsələlərin hamisini damışaq. Lakin biz seçkilərə gedirik və bilirik ki, bu seçkilərin şəffaf olmasında on birinci Siz məraqlısınız. Çalışacaqıq ki, prezident seçkiləri kimisi, bu seçkilər də şəffaf, aydın və düzgün olsun. Milli Məclisə Quba rayonundan yaxşılaşım-yaxşısı seçiləcəkdir.

Hörmətli Mehriban xanım, biz Sizin içtimai fəaliyyətinizlə fəxriyədir. Ulu öndörin adını daşıyan fonda rəhbərliyiniz bizi şorəf götürür. Sizinlə qürrotnırıq. Ona görə də qəsəbə sakınları, veteranlar, ziyanlılar - biz sizə müraciət qəbul etmişik. Mərkəzi Seçki Komissiyasına məktub göndərmişik. Bir də bu gün əyani surətdə Sizdən xahiş edirik. Qubadan deputat seçilməyə razılıq verəsiniz.

Cənab Prezident, bir daha əmin ola bilərsiniz ki, biz Sizin rəhbərliyiniz altında xoş, sırayan həyat keçiririk. Prezident səviyyəsinə çıxarılaçaq elə bir problemimiz yoxdur. Hər şeyi rayonun yerli rəhbərliyi ilə həll edə bilirik. Lakin, əbhəttə, hər sey yüz faiz yaxşıdır demək də düzgün olmaz. Anıma əmin ola bilərsiniz ki, qəsəbədə yaşayışın dağ yəhudiləri bundan sonra da Sizə, ölkə rəhbərliyinə dostək olacaq. Sizin daxili və xarici siyasetinizi daim müdafia edəcəyik.

Yaşasın ümummilli liderimiz, böyük öndörümüz, unutulmaz Heydər Əliyevin layiqli siyasi davamçısı, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev!

Bütün millətlərə, eləcə də azaşaylı xalqlara bərabərliyiquşlu ya-

maq təminați vermiş Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə eşq olsun! Azərbaycan Respublikasına eşq olsun!

***

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev görüşdə nitq söylədi.

- Əziz bacılar və qardaşlar!

Əziz dostlar!

Mən sizin hammizi ürokdan salamlayıram, sizi öpürəm, bağrıma basıram.

Bir il bündən əvvəl sizinlə bu yerde görüşmüştük. Çox səmimi görüş olmuşdu, onu hu gino qədər xatırlayıram. Bu dəfə bnraya goləndə dedim ki, mütləq yenə öz qardaşlarının yanına gedəcək, dağ yəhudiləri ilə görüşəcəyəm. Çünkü sizi görmək mənim üçün həmişə çox xoşdur. Burada olan əhval-ruhiyyə, Azərbaycan dövlətinə bağlılıq, məhəbbət çox güclüdür. Bu, bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan bütün xalqların böyük, gözəl ailəsidir. Biz böyük ailə kimi yaşayıraq. Azərbaycanda heç vaxt dini, milli, etnik zəmində ayrı-seçkilik olmayınsıdır və olmayıcaqdır. Bu, Azərbaycan dövlətinin siyasetidir. Bu siyaseti bizim millətimizin, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev həzə miras qoyubdur. Həmin siyaset Azərbaycanda bu gün də davam etdirilir. Dini döyünlülük, milli döyünlülük, toleranlıq bizim on böyük sərvətlərimizdən biridir. Azərbaycan bu baxımdan dünyada çox höyük bir örnəkdir, nümunədir. Bütün xarici səfərlər zamanı görüşdüm insanlarla, siyasetçilərlə səhəbtərdə istər-istənəz bu məsələyə də toxunulur və mən çox şadam ki, bu məsələ artıq dünyada tanınır və boyonılır. Anıma bu, bizim normal həyat tərzimizdir. Biz Azərbaycana başqa cür təsəvvür edə bilmərik. Azərbaycanın hər bir vətəndaşı mənim üçün əzizdir, hər bir sakini mənim üçün doğmadır. Mən

bu mehribanlığı, bu səmimiliyi, bu qardaşlığı görəndə daha da sevinirəm, daha da fərqlihənirəm. Məndə inam daha da artır ki, Azərbaycanın qarşısında duran bütün vəzifələr həyiqinə yerinə yetiriləcəkdir.

Qarşımızda isə çoxlu vəzifələr durur. Bir il bundan əvvəl buraya gələrkən, vəziyyətlə tanış olarkən, ümumiyyətlə, Qubada gedən abadlıq işləri ilə tanış olarkən gördüm ki, artıq canlanma başlayıb, irəliləyiş var. İndi isə bu, özünü daha da qabarıq şəkildə göstərir. Regionların inkişaf programı, onun icrası, yüz minlərlə yeni iş yeriinin açılması, insanların həyat səviyyəsinin yaxşılaşması, minimum omok haqqının artırılması, sənaye obyektlərinin işə salınması, sürətli iqtisadi inkişaf - bütün bimlər Azərbaycanın reallıqlarıdır. Bütün istiqamətlərdə bizim siyasetimiz düşünülmüş şəkildə aparılır, program şəklində aparılır. Bu meyillər gələcəkdə daha da sürətlənəcəkdir. Çünkü bizim iqtisadi potensialımız daha da artacaqdır.

Mən buraya bax, o binadan gəlirəm, Ərazi Vergilər İdarətinin yeni tikilmiş binasından gəlirəm. Orada vəziyyətlə tanış oldum və bir daha Vergilər Nazirliyinin qarşısında vəzifə qoydum ki, Azərbaycanın gələn il büdcəsi 5 milyard dollar olsun. Bu, nə deməkdir?! O deməkdir ki, təxminən 1 milyard dollar əlavə vəsaitimiz olacaq və biz gərək bundan səmərəli istifadə edək, insanlarınımızın həyat səviyyəsinin yaxşılaşmasına, yeni iş yeriinin açılmasına, iqtisadi potensialın güclənməsinə, ordumuzun güclənməsinə yönəldək və bunu edəcəyik. Çünkü ölkəmizin ehtiyacları çoxdur, problemlər də çoxdur. Onların on böyüyü, bizi on çox inçidən, narahat edən yoxsulluq problemidir. Dürdür, ilyarım ərzində yoxsulluğun səviyyəsi 49 faizdən 40 faizə düşübdür. Anma 40 faiz də çoxdur.

Bu, bizi yaraşdırır. Azərbaycanda yoxsulluq olmamahdir və olmayaqdır. Yoxsulluğun da səbəbləri mölumdur. 1990-ci illərin əvvəlində ölkəmizə vurulmuş ziyan, Azərbaycan həm iqtisadi, həm də siyasi cəhətdən çox güclü, çox möhkəm sarṣılmışdı. Biz hələ indi özü-

müzə golirik. Belə olan halda ölkədə olan yoxsullar təbəqəsi, əlbəttə ki, çox narahat edir. Mövcud meyllər göstərir ki, yoxsulluq azalır, bu il 40 faizdir, gələn il daha aşağı səviyyədə olacaqdır. Çünkü maaşlar artır, imkanlar yaramır, iş yerləri açılır, işsizlik aradan qaldırılacaqdır.

İki il bundan əvvəl oktyabr ayında, prezident seçilərək ərəfəsində Qubada olarkən demişdim ki, Prezident seçilərək, Azərbaycanda 5 il ərzində 600 min yeni iş yeri yaradılacaqdır. Bizi istəməyən qüvvələr buna mənfi münasibət göstərdilər, dedilər ki, İlham Əliyev sekiqabağı vədlər verir, çünki onlar özləri boş vədlər verirlər. Anma bizim verdiyimiz vədlər, həyatda öz oksini tapır, Əsas məsələ odur ki, sözə əməl bir olsun. Baxın, ilyarım keçib, Azərbaycanda 250 min iş yeri yaramıbdır. Bu proses daha da güclənəcək, sürətli gedəcəkdir. Qarşımızda duran bütün məsələlər öz həllini tapmalıdır. Bütün sahələrdə irəliləyiş var, bizi narahat edən problemlər də yavaş-yavaş aradan qaldırılacaqdır. Bunu etmək üçün hər bir şərait var. Azərbaycan dövlətiin iradəsi var, düşünülmüş siyaseti, strategiyası var. Azərbaycan xalqının Azərbaycan rəhbərliyinə inamı var. Bu inam mənə imkan verir ki, islahatları daha da sürətli aparırı.

Azərbaycanın böyük təbii sərvətləri də var. Xalqımızın lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə, uzaqgörənliyi ilə hazırlanmış neft stratejiyamız bu gün Azərbaycana böyük uğurlar gətirir. Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri reallıqdır. Qaz kəməri tikiləcək, ölkəmizə milyardlarla dollar pul gələcəkdir. Bu pul də şəffaf şəkildə Dövlət Neft Fondunda yığılır və yığılacaqdır. Hər bir vətəndaş bilir ki, dövlətdə nə qədər pul var. Bu da çox vacibdir ki, həmm bilməlidir, nəyimiz var və bunlar necə xərcələnməlidir. Bir sözə, gələcək illər Azərbaycanın inkişafına çox güclü təkan verəcəkdir. Gələcək illərdə həm imkanlarımıza artacaq, həm də yeni iş yeri açılacaq, iqtisadiyyatımız daha da inkişaf edəcəkdir. Əlbəttə, bütün bnlara nail olmaq üçün sübhə la-

zimdır, əmin-amalıq lazımdır, sabitlik lazımdır. Sabitliyi pozmaq istəyən qüvvələr öz layiqli cavablarını alırlar, əgər bir də belə cəhdlər göstərilərsə, Azərbaycan xalqı onlara öz layiqli cavabım verəcəkdir.

Bizi on çox narahat edən Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsidir. Uzun illərdir ki, bu məsələ həll olunmamış qalır. Əfsuslar olsun ki, beynəlxalq təşkilatların vəsitəçilik missiyası heç bir nəticəyə gətirib çıxarmadı. Son zamanlar o vəsitəçilər daha da fəallayırlar, müxtəlif ideyalar meydana çıxır və damşıqlar prosesində Azərbaycanı qane edən məqamlar çoxalmaqdadır. İlk növbədə, problemin mərhələli həll yolu ilə aradan qaldırılması artıq dünya birliyində qəbul edilən bir yanaşmadır. Bizim məqsədimiz ondan ibarətdir ki, Azərbaycanın suverenliyi bərpa olunsun. Bizim başqa dövlətin torpağında gözümüz yoxdur, amma öz torpağımızı da heç kimə verən deyilik. Dağlıq Qarabağ Azərbaycan torpağıdır və Azərbaycan torpağı olaraq qalacaqdır. Çünkü əsrlər boyu Azərbaycanın torpağı olubdur. Bundan sonra da biz nail olmalyıq və nail olacaqıq ki, Dağlıq Qarabağın Azərbaycana qaytarılması mümkün olsun. Diplomatik, siyasi, iqtisadi söylər çox önemlidir və biz bunu edirik.

Eyni zamanda, düşmən bilməlidir ki, bizim gücümüz var, güclü ordumuz var. Ona görə ordu quruculuğuna göstərilən diqqət məhz bu məqsədi daşıyır.

Bizim büdcəmiz bu il 2004-ü ilə müqayisədə təxminən 40 faiz artıbdır. Hərbi xərclərimiz 76 faiz artıb və bundan sonra da artacaqdır. Biz qüdrətli ordu yaradacaqıq və istonilən vaxtda, istonilən yolla öz doğma torpaqlarımızı azad edəcəyik.

Əziz bacılar və qardaşlar!

Mən bu gün çox xoşbəxtim ki, yenidən sizinlə birlikdəyim. Keçən dəfə burada olarkən mən sual verdim ki, probleminiz nədir, sizə necə kömək edəyim. Dedilər ki, Sizin sağlığınız, hər şey yaxşıdır, əgər problemlər varsa, rayon iera hakimiyyəti ilə birlikdə biz özümüz bun-

ları həll etməyirik. Mən istəyirəm ki, problemlər ümumiyyətlə, aradan qaldırılsın. Azərbaycan xalqı, Azərbaycanda yaşayan bütün insanlar, bütün xalqlar daha da yaxşı həyata layiqdir. Biz bunu təmin etməcəyik. Biz Azərbaycanı qüdrətli ölkəyə çevirməcəyik ki, hər bir vələndaş azad yaşasın, rahat yaşasın, işlə təmin olunsun, yaxşı maaş alınsın, övladları yaxşı oxşunlar, mehribanlıq olsun. Azərbaycanda biz bunu istəyirik. Bu meyllər var, amma istəyirəm ki, bu müsbət meyllər daha da geniş vütsət alınsın.

Yəhudilər mənim qardaşlarımdır, mən bu duyğularla, bù hissələrlə yaşayıram. Siz qeyd edənlər, mənim yadımdan çıxarı. Kolumbiya Universitetində mənə bu barədə sual verdilər. Mən ürəkdən gələn sözlərimi deyirəm. Orada da nə təbliğat naməni, yaxud da ki, hansısa bir siyasi xal qazanmaq üçün demədim. Çünkü onu bir dəfə demək olar və ondan sonra imadulə bilər. Bu, bizim siyasetimizdir, bizim əməlinizdir, bizim işimizdir. Azərbaycanda bir necə adam var, adını siyasetçi qoyub, amma nə ilə məşğül olur? Boşboğazlıqla, boş-hos şəylər damşır, adama yaraşmayan ifadələr səsləndiririrlər. Amma həlların arxasında heç nə yoxdur. Nə iş var, nə əməl var, nə hansısa bir xəstəyə əl uzadıb, nə qacqına kömək edib, nə daşı-daş üstüne qoyub, nə cəmiyyət üçün hansısa bir faydalı iş görübüdür. Yox, ancaq söz dənişməq, boş-hos vədler vermək, həqiqətə uyğun olmayan sözlər da nişmaq - budur onların işi. Bizim siyasetimiz bizim işimizdir. Bu iş bütün sahələrdə özünü göstərir: xarieti siyasetdə real nəticə var, da-xildə də var, iqtisadiyyatımız dünyada on yüksək sürətlə artır. Bu, bizim sözümüz deyil, Beynəlxalq Valyuta Fonduunun söyüdür. 2005-ci ildə Azərbaycan iqtisadiyyatı artım sürətinə görə dünyada lider ölkə olacaqdır. Azərbaycanda yaşayan bütün xalqlara diqqət, qayğı artıbdır. Mən bunun tərəfdarıyam, bu, mənim siyasetimdir. Azərbaycanda heç vaxt ayrı-seçkilik olmamalıdır və heç vaxt da olmayaçaq-

dir. 1990-ci ilin əvvəllərindəki yanlış, cinayətkar siyasetin nəticəsinə Azərbaycanda milli zəmində problemlər əmələ gəlməyə başlamışdı. Anma Azərbaycan xalqı buna dözmədi. O iqtidár hakimiyyətdə cəmi bir il qaldı. Nəyə görə? Xalq dözmədi buna, imtiha elədi onlardan, rödd elədi o siyaseti. Azərbaycanda heç vaxt ayrı-seçkiliyə yol verilməyəcəkdir. Heç vaxt dini, milli zəmində fərq qoymayacaqdır. Bu, bizim siyasetimizdir. Azərbaycan xalqının siyasetidir və biz birlikdə bunu davam etdirəcəyik. Mən sizi ürəkdən salauṭayıram, sizə on xoş arzularını, on xoş duyğularını çatdırıram. Həmişə belə xoş olıval-ruhiyədə olasınız. Həmişə üzünüz gülsün, həmişə bir yerdə olaq, yiğisəq, danışaq, səhbətləşək, ölkəmizin bütün problemlərini həll edək.

Sizə çansağlığı, yeni-yeni uğurlar arzulayıram!

Sağ olun!

QUBA OLİMPİYA İDMAN KOMPLEKSİNĐƏ BEYNƏLXALQ VOLEYBOL FEDERASIYASININ DÜNYA “QRAN-PRİ” TURNİRİNİN AVROPA TƏSNİFAT MƏRHƏLƏSİ YARIŞLARININ TƏNTƏNƏLİ AÇILIŞI

**AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEV
MƏRASİMIDƏ İŞTİRAK ETMİŞDİR**

İyulun 25-də Azərbaycanın gözəl güləşlərindən birində yerləşən Quba Olimpiya İdmən Kompleksində 2006-ci Beynəlxalq Voleybol Federasiyasının dünya “Qran-prı” turnirinin Avropa təsnifat mərhələsi yarışlarının təntənəli açılış mərasimi olmuşdur.

Yarışlarda Avropanın 8 ən güclü komandası - Azərbaycan, Rusiya, Türkiyə, Almaniya, Rumuniya, Bolqarıstan, Niderland və Polsanın qadın voleybolçuları öz güclərini sınayacaqlar. İyulun 5-i-nə qədor davam edəcək yarışda ilk üç yeri tutan komandalar finala vəsiqə qazanacaqdır. Prezident İlham Əliyev mərasimdə iştirak etmək üçün Olimpiya kompleksinin stadionuna gəldi. Stadiona toplaşan çoxsaylı tamaşaçılar dövlətimizin başçısını, xanımı Mehriban Əliyevəni və ailə üzvlərini hərarətli alqışlarla qarşıladılar.

Komandalar təntənəli müsəqinən sədaları altında meydancaya daxil oldular. Mərasimi Azərbaycanın gənclər, idman və turizm naziri Əbülfəz Qarayev açdı.

**“GÖNCLƏR, İDMAN VƏ TURİZM NAZİRİ
ƏBÜLFƏZ QARAYEVİN ÇIXIŞI**

-Cənab Prezident!
Əziz idmançılar!
Hörmətli qonaqlar!

Sizi Milli Olimpiya Komitəsi və Gənclər, İdmən və Turizm Nazirliyi adından ölkəmizin ən gözəl gəşələrindən biri olan Qubada salamlayır, “Xoş gəlmisiniz!” deyirəm.

Qadın voleybol komandaları arasında beynəlxalq “Qran-pri” turnirinin mərhələ yarışlarının bütün iştirakçularına qələbə sevinci arzulayram.

Həmçün çox yaxşı məlumudur ki, ölkəmizdə idman və bədən tərbiyəsi yüksək inkişaf dövrünü yaşayır.

Azərbaycan idmanının bugünkü uğurlarının zəminini xalqımızın ulu öndəri, ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Məhz bu dahi şəxsiyyətin idman və bədən tərbiyəsinə göstərdiyi diqqət və qayğı Azərbaycan idmanını yüksək zirvəyə qaldırılmışdır. Ulu öndərimizin bu sabadəki arzularını respublikamızın Prezidenti, Milli Olimpiya Komitəsinin rəhbəri cənab İlham Əliyevin siyaseti reallaşdırmışdır. Möhtərom Prezidentimiz Azərbaycanda idmanın bir çox istiqamətlərinin inkişaf etdirilməsi, maddi-texniki bazanın genişləndirilməsi, idman salnaməmizin yeni nailiyyyətlərlə zənginləşdirilməsi ilə yanaşır, bir zamanlar ölkəmizdə az qala unudulmuş idman növlərinin, xüsusilə də onun komanda növlərinin dirçəldilməsi ilə və qısa zaman kəsiyində belə idman növlərinin beynəlxalq miqyasda çıxmışında da müstəsnə xidmətlər göstərmişdir.

Bu gün biz burada qadın voleybol komandaları arasında beynə-

xalq “Qran-pri” turnirinin Avropa təsnifat mərhələsi yarışlarının açılış mərasimində toplaşmışıq. Azərbaycan voleybolçuları son illərdə böyük uğurlar qazanmışlar. Voleybolçularımızın beynəlxalq miqyasda qazandıqları yüksək nəticələri nəzərdən qaçırmasın Beynəlxalq Voleybol Federasiyası Azərbaycanda belə yarışların keçirilməsinə qərar vermişdir. Özü də bu yarışın ölkəmizin dilbər bir gusəndə, müasir tələblərə cavab verən Quba Olimpiya İdmən Kompleksində keçirilməsi bölgələrimizdə voleybolun nə qədər populyar olduğunu əyanı təcəssümütdür.

Bu yarışların respublikamızda təşkilinə görə beynəlxalq idman quşrumuna öz dərin təşəkkürümüz bildirirəm. İnanıram ki, 8 ölkənin komandalarının iştirak etdiyi yarışlar gözəl idman bayramına çevriləcəkdir. Hər bir komandaya qələbə sevinci arzulayıram. Sağ olun!

***

Daha sonra Avropa Voleybol Konfederasiyasının vitse-prezidenti xanım Rita Ooms çıxış etdi.

**AVROPA VOLEYBOL KONFEDERASIYASININ
VİTSE-PREZİDENTİ XANIM RITA OOMSUN ÇIXIŞI**

-Hörmətli cənab Prezident!
Azərbaycan Voleybol Federasiyasının hörmətli prezidenti!
Hörmətli voleybolçular, rəsmi nümayəndələr və əziz qonaqlar!

Avropa Voleybol Konfederasiyası adından sizi Azərbaycanın Quba şəhərində salamlayıram. Azərbaycan Voleybol Federasiyasının bu mötəbər beynəlxalq yarışı lazımi səviyyədə hazırlanmasından biz qürur hissi duyuruq. Çünkü bu, həm də idmanın bizim həmimizi birləşdirdi-

yini vurgulayan bir amildir. Mən əminəm ki, bu həftə biz idman sahələndən hərəkətənək oyunların şahidi olacaqıq. Avropanın 8 ən güclü komandası golən il keçiriləcək "Qran-pri" turnirində iştirak etmək üçün ilk üç yer uğrunda mübarizə aparacaqdır. Mən təşkilat komitəsinin bütün üzvlərinə, rəsmi nümayəndələrə və komandalara uğurlar arzulayıram. Ümid edirəm ki, bu günlər Qubanın idman sahələndən çoxlu voleybol həvəskarları ilə rastlaşacaqıq.

Ən sonda mən idmana, xüsusilə də voleybol çox diqqət yetirdiyinə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti canab İlham Əliyevə tövəkkürümüz bildirmək istəyirəm. Biz son dörd ildə Azərbaycanda voleybolun necə inkişaf etdiyinin canlı şahidiyik.

Diqqətinizə görə çox sağ olun!

***

Müdafiə Nazirliyinin bərbi orkestrinin ifasında Azərbaycanın dövlət himni əzəmətlə səsləndi. Yarışların rəsmi açılışı elan olundu. Komandalar stadionu törk etdikdən sonra yaşıl meydancaya el pəhləvanları, balaca idmançılar çıxaraq məharətlərini göstərdilər.

Açıq mərasimi konsert programı ilə başa çatdı.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mərasimindən sonra Avropa Voleybol Konfederasiyasının vitse-prezidenti xanım Rita Oomsla səmimiyyətlə görüşdü.

İyulun 26-da yarışların ilk oyunları keçiriləcəkdir. Azərbaycan voleybolçuları bolqarlarla, Türkiyə voleybolçuları isə Almaniya komandası ilə qarşılaşacaqlar.

26 iyul 2005-ci il

XAÇMAZDA UŞAQ-GƏNCLƏR İDMAN MƏKTƏBİ İLƏ TANIŞLIQ

İyulun 26-da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Xaçmaz rayonuna gəlməşdir.

Dövlətimizin başçısının pişvazına minlərlo xəcməzli çıxmışdır. Onların əllərində Azərbaycanın dövlət bayraqları, ümummilli lider Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin portretləri, respublikamızın rəhbərini salamlayan şularlar yazılmış transparantlar var idi.

Prezident İlham Əliyev əvvəlcə Xaçmaz Uşaq-Gənclər İdmən Məktəbinin yeni binasına gəldi. Dövlətimizin başçısını və xanım Mehriban Əliyeyə burada gül-çiçəklə qarşıladılar. Azərbaycan Prezidenti rəmzi ağılı bildirən ləti kəsdi, balaca idmançıları nümunəvi çıxışlarına baxdı, məktəblə tanış oldu.

Məktəbin direktoru Nəriman Babayev bildirdi ki, Xaçmaz rayonunda idman məktəbi 1960-ci ildə yaradılmışdır. İndi yaxşı şərait yaradılmış məktəbdə sərbəst güloş, cüdo, futbol və atletika üzrə 655 uşaq məşğul olacaq, 50 müəllim-işçi çalışacaqdır.

Sonra dövlətimizin başçısı məktəbin qarşısına toplاشan insanlarla səmimi görüşüb səhbat etdi, onların problemləri ilə maraqlandı.

27 iyul 2005-ci il

XACMAZDA ÖZƏL KLİNİKA İSTİFADƏYƏ VERİLMİŞDİR

İyulun 26-da Xəcmazda "N-RAYM Klinik" özəl klinikası istifadəyə verilmişdir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu münasibətlə keçirilən tədbirdə iştirak etmişdir. Dövlətimizin başçısı bu özəl tibb müəssisəsinin rəmzi açılışını bildirən ləti kəsdi.

Klinikanın direktoru Natiq Mütəllimov məlumat verdi ki, tikintisinə 7 il əvvəl başlanmış ikimərtəbəli bina ən müasir tələblərə cavab verən səviyyədə inşa olunmuş, Avropa ölkələrindən götürülmüş avadanlıq və təvazimatlə təchiz edilmişdir. Burada quraşdırılmış aparatlar vasitəsilə bir çox xəstəlikləri müalicə və müayinə etmək mümkündür. Klinikada onlarca yeni iş yeri yaradılmışdır.

Prezident İlham Əliyev klinikamı rentgen, stomatoloji, kardioloji, cerrahiyyə, ginekologiya, sarğı, intensiv terapiya otaqları, qan laboratoriyası, palataları və apteklə ilə yaxından tamış oldu. Dövlətimizin başçısının cür özəl səhiyyə müəssisələrinin yaradılmasının əhalinin sağlamlığının qorunması və yüksək tibbi xidmət göstərilməsi baxımından əhəmiyyətini vurğuladı, yaradılmış şəraitü yüksək qiymətləndirdi və kollektivə uğurlar arzuladı.

Prezident İlham Əliyev klinika ilə tamşılıqlan sonra binanın qarşısına toplaşan sakinlərlə səmimi söhbət etdi, onların problemləri ilə maraqlandı, şikayətlərini dinlədi.

Xəcmazlılar respublikamızın rəhbərinin fəaliyyətini yüksək dəyərləndirərək, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin siyasi xəttli-

ni uğurla davam etdiriyinə və regionların sosial-iqtisadi inkişafına, əhalinin güzəramının yaxşılaşmasına diqqət yelirdiyi üçün minnətdarlıqlarını bildirdilər.

27 iyul 2005-ci il

HEYDƏR ƏLİYEV PARKI İLƏ TANIŞLIQ

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Uşaq-Gənclər idman Məktəbi ilə tanışlıqdan sonra Xaçmaz şəhərinin mərkəzindəki Heydər Əliyev parkına gəldi. Dövlətimizin başçısını və onun xanımının böyük hörmət və ehtiramla qarşılayan sakinlər Prezidentlə görüşüb səmimi söhbət etdilər. Prezident İlham Əliyev onların problemləri ilə maraqlandı, şikayətlərini dinlədi, orıza və məktublarına baxılacağını bildirdi.

Sonra dövlətimizin başçısı ulu öndər Heydər Əliyevin parkda ucalmış abidəsi öntüne gül dəstəsi qoydu, burada yaradılmış səliqə-səhmanı, görülmüş abadlıq və yaşıllaşdırma işlərini yüksək qiymətləndirdi. İnsanların asudə vaxtının səmərəli keçməsi üçün yaradılmış şəraitdən razı qaldığını vurğuladı.

27 iyul 2005-ci il

HEYDƏR ƏLİYEV MUZEYİ İLƏ TANIŞLIQ

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iyulun 26-da Xaçmazda ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə yaradılmış muzeylə tanış olmuşdur.

Heydər Əliyev parkında müasir tələblərə uyğun yaradılmış və bu il mayın 10-da istifadəyə verilmiş muzey altı güşədən ibarətdir. Burada ulu öndərin ailəvi şəkilləri, SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini işləyərkən respublikada kənd təsərrüfatının, sənayenin inkişafı üçün gördüyü işlərə dair fotosəkillər, habelə Xaçmaz rayonuna soñorunu, Xudat konserv zavodunun əməkçiləri ilə görüşünü, Nabran-Yalama zonasını ümumittifaq kurort zonasına çevirmək məqsədi ilə 1982-ci ildə Xaçmazda olmasına, dünyadan aparıcı dövlətlərinin başçıları ilə görüşlərini öks etdirən fotosəkillər nümayiş olunur. Ulu öndərimizin həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş kitablardan, dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 2005-2004-cü illərdə rayona soñori zamanı çəkiilmiş fotosəkillərdən ibarət guşələr də diqqəti cəlb edir.

Dövlətimizin başçısı muzeyin ayrı-ayrı guşələri ilə maraqla tanış oldu, xatirə kitabına öz ürək sözlərini yazdı:

“Heydər Əliyev muzeyinin ekspozisiyası ilə tanış oldum. Muzeydə Heydər Əliyevin həyat fəaliyyəti fotosəkillərdə və başqa eksponatlarda öks olunur. Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin tarixi irsinin öyrənilməsi və tədqiqi gələcək nəsillərin tərbiyə olunmasında mühüm əhəmiyyət kösbədir.

Xalqə sədاقətə xidmət etmək, onun qayğıları ilə yaşamaq, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini möhkəmləndirmək Heydər Əliyevin

faaliyyətinin əsas prinsipləri idi. Bu gün bu siyaset Azərbaycanda davam etdirilir və bundan sonra da əhədi yaşayacaqdır.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
26 iyul 2005-ci il”.

Muzeydən xatiro olaraq Heydər Əliyev Fonduuna muzeyin maketi və rəsm əsəri təqdim edildi.

Sonra Prezident İlham Əliyev muzeyin həyətində yerli rəssamların əsərlərindən ibarət sərgiyə baxdı. Beynəlxalq və respublika səviyyəli müsabiqələrdə mükafatlara layiq görülmüş müxtəlif janrlarda çəkilmiş bu əl işləri böyük maraq doğurdu.

27 iyul 2005-ci il

HEYDƏN ƏLİYEV PARKINDA XAÇMAZ RAYONUNUN SAKİNLƏRİ İLƏ GÖRÜŞ

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iyulun 26-da Xaçmaz şəhərinin mərkəzindəki Heydər Əliyev parkında rayonun sakinləri ilə görüşmüştür.

Görüşü Yalama Bələdiyyəsinin sədri Vəqif Sərdarov açdı.

YALAMA BƏLƏDİYYƏSİNİN SƏDRI
VAQİF SƏRDAROVUN ÇIXIŞI

- Möhtərom cənab Prezident!

Çox hörmətli Mehriban xanum Əliyeva!

İcazə verin, təbəstinin gözəlliyi, torpağının bərəkəti ilə seçilən Xaçmaz bölgəsinin ən əziz və ən möhtərom qonaqlarına ulu öndərimiz, ümummilli lider Heydər Əliyevin ideyalarına sadıq qalan rayonumuzun 150 minlik əhalisinin salamlarını və sənimi arzularını yetirim.

“Azərbaycanın hər bir şəhəri, hər bir qəsəbəsi, hər bir kəndi mənim üçün əzizdir, doğmadır, mənim Vətənimdir” - deyən möhtərom Prezidentimiz bu gün doğma Bakı, Qarabağ, Naxçıvan qədər əziz olan Xaçmaz torpağında qonaqdır.

Xaçmaz camaatlı ulu öndərimiz Heydər Əliyevin xalqımıza böyük bir nemət kimi əmanət etdiyi müstəqilliyimizi qoruyan və onun keşiyində daim duran möhtərom Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin ətrafında six birləşərək, onun daxili və xarici siyasetini ürəkdən dəstəkləyir.

Möhtərom cənab Prezident, apardığınız uğurlu siyaset bütün res-

publikamızda olduğu kimi. Xaçmaz torpağında da öz bəhrəsini verməkdədir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı, yoxsulluğun azaldırılması, sahibkarlığa kömək proqramları Xaçmaz rayonunda da uğurla həyata keçirilir. Burada da tikiñti, qurueuluq, abadlıq işləri geniş vüsət almışdır. Ulu öndərimiz Heydər Əliyevin adını daşıyan park, öündə darduğumuz bu gözəl abidə xalqımızın dahi oğluna dərin ehtiramın təcəssümüdür. Amma onun xatırəsinə ən böyük abidə 150 minlik Xaçmaz camaatının hər birinin qəlbində, ürəyindədir. Əsası ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş böyük layihələr, o cümlədən əfsanədən başqaqələ, realliga çevrilmiş Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri ölkəmizə, dövlətçiliyimizə böyük qüdrət, xalqımıza isə əmin-amənləq və fıravən həyat gətirəcəkdir.

Möhtərom cənab Prezident, qarşidan parlament seçkiləri golir. Bilin ki, xaçmazlılar rəhbəri olduğunuz Yeni Azərbaycan Partiyasını dəstəkləyəcəklər. Yaşadığım Yalama kəndindən Sizə bir misal çəkmək istərdim. 2005-ci il mayın 10-da Yalamada bir şəhid abidəsi açıldı. O abidənin öündə mən Yeni Azərbaycan Partiyasının yerli təşkilatının sadri kimi bir partiya biletini təqdim etdim. O gün bəlkə də yüzlərlə partiya biletini təqdim olunmuşdu. Amma mən dediyim biletini təqdim etdiyim şoxsun 85 yaşı vardır. 1920-ci may ayında doğulmuş, ömrünün 60 ilindən yuxarısını pedaqoji işə sərf etmişdir. Böyük Vətən müharibəsi iştirakçısıdır. Mən bu biletin surətini Sizə verirəm. 85 yaşında partiyaya üzv olmaq - bu, Heydər Əliyev zəkasının, Heydər Əliyev dühəsinin qələbəsidir. Heydər Əliyevin ideyalarının ölməzliyi, sönməzliyi deməkdir. Möhtərom cənab Prezident, bu həm də Sizə olan inanın təcəssümüdür. Biz Azərbaycan xalqının gələcəyini, bu Vətənin gələcəyini yalnız və yalnız Sizin rəhbərliyinizdə görürük. Möhtərom cənab Prezident, bu yolda Sizə uğurlar arzulayıram. Ulu öndərimiz vaxtilə demişdi ki, mənim komandanım mənim xalqımdır.

Bu gün biz də deyirik ki, hörməlli təra hakimiyəti başımızın başda olmaqla, 150 minlik Xaçmaz camaati Sizin komandanın üzvləridir.

Möhtərom cənab Prezident, icazə versəydiniz, mən bir neçə kələm ilə çox hörməlli Mehriban xanım Əliyevaya müraciət edərdim.

Çox hörməlli Mehriban xanım. Siz mənəvi irsimizin davamçısı, Azərbaycan mədəniyyətinin təbliğinqə də böyük xidmət göstərən Heydər Əliyev Fonduun prezidentisiniz. Təkeə Heydər Əliyev Fonduun prezidenti kimi yox, artıq icimai xadim kimi də təmmisiniz. Sizin tərəfinizdən uğurla həyata keçirilən "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" programı bizim rayonumuzda da tətbiq olunur. Bu program çərçivəsində rayonumuzda üç məktəb tikilir. Çox hörməlli Mehriban xanım, buna görə bütün xəcqazlılar adından Sizə dərin təşəkkürümüzü bildirir və əmin edirik ki, bütün nəcib işlərinizdə Sizə həmişə yardımçı olacaqıq. Sizin bu nəcib təşəbbüsünüzə qosularaq, biz də Yalama kəndində bir məktəb binası tikib təhvil vermişik. Sizə söz veririk ki, ikinci bir məktəb binasını sentyabrın 15-nə kimi təhvil verəcəyik.

Çox hörməlli Mehriban xanım, inanıraq ki, Siz gələcəkdə yüksək adlar, çox beynəlxalq mükafatlar alacaqsınız. Amma bilin, on böyük mükafatınız Azərbaycan xalqının bütün dünyada xoşməramlı sofır olmayımdır. Sizə uğurlar diləyirom. Allah Sizə yar olsun.

Möhtərom cənab Prezident, diqqətinizə görə çox sağ olun!

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN PREZİDENTİ, YUNESKO-nun XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ MEHRİBAN XANIM ƏLİYEVA XAÇMAZ RAYONUNUN BİR SIRA KƏND MƏKTƏBLƏRİNƏ OLMUŞDUR

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Xaçmaza səfəri çərçivəsində Prezidentin xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva rayonun Sayad və Müşkür kəndlərində məktəblərin tikintisi ilə tanış olmuşdur.

Heydər Əliyev Fondunun "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" layihəsi üzrə rayonda 3 təhsil ocağı tikilir.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti bildirdi ki, hətta layihə dövlət tərofından də dəstəklənir və sentyabrın 15-dək respublikada 152 məktəbin hamısı istifadəyə hazır olacaqdır.

Xaçmazda məktəb tikintisini həyata keçirən "Azərkəndtikinti" Səhmdar Cəmiyyətinin nümayəndələri işlərin gedisi barədə məlumat verdiłor. Sakinlər və müəllimlər Sayad məktəbində nəzərdə tutulan 100 nəfərlik 4 sinfin azlıq edəcəyini diqqətə çatdırıldılar.

Mehriban xanım söz verdi ki, əlavə olaraq daha 5 sinif otağı tikilöök və 200-dən çox şagirdin təzə məktəbdə təhsil alması üçün şərait yaradılaçaqdır.

Müşkür kəndində 11 nömrəli "Kəndtikinti" Trestinin inşa etdiyi məktəb də 200 yerlidir. Tikinti işləri sürətlə gedir. Kənd sakinləri humanist fəaliyyətinə, böyükən nəslə göstərdiyi qayğıya, təhsilin maddi-texniki bazasının genişləndirilməsi üçün gördüyü işlərə görə

Mehriban xanım Əliyevaya minnətdarlıqlarını bildirdilər.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri belə layihələrin bündən sonra da əhatəli şəkildə həyata keçiriləcəyini söylədi.

Mehriban Əliyeva və qızı Leyla kənd sakinləri ilə xatirə şəkilləri çəkdirildilər.

27 iyul 2005-ci il

XALQA XİDMƏT EDƏN XOŞMƏRAMLI SƏFİR

Öton illərin unudulmaz hadisələri yaxşı yadimdadır. Keçən əsrin 70-ci illərində Sabirabad rayonunda komsomol və partiya işlərində cəhətdindən. Azərbaycanın rəhbərlik edən unudulmaz Heydər Əliyev həmin illərdə respublikamızın şəhər və rayonlarına vaxtaşırı səfərlər edərdi. Yeri golmışkən, ulu öndər Heydər Əliyevin ölkə əhalisi ilə gərüşmək ənənəsini onun mərd oğlu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev bu gün həvəslə, təşəbbüsə davam etdirir.

Heydər Əliyevin Sabirabadə səfərinin bir epizodunu ənənəvi mümkin deyil. Qarataşa kəndində adlı-sənətçi pəmbəq ustası, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Fatma Hüseynovanı briqadasında, tarlada qızlarla görüşüb səhbət edən unudulmaz rəhbərimiz zərif barmağına nişan üzüyü taxmış bir qızə üz tutub soruşdu:

- Hə demək, nişanlanısan, təbrik edirəm, bəlkə bir şeyə ehtiyacım var? Uşanma, de.

Həmin qız başını aşağı salıb susdu.

Fatma Hüseynova özünü qabağa verib:

- Yoldaş Əliyev, elə bir şeyə ehtiyaçımız yoxdur, amma...
- Nə amma, sözünü de, Fatma xanım.

- Vallah, utanıram deməyo, amması odur ki, yoldaş Əliyev, briqadada nişanlı qızlar çoxdur, amma mebel, soyuducu sarıdan ehtiyaçımız var.

Həmin ilin payızında Heydər Əliyevin göstərişi ilə rayonumuza və qızlarla mebel, soyuducu, xalı-xalça və s. göndərildi.

Dahi Heydər Əliyev belə rəhbər idi, şükrülər olsun ki, indi də cənab İlham Əliyev həmin qaydada xalqa rəhbərlik edir. Onun Maşlağə qə-

səbosinə, Quba, Xaçmaz rayonlarına son səfəri bir dəba göstərir ki, ölkə başçısı kimi xalqın xidmət etdiyəcə ucalır, qüvvətlənir.

Tamimmuş yazıçı alim Mirelal Paşayev, məşhur jurnalist Nəsir İmanquliyev ocağının hərarətini, işığını mənəviyyatında, varlığında gözdürən, Aida xanım kimi tanılmış şoqsūnas-alimin qolları arasında böyükmiş Mehriban xanım Əliyeva yeni tipli, yeni dünya görüşlü, yeni siqlətli Azərbaycan qadının bütün cəhətlərini təcəssüm etdirən şəxsiyyətdir. Mehriban xanım içtimai xadimdır, məsul vəzifə başındadır. Heydər Əliyev Fondunun rəhbəridir. Mədəniyyətimizin inkişaf tapmasına çalışır, bunun üçün yeni-yeni təşəbbüsərlərə giriş edir. Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun xoşməramlı səfəridir, Azərbaycanda təhsilin ən layiqli xeyriyyəçilərindən biridir. Onu tez-tez internat məktəblərində, uşaq evlərində, orta məktəb sagirdləri arasında görürük. Məktəb binalarının tikintisində əməyi yüksək qiymətə və diqqətə layiqdir. Sabiq deputati olduğum Hacıqabul rayonunda iki nəqar kənd məktəbi binasının tikintisindən görə Mehriban xanımı dörün minnətdarlığını bildirirəm. Bir azərbaycanlı xanım kimi Mehriban Əliyeva bizim gözümüz qarşısında ucalır, ölkəmizin toraqqısı üçün əlin-dən gələni əsirgəmir.

Eşidəndə ki, Yazıçılar Birliyində "Xoşməramlı səfir" kitabının ləqdimat mərasimini keçirilir, ora getdim. Həmin məclisədə giriş edib ürək sözlərimi dedim. "Şəms" nəşriyyatına minnətdarlığını bildirdim. Doğru deyirlər ki, gəlin ocağa gələr. Mehriban xanım dahi Heydər Əliyevi ocağının işıqlarını yandırır, onun nurları, nəcə, nəcib şəxsiyyətinin şəhəqləri indi ölkəmizin hər yerinə yayılmaqdadır. O gün olsun ki, Heydər Əliyev Fondunun yardımını və Mehriban Əliyevən təşəbbüsü ilə doğma Şuşamızda məktəb binaları tikilsin, bizlər də yiğisib o dağlar qoynuna təbrikə gedək.

Səmaya PİRİYEVA,
28 iyul 2005

“HEYDƏR ƏLİYEV BAĞI”nda QUSAR RAYONUNUN SAKİNLƏRİ İLƏ GÖRÜŞ

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iyulun 28-də Qusar şəhərindəki Heydər Əliyev bağında rayon sakinləri ilə görüşməşdir. Görüşü rayon ağısaqqalı İşgəndər Quliyev açdı.

RAYON AĞSAQQALI İSGƏNDƏR QULİYEVİN ÇIXIŞI

- Möhtərəm cənab Prezident!

Qusar rayonuna xoş gəlib, səfa götirmisiniz! Səfəriniz uğurlu olsun, qədəmləriniz sayalı olsun! Doğma Azərbaycanımızın hər yerində olduğu kimi, Qusar torpağında da camaatımız Sizi ruh yüksəkliyi ilə, böyük sevincə qarşılayır. Bu, Sizə olan hədsiz məhəbbətin, hüsn-roğbatın ifadəsidir. Bu torpaqda, Şahdağın zirvələrindən Xəzər sahilinə qədər olan yerdə, müqəddəs məkanda Azərbaycan xalqı, Azərbaycan dövləti qarşısında müstəsnə xidmətləri olmuş Əliyevlər ailəsinin qoyduğu izlər yaşayır. Böyük Vətən mühərribəsi illərində görkəmli alim Əziz Əliyev də Dağıstanə rəhbərlik etdiyi dövrə Qusar torpağında olmuş, burada görüşlər keçmişdir.

Dünya şöhrətli ekoloq-alim, akademik Həsən Əliyev mühərribədən sonrakı illərdə dəfələrlə Qusar torpağına gəlmış, qarış-qarış gözmiş, onun osrarəngiz təbiətinə vurğunluğunu ifadə etmiş, insanlara bu gəzəlliyyi qoruyub saxlamaq zərurətini məsləhət görmüşdür. Əziz qonağınızın məsləhətlərini həmişə yadda saxlayırıq.

Siz 1998-ci ilin oktyabrın 5-də atanız, ulu öndəriniz Heydər Əliyev ilə birlikdə Qusara gəlmişdiniz. Mədəniyyət evinin qarşısında ke-

Xoşməramlı səfir

cirilən görüşdə möhtərəm Heydər Əliyevin qusarlılara və Qusara verdiyi böyük qiymət yadınızdan heç vaxt çıxmayaçqdır. Heydər Əliyev 1993-cü ildə hakimiyətə gəldikdən sonra Azərbaycanı dünya xəritəsindən silmək təhlükəsindən qurtarmış, öz əzaqgörən siyaseti ilə neft strategiyasını həyata keçirmiş, ölkəmizi qanunsız silahlı dəstələrdən təmizləmiş, xalqımızın gələcəyə olan ümidi artırmışdır.

Hörmətli Prezidentimiz!

Sizin indiki gəlişiniz bize keçənilki səfərinizi də xatırlatdı. O vaxt siz biza məsləhət gördünüz ki, gəncələri azərbaycanlılaş, Vətənə xidmət etmək, onum ərazi bütövlüyüünü qorumaq ruhunda tərbiyə etmək hər kəsin, o cümlədən yaşılı nəslin boreudur. Biz bunu etməyi həmişə özümüza bore bilirik.

Möhtərəm Prezident!

Bu gün Siz Qusar şəhərində höyük bir idman kompleksinin tikintisinin təməlini qoydunuz. Peyğəmborımız Məhəmməd Əleyhissəlahının gözəl hədislərində birində deyilir ki, ey insanlar, həmişə bir-birinə qarşı mərhəmətli olun ki, göydəki allah da sizə mərhəmətli olsun. Dünyada mərhəmətlilərin mərhəmətlisi, qayğıkeşi, humanist insan, insanpərvər insan Heydər Əliyev ilk dəfə Şərqdə ölüm hökmünü ləğv etdi. İnsanları təcridxanalardan azad etdi, evlərinə, comiyyətə qaytarırdı.

Möhtərəm Prezident!

Çox sağ olun ki, Siz cənab Heydər Əliyevin geldiyi yolu layiqincə davam etdirirsiz. Sizin xarici və daxili siyasetinizi, həm ölkəmizdə, həm də ondan kənardə gördükünüz işlərin hamisini ürokdən alçışlayır, dəstəkləyirik və Sizə məməndarlığını bildiririk.

Mən xanım Mehriban Əliyevanın burada olmasından istifadə edərək demək istəyirəm: hörmətli Mehriban xanım, Sizin gözəl sözləriniz inəcəcək kimidir. Sizin üzərinizə həm ağır, həm də şorəlli bir vəzifə düşübür. YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri kimi, Heydər Əli-

vey Föndünün prezidenti kimi Sizdən bir çox insanlar kömək umur, yardım diləyir. Deməyin ki, burada biz də Sizdən nə isə xahiş edəcəyik. Ancaq onu xatırlatmaq istəyirəm ki. Qusar şəhərində uzun müddət Leninin adını daşıyan pioner düşərgəsi fəaliyyət göstəribdir. Siz nüşaqların sevimlisiiniz. Qusarlılar həmin düşərgəyə Sizin adınızı və rümosunu xahiş edir. Qoy, Azərbaycan xalqının övladları burada istirahət eləsinlər, oylənsinlər.

Möhtəromı cənab Prezident!

Görkəmli akademik Həsən Əliyevin 2007-ci ilin dekabrında 100 illiyi tamam olacaqdır. Qusar əhli istəyir ki, bu münasibətlə Qarabulaq istirahət zonasında gözəl bir park salımsın və burada onun adı da im yaşadılsın.

Bizi yada saldığımız üçün, bizi böyük məhəbbət göstərdiyiniz üçün Sizə ürokdan minnətdarıq və işlərinizdə uğurlar arzu edirik. Sağ olun.

QUSAR MUSİQİ MƏRKƏTBİNİN DİREKTORU ZAHİD MUSTAFAYEVİN ÇIXIŞI

- Hörmətli cənab Prezident İlham Əliyev!

Bildiyiniz kimi, adəton Olimpiya məşəli ovvaləcə Yunanistandakı Olimp dağındı yandırılır. Ancaq Sizin Prezident məşəliniz ulu Heydər dağının alovundan aloylanmışdır. Həc şübhəsiz ki, həmin məşəl Sizə həmişə uğurlu yol, qələbə yolu göstərəcəkdir.

Sizin Prezidentlik məşəlinizin işığında bu gün respublikamızda görülen bütün quruculuq, abadlıq, tikinti işləri və Olimpiya komplekslərinin yaradılması hamımızın ürəyindəndir. Qusarlıların dostu, hamımızın sevimlisi cənab İlham Əliyevə eşq olsun!

Ömür arzu çələngidir, salxım-salxım, gilə-gilə.
Arzularınız çiçək açın, görüm Sizin ildən-ilə.

Açılsa gələrsiniz, gələn il Siz gülo-gülə.
Ləzgi xalqı, vallah, yaxşılığı yerə atan deyil.
Qadir Allah mərdi heç vaxt namərdərə satan deyil!

Yaşasın Prezidentimiz!
Bir daha xoş gəlmisiniz!

29 iyul 2005-ci il

QUBADA VOLEYBOL BAYRAMI DAVAM EDİR

YARIMFİNALLAR VƏ FİNAL “QRAN-PRI”NİN
BƏZƏYİNƏ ÇEVRİLƏCƏK

Bolqarıstan və Almaniya komandaları üzərində eyni hesabla (3:1) iki ardıcıl qələbə yarımfinalın “qapısını” vaxtından əvvəl Azərbaycan voleybolçularının üzünə taybatay açmışdı. Onların dünənki rəqibi - Türkiyə kollektivi isə təsəssüf ki, ilk iki gündə almanınla da uduzaraq həllədici mərhələdə oynamaq imkanlarını tamamilə itirmişdi. Lakin bu heç də onu bildirmirdi ki, Azərbaycan-Türkiyə görüşü elő bir əhəmiyyət kəsb etmir. Əksinə, qardaş ölkələri təmsil edən dost-rəqiblər bütün Avropanın diqqət mərkəzində olan Quba Olimpiya İdman Kompleksində möhtəşəm voleybol bayramını daha da gözəlləşdirmək üçün əvvəldən axıradək sədakar mübarizə aparmaq əzmində idilər.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iki qardaş ölkənin voleybolçularının oyununu izləmək üçün Olimpiya kompleksinə gəlməşdi. Salona toplaşan çoxsaylı tamaşaçılar dövlətimizin başçısını hərarətlə qarşılamışlar.

Prezident İlham Əliyev burada Avropa Voleybol Konfederasiyasının prezidenti Andre Meyer ilə səmimiyyətlə görüşüb, söhbət etmişdir.

Sonra dövlətimizin başçısı və Avropa Voleybol Konfederasiyasının rəhbəri, digər rəsmi şöxsər oyunun gedisiini izləmişlər.

Doğrudan da, komandalar bir-birinə layiq idi. Meydanın bir tərəfində Faiq Qarayevin yetirmələri Alla Həsənova, Yelena Şahovta,

Natalya Məmmədova, Yelena və Oksana Parxomenkolar, Valeriya Rorotenko, digər tərəfdən isə Roşad Yaziçilarogluunun komandası - Neslihan, Natalya, Bahar, Özləm və onların rəfiqələri.

Oyunun gedisi də hər iki komandanın yalnız qələbə barədə düşün-düyünü təsdiq etdi. Hər xal uğrunda kəskin mübarizə ilə müşayit olunan hirinei hissənin sonuna yaxın Azərbaycan voleybolçuları möhkəm iradə nümayiş etdirdilər. Onlar uzun müddət hesabda geri qalmalarına baxmayıaraq, hissəni qələbə ilə başa çatdırıa bildilər - 25:22. İkinci hissədə isə müvəffəqiyyətlə sevinmək növbəsi Türkiyə komandasına çatdı - 25:23.

Üçüncü hissə də gərginliyinə görə ilk iki hissədən fərqlənmədi. Bu dəfə də sevinən tərəf hələ ötən il Bakıda keçirilən olimpiya ləsnifat turnirindən bizim azarkeşlərin dərin rəğbətini qazanan Neslihan və oyundaşları oldular - 25:22. Nəticədə, Türkiyə voleybolçuları matçda 2:1 hesabi ilə irəli çıxdılar.

Növbəti, dördüncü hissə əvvəlkilərdən də gərgin keçdi və çox uzandı. Hissənin sonlarında Natalya Məmmədovanın qarsıtlırmaz zərbələri nəhayət, Azərbaycan komadasına 30:28 hesabi ilə müvəffəqiyyət qazanmaq və ümumi hesabı bərabərləşdirmək imkanı verdi - 2:2.

Sonuncu, beşinci hissədə isə Türkiyə voleybolçuları daha mütləşkil oynayıb (15:9) görüşün taleyi öz xeyrinə həll etdilər - 3:2.

Qubada voleybol bayramı davam edir. Qarşıda “Qran-Pri”nın həllədici oyunları durur. Yarımfinallarda mübarizəni Azərbaycan, Polşa, Almaniya komandaları davam etdirəcəklər. Dördüncü yarımfinalçı isə Azərbaycan-Türkiyə qarşılaşmasından sonra meyda-na çıxan Polşa və Hollandiya komandalarının görüşündə müəyyən-

ləsməli idi.

Bu gün turnirdə istirahət günüdür. Sabah "Qran-Pri"nin ən məraqlı oyunlarına start veriləcək. Yarışfinalları və final bu turnirin bəzəyinə çevriləcək.

Oqtay BAYRAMOV,
“Xalq qəzeti”
29 iyul 2005-ci il

**HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN
PREZİDENTİ, YUNESKO-nun
XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ
MEHİRİBAN ƏLİYEVƏ QUSARDA
VƏ QUBADA İNTERNAT VƏ ORTA
MƏKTƏBLƏRDƏ OLMUŞDUR**

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Qusar rayonuna səfəri cərçivəsində dövlətmizin başçısının xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Qusar şəhərindəki internat məktəbində olmuşdur.

Məktəbin kollektivi hörmətli qonağı böyük səmimiyyətlə, öz doğmaları kimi qarşladılar.

Məktəbin yataq və tədris korpusunu gözən Mehriban xanımın məlumat verildi ki, 1957-ci ildə tikilmiş 189 yerlik bətərəf ocağı sonuncu dəfə 55 il bundan əvvəl əsaslı təmir olunduğu gərə bərbad vəziyyətdədir. Son vaxtlar yerli iş adamı tərəfindən qismən təmir edilsə də, məktəbin problemləri çoxdur. Qazaxxana tamamilə sıradan çıxdığına görə qış aylarında böyük çətinlik yaranır. Yeməkxana binası isə istifadə üçün tamamilə yarsız haldadır.

Pedaqoji kollektiv Heydər Əliyev Fondu tərəfindən məktəbin təmirinə, avadanlıq və dərsliklərlə təminatma kömək göstərəcəyi barədə Mehriban xanımın verdiyi məlumatı sonsuz razılıqla qarşıladı. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən ölkədə bu il tikiləcək 152 kənd məktəbindən dördü Qusar rayonunun payına düşür. Həmin məktəblərin ti-

kintisinin gedisi ilə yaxından tanış olmaq üçün əvvəlcə Köhnə Xudat kəndində gələn Prezidentin xanımını sakinlər etiramlı qarşıladılar. Mehriban xanım Əliyeva tikinti meydançasına gedərək işlərin gedisi ilə maraqlandı. Məktəbi inşa edən "Azərsutəchizattikinti" Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Mirzəcan Xəlilov 12 sinif otağından ibarət 240 yerlik məktəbin sentyabrın 15-dək istifadəyə veriləcəyini bildirdi.

"Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" Programma uyğun olaraq, Qusarın Gündüzqala kəndində də yeni məktəb binası tikilir. Fonduun prezidenti burada da inşaat işlərinin vəziyyəti ilə yaxından maraqlandı. Söhbət zamanı kənd sakinləri uzun illər onları düşündürən və narahat edən məsələnin həllinə görə hörmətli qonağa təşəkkürlərini bildirdilər. İnşaatçılar isə tikinti işlərində kənd eamaatının yaxından köməyini xüsusi vurğuladılar.

Azərbaycan Prezidentinin səmimi salamlarını sakinlərə çatdırıran Mehriban xanım onların digər sosial problemlərlə bağlı arzularını dövlətimizin başçısına yetirəcəyini söylədi.

Quba rayonun Qınıqlazma kəndinin uşaqları indiyədək keçən əsrin əvvəllərində tikilmiş, bir neçə otaqdan ibarət və heç bir şəraiti olmayan binada töhsil almaq möcburiyyətində qalmışdılar. İndi Heydər Əliyev Fonduun təşəbbüsü ilə köhnə məktəbin yerində yeni tədris korpusu ucahdılacaqdır.

Mehriban Əliyeva yerli sakinlərlə səmimi görüşdükdən sonra məktəbin inşa olunduğu yero baş çəkdi, tövsiyələrini verdi. İnşaat işlərini yerinə yetirən Nəqliyyat Nazirliyinin Avtoyol Departamentinin trest rəisi Rauf Həbibov tikinti işlərinin planı barədə məlumat verdi.

Sonra Heydər Əliyev Fonduun prezidenti, Mehriban Əliyeva və qızı Leyla məktəbin bünövrəsinin qoyulması mərasimində iştirak et-

dilər.

İnşaatçılar müasir tələblərə uyğun istilik və digər kommunikasiya sisteminiə malik 20 otaqh məktəbdə əsas işləri yeni dərs ilmədək başa çatdıracaqlarını bildirdilər.

Prezidentin xanımı və qızı məktəblərin hər birində müəllimlər, uşaqlar və inşaatçılarla xatirə şəkli çəkdirdilər.

29 iyul 2005-ci il

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN VƏSAİTİ HESABINA KÜRDƏMİR'DƏ 30 SİNİF OTAĞI TİKİLİR

Kürdəmir rayon Təhsil Şöbəsi və pedaqoji kollektivlər yola saldıqları dörs ilini şagirdlərin təlim-tərbiyəsi, müstəqil respublikamızın faydalı vətəndaşı kimi həyata hazırlanması sahəsində yüksək uğurlarla başa vurmuşlar. Başlıca diqqət, hər şeydən əvvəl, ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin imzaladığı "Bilik gününüñ təsis edilməsi", "Təhsil müəssisələrində iş rejiminin tənzimlənməsi haqqında", "Aərbaycan Respublikasının ümumtəhsil məktəblərinin informasiya və kommunikasiya texnologiyaları ilə təhcizatı programı"nın təsdiq edilməsi barədə tarixi fərman və sərəncamlarda qarşıya qoyulmuş vəzifərin yerinə yetirilməsinə, tədris prosesində yeni metod və təlim texnologiyalarının tətbiqinə yönəldilmişdir.

Ümumiyyətə, öton dörs ilində rayonun 57 ümumtəhsil məktəbinde - 40 orta, 14 əsas, 5 ibtidai məktəbdə 20577 nəfər şagird təhsil almışdır. Onların təlim-tərbiyəsi ilə 1687 müəllim və pedaqoji işçi möşgül olmuşdur. Bundan başqa, rayonda 11 məktəbəqədər, 5 məktəbdənəzar tərbiyə müəssisəsi fəaliyyət göstərmişdir.

Ölkə Prezidentinin yuxarıda adını çəkdiyimiz fərman və sərəncamlarının uğurla həyata keçirilməsi məktəblərin və digər təlim-tərbiyə müəssisələrinin maddi-tədris bazasından, yeni sınıf otaqlarının, məktəb binalarının tikilib istifadəyə verilməsindən çox asılıdır. Bu gün biz tam razılıq və minnətdarlıq hissi ilə bildiririk ki, regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Programı respublikamızda olduğu kimi, rayonumuzda da müvəffəqiyətə həyata keçirilir. Son vaxtlar Şilyan kənd orta məktəbində 9 olavə sınıf otağı, şəhər 5 sayılı, Bağ-

man, Çöhranlı kənd məktəblərinin hər birində 5 olavə sınıf otağı tikilib istifadəyə verilmişdir. Yenikənd orta məktəbində 66 sınıf otağının tikintisində də işlər sürətlə davam etdirilir.

Veri gölmişkən, bir məsələ üzərində xüsusilə dayanmaq istəyirəm. Mən bir təhsil işçisi kimi, respublikada yeni məktəb binaları və digər sosial əhəmiyyətli binaların inşa edilməsi sahəsində gördüyü böyük işlər, əsaslı və möqsədönlü tədbirlərə görə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun sədri, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevaya ürkədən təşəkkür və minnətdarlığımızı bildirirəm. Heydər Əliyev Fondunun bilavasitə yardım ilə hazırda rayonumuzun müxtəlif məktəblərində 30 olavə sınıf otağının tikintisi sürətlə davam etdirilir.

Karrar, Beyi və Sovla kəndlərindəki məktəblər təxminən yarımı əsr bundan əvvəl ciy kərpiedən inşa edilmişdi. Uçmaq təhlükəsi altında olan həmin binalarda dörs keçmək, demək olar ki, mümkün deyildi. Yaranmış ağır voziyəti aradan qaldırmaq üçün Heydər Əliyev Fondunun vəsaiti hesabına Karrar kəndində 12, Beyi kəndində 10, Sovla kəndində 8 olavə sınıf otağının tikintisinə başlanılmışdır. İnşaat işlərini "Göyçaykəndlikinti" İdarəsi aparır. Bütün diqqət və söylər ona yönəlmüşdür ki, həmin məktəblər yeni dörs ilində istifadəyə verilsin.

Bundan başqa, 2005-2006-ci dörs ilinə hazırlıqla əlaqədar "Regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Programı"na uyğun olaraq onlara olavə sınıf otağının, o cümlədən Böyük Kongorlu, Söyüdlər kəndlərində müvafiq olaraq 192 və 100 yerlik yeni məktəb binalarının tikintisi nəzərdə tutulmuşdur.

Əlbəttə, bütün bunlar cəox yaxşıdır. Aneq nəzərə almaq lazımdır ki, yüksək son nəticə tövslilin keyfiyyəti, şagirdlərin mənəvi və fiziki hazırlıq səviyyəsi ilə ölçülür. İşimizi bu tələblər baxımından töhlil edərkən deməliyik ki, son illər göstəricilərimiz xeyli aralımsızdır. Məsələn, keçən il respublikamızın ali məktəblərinə imtahan vermiş şə-

girdlərdən 8 nəfəri 500-dən artıq, 5 nəfəri isə 600-dən artıq bal top-lamışdır. Ali məktəblərə qəbul sahəsində şəhər 1, 2, 6 sayılı, Atakişili, Venikond, Döyirmənli, Axtaçı kənd orta məktəblərinin məzunkları daha yaxşı nüicələrə nail olmuşdur.

Kəçən dörs ilində ali təhsil müəssisələrində qəbulun yekunları rayon təhsil şöbəsinin şurasında və məktəb pedaqoji şuralarında, valideynlərlə keçirilən birgə yiğincaqlarda geniş müzakirə olunmuş, bu sahədə zəif nəticələr əldə etmiş məktəblərin üzərində nəzarət gücləndirilmiş, cavabdeh şəxslər ciddi intizam və məsuliyyətə cəlb edilmişdir. Müəllimlərin pedaqoji, metodiki və ixtisas hazırlığı daim diqqət mərkəzində olmuş, metodbirləşmələrin, baza dayaq məntəqələrinin tərkibi qabaqcıl, hazırlıqlı müəllimlər hesabına möhkəmləndirilmişdir.

Son 4 ildə rayonun ümumtəhsil məktəblərində “illin ən yaxşı tərbiyecisi”, “illin ən yaxşı metodbirloşması” və s. müsabiqələr keçirilmiş, təlim-tərbiyə işinin müxtəlif problemlərinə aid “döyirmi masa”lar təşkil edilmişdir. Əldə etdikləri uğurlara görə Atakişili kənd orta məktəbinin coğrafiya müəllimi Xanlar Osmanovun, Çöhranlı kənd orta məktəbinin biologiya müəllimi Elmira Cavadovanın, şəhər 1 sayılı orta məktəbinin Azərbaycan dili və ədəbiyyatı müəllimi Zemifra Qurhanovanın, 4 sayılı uşaq bağçası - körpələr evinin tərbiyecisi Gülnarə Mirzəyevanın qabaqcıl iş təcrübəsi öyrənilərək geniş yayılmış tövsiyə olunmuşdur.

Məlumdur ki, müəllimlərin elmi-nəzəri və peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsində “döyirmi masa”ların böyük rolü var. Çalışırıq ki, belə tədbirlər müntəzəm keçirilsin, müzakirəyə çıxarılan məsələlər hər şəydən avval öz aktuallığı ilə seçilsin, təcrubi əhəmiyyəti yüksək olsun. Bu ehdətdən şəhər 1 sayılı, Röhnəbazar orta, şəhər 3 və 5 sayılı körpələr evi - uşaq bağçalarında “Müasir dövrə təhsil sistemi”nin inkişafında yeni yanaşma və baxışların təşəkkülünүn rolü və əhəmiyy-

yəti, “Təhsil sistemində yeni yanaşma keyfiyyətinin yüksəldilməsində mühüm amildir”, “Şagirdlərin şəxsiyyət kimli həyata hazırlanmasında müəllim əsas simadır” və s. mövzularda keçirilən “döyirmi masa”lar pedaqoji kollektivlərin elmi-metodiki hazırlığında mühüm rol oynamışdır.

Son vaxtlar rayonun təlim-tərbiyə müəssisələrində istedadlı şagirdlərlə aparılan işlərin mözminə yaxşılaşması nəticəsində onların fənn olimpiadalarının rayon və respublika turlarında iştirakı yaxşı nəticələrlə başa çatmışdır. Kürdəmir rayon təhsil işçiləri cari dörs ilində əldə etdikləri uğurları daha da artırıqlar.

**Tacəddin NOVRUZOV,
Kürdəmir Rayon Təhsil Şöbəsinin müdürü**

30 iyul 2005-ci il

“ATAHOLDİNQ” ŞİRKƏTLƏR QRUPUNA DAXİL OLAN “EXCELSIOR” HOTELİNİN TƏNTƏNƏLİ AÇILIŞ MƏRASİMİ

AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEV VƏ XANIMI
MEHİRİBAN ƏLİYEVANIN MƏRASİMĐE İŞTİRAK ETMİŞDİR

Avqustun 1-də Bakıda Nərimanov rayonu ərazisində “Ataholdinq” şirkətlər qrupuna daxil olan “Alaturizm” Möhdud Məsuliyyəti Cəmiyyətinin 5+ ulduzlu “Excelsior” hotelinin təntənəli açılış mərasimi olmuşdur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mərasimdə iştirak etmişdir.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyevanı hotelin önündə böyük hörmət və cəltiramlı, gül-eçəkklə qarşıladılar.

Prezident İlham Əliyev hotelin rəmzi açışını bildiron lenti kəndi. “Mainşaat” tərəfindən 2 il ərzində inşa edilən bina ilə yaxından tanış oldu.

“Ataholdinq” şirkətlər qrupunun Məsləhət Qrupunun sədri Əhməd Erentək məlumat verdi ki, 22,5 milyon dollara başa gələn “Excelsior” hotelinin tikintisində Türkiyə, ABŞ, Fransa, Almaniya, İtaliya istehsalı olan aksessuar və materiallardan istifadə olunmuş, daxili və xarici görünüşündə isə Avropa işləbuna üstünlük verilmişdir. Bu yarışıqlı bina bir “Imperial” lüks, ikinci “Royal” lüks, dörd “Crown” lüks, qırx beş “Heritage” standart, doqquz “Duke” kiçik otaqlardan, iclas otaqları və biznes mərkəzlərindən, restoran və barlardan, sağlamlıq mərkəzindən və s. ibarətdir. Beynəlxalq mühafizə

və təhlükəsizlik standartlarına uyğun şəkildə inşa edilən 5+ ulduzlu hoteldə qonaqlara 210 nöfər peşəkar heyət xidmət göstərəcəkdir. Hotelin sağlamlıq mərkəzi on mütəsir avadanlıqla təchiz olunmuşdur. Müştərilərin kabelsiz internet xidmətindən, 24 saat ərzində ofis xidmətlərindən və s. istifadə etmək imkani olacaqdır.

Bildirildi ki, “Excelsior” hotelinin əsas məqsədlərindən biri Bakının görmək arzusunda olan qonaqlara Azərbaycanı tanıtmışdır. Onlar burada Azərbaycanın ənənələrini, inəsənətinin ələrərini hiss edəcəklər. “Excelsior” Azərbaycanın turizm sənayesinə yüksək səviyyəli xidmət standartlarını öks etdirən prespektivlər göstərəcəkdir.

Prezident İlham Əliyev hotelin ayrı-ayrı otaqları, xidmət sahələri, saloni, idman qurğuları ilə tanış oldu, yuxarı mərtəbədən otaqları seyr etdi.

***

Sonra Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Otüstü Nokkey Federasiyasının yaxınlıqdakı idman bazasına ilə tanış oldu.

Federasiyanın prezidenti Fazıl Məmmədov məlumat verdi ki, Amerikanın “Astratuf” şirkəti tərəfindən İspaniyadan gotirilmiş xüsusi ot örtüyü olan meydancə dünya standartlarına cavab verir. Sentyabrda burada otüstü nokkey üzrə Avropa birinciliyi keçiriləcəkdir. Bütün geyimə-soyunma otaqları, meydancanın suvarma sistemi tamamilə yenidən qurulmuş, bir sözlə, idmançılara hər cür şorail yaradılmışdır. Bütünlükdə idman bazasına 1 milyon dollar vəsait sarf olunmuşdur.

Prezident İlham Əliyev müvafiq otaqları, meydancanı gezdi, suvarma sistemi ilə tanış oldu, görüldən işləri yüksək qiymətləndirdi. Nokkeyçilərin məşqlərinə baxdı.

***

Sonra hotelin tətənəli aqhs mərasimi oldu. Mərasimi "AtaHoldinq" şirkətlər qrupu İdarə Heyyətinin sədri Mahir Rəfiyev açaraq deklar edib:

- Möhtərəm Prezident, zati-aliləri cənab İlham Əliyev!

"AtaHoldinq" şirkətlər qrupunun "Excelsior" hotelinin açılışında iştirakımıza görə Sizə dərin minnətdarlığınızı bildirir, bundan fəxri və qürur hissi keçiririk.

Zati-aliləri. Sizin iştirakınız hotelin tikintisində çəlşan insanların əməyinə verilən on yüksək qiymət, Azərbaycanda sahibkarlığa, özəl sektorun inkişafına dövlət qayğısının təzahürüdür. Ulu Tanrıdan dişayırıq və əminlik ki, Azərbaycanda uzun illər Sizin iştirakınızla sayız-besabsız belə tədbirlərin keçirilməsinin şahidi olacaqıq.

Hörmətli qonaqlar!

Hörmətli mətbuat nümayəndələri!

Biz siz虫 bugünkü tədbirlərimizdə salamlamaqdan dərin məmənəliliq hissi keçiririk.

GƏNCLƏR, İDMAN VƏ TURİZM NAZİRİ
ƏBÜLFƏZ QARAYEVİN ÇIXIŞI

- Möhtərəm cənab Prezident!

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Əziz qonaqlar!

Son illər xarici ölkələrlə turist mübadiləsinin genişlənməsi, respublikamızda turizm şirkətlərinin və mehmanxanaların sayıının artırılması, ölkəmizdə turizm sektorunun dünya standartlarına uyğun səviyyədə inkişaf etdirilməsi Azərbaycanın dünya turizm bazarına integrasiyası

istiqamətində görülən ardıcıl işlərdəndir. Sözün əsl mənasında demək olar ki, ulu öndörümüz Heydər Əliyevin Azərbaycanı beynəlxalq səviyyəli turizm məkanına çevirmək siyaseti hörmətli Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilir və ümummilli liderimizin bu arzusu, istəkləri, tövsiyələri gerçəkləşdirilir.

Respublikada sahibkarlığın inkişafına yönəlmış tədbirlər digər sahələrə yanaşı, turizm sektorunda çalışan iş adamlarında da stimul yaratılmışdır. Nəticədə Bakı şəhərində, respublikamızın regionlarında beynəlxalq standartlara uyğun mehmanxana və turist istirahət mərkəzləri tikilmiş, istifadəyə verilmişdir. Xatırlatmaq istəyirəm ki, 2001-ci ildə ölkəmizdə 149 mehmanxana var idisə, indi Azərbaycanda 242 mehmanxana və ona bərabər obyektlər mövcuddur. Azərbaycana golən turistlərin sayı tədricən artır. 2002-ci ildə Azərbaycana səfər edən xarici vətəndaşların sayı 834 min idisə, 2005-cü ildə 1 milyon 13 min nəfər, 2004-cü ildə isə 1 milyon 548 min nəfər təşkil etmişdir. Bu ilin altı ayında Azərbaycana 677 mindən artıq xarici vətəndaş gəlmişdir.

Turistlərə göldükdə isə, onların sayı 2002-ci ildə 428 min, 2005-cü ildə 629 min, 2004-cü ildə 855 min nəfər olmuşdur.

Mehmanxanaların xidmət səviyyəsinin beynəlxalq standartlara uyğun qiymətləndirilməsi məqsədi ilə hörmətli Prezidentin tapşırığı və Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə "Turist-ekskursiya xidmətlərinin sertifikatlaşdırılması"nın keçirilməsi qaydaları təsdiq edilmişdir. Bu qaydalara uyğun olaraq, Azərbaycanda mehmanxanaların təsnifatı aparılır. İndiye qədər Bakı şəhərində 14, digər şəhər və rayonlarda 7 mehmanxana təsnifatdan keçmiş və göstərdikləri xidmətə uyğun dobrəcələr almışdır.

Hörmətli cənab Prezident!

"Excelsior"un açılış mərasimindən öncə müvafiq qaydalara uyğun olaraq, ekspert qrupumuz hotelin fəaliyyəti və gələcək xidmətləri ilə

tamış olmuş, tikintiyo və göstərilən xidmətlərə olduqca yüksək qiymət vermişdir. Müstəsna hal kimi, ekspert qrupunun təklifi ilə "Exceisior" hotelinə 5+ ulduz dərəcəsinin təqdim olunması qərara alınmışdır.

İazonizlə, mən bu sertifikati və 5+ ulduz lövhəsini hotelin rəhbərliyinə təqdim edərdim. Bütün göləcək turistlərin və Azərbaycanın vətəndaşlarının adından turizm sahəsində işləyən insanlara böyük uğurlar diləyirəm. Diqqətinizi görə çox sağ olun.

"ATAHOLDİNQ" ŞİRKƏTLƏR QRUPU MƏSLƏHİƏT ŞURASININ SƏDRİ ƏHMƏD ERENTORUN ÇIXIŞI

- Möhtərom cənab Prezident!

Hörməti qonaqlar, xanımlar və cənablar!

Bu əlamətdar gündə "Exceisior" hotelində sizləri görməkdən məmənunluq duyur, özümüz həddən artıq xoşbəxt hiss etdiyimi bildirmək istəyirəm.

"Ataholdinq" şirkətlər qrupunun investisiyası ilə inşa edilən və onun tərəfindən idarə ediləcək "Exceisior" hotelinin açılış mərasimində iştirak etdiyinizə görə hamınıza dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

"Ataholdinq" şirkətlər qrupu maliyyə, sənaye, kənd təsərrüfatı, inşaat, turizm və xidmət sahələrində fəaliyyət göstərir.

17 şirkəti və 1000-dən artıq işçisi olan "Ataholdinq" şirkətlər qrupu "Deloitte Touche", MRI kimi dünyamın ən aparıcı audit şirkətlərinin keçirdiyi yoxlamaların nəticələrinin də göstərdiyi kimi, şəhər və yüksək imicə malik qurumdur və daha da inkişaf edərək, Azərbaycan iqtisadiyyatında özünəməxsus yer tutmaqdadır.

Bu gün cənab Prezidentimiz tərəfindən açılan "Exceisior" hoteli beynəlxalq səviyyədə ən keyfiyyətli hotellərlə rəqabətə girmək qabiliyyəti ilə yanaşı, "Aura" sağlamlıq mərkəzi də daxil olmaqla, dünyada

bənzəri olmayan və yeganə sayıyla biləcək bir layihədir. 5 il bundan avval düşündürümüz və doğrudan da gərgin omok sərf edilmiş bu layihəyə ən böyük hədiyyə cənab Prezidentimizin açılış mərasimində şəxson iştirak etməsi və öz xeyir-duasını vermişsidir.

İnşallah, 2006-çı ildə Londonda keçiriləcək "Qızıl aclar" müsabiqəsində 5 nominasiya üzrə - ən yaxşı dizayna malik hotel, ən yaxşı dizayna malik adı otaq, ən yaxşı dizayna malik lüks otaq, ən yaxşı dizayna malik Prezident otağı, ən yaxşı dizayna malik sağlamlıq mərkəzi nominasiyalarında "Exceisior"un namizəddiliyi irəli sürüləcək və ümidi varıq ki, ikinci hədiyyəni də alacaq, Azərbaycana mükafatla qayıdaqıq. Bu mükafatı Azərbaycan üçün alacaq, Azərbaycana hədiyyə edəcəyik. Bundan əlavə, hotelimiz Dünya Lider Hotel'lər Assosiasiyasının üzvü olacaq, Azərbaycanın turizm potensialı dönyaya təqdiməcaqdır.

Bu günə qədər gördüyüümüz və bundan sonra görəcəyimiz işlərin təməlində Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyev siyasetinə, bu siyaseti uğurla davam etdirən cənab Prezidentin inamımızdırur. Biz Azərbaycanda голосят Azərbaycanla голосят inamızıq. Əminlik ki, önmüzdəki illər ərzində Azərbaycan dönyada güclü, regionda isə lider bir ölkəyə çevriləcəkdir. "Ataholdinq" şirkətlər qrupunun və Azərbaycan Türkiyə İş Adamları Birliyinin rəhbəri kimi həmişə dediyim bir sözü təkrarlamaq istəyirəm: Biz is adamları üçün on vacib amil iqtisadi sabitlik və onun əsasını təşkil edən siyasi sabitlikdir. Mərhum Prezidentimiz Heydər Əliyevin Azərbaycanda bərqorar etdiyi siyasi sabitlik nəticəsində yaranmış iqtisadi sabitlik cənab Prezidentimiz tərəfindən verilən fərman və sərəncamlar, təsdiq edilən qanunlar və dövlət proqramları ilə daha da möhkəmlənmiş, dönməz olmuşdur.

Möhtərom cənab Prezident, Siz həyata keçirdiyiniz beynəlxalq səfərlər və gərgin iş rejimi şəraitində iş adamlarını yaddan çıxarmır,

omlara diqqət və qayğıınızı ösirgəmirsiniz. Məhz bunun nəticəsidir ki, Azərbaycandakı iqtisadi inkişaf bütün regionda və paytaxt Bakıda özünü göstərməkdədir. Bu inkişafı görməmək üçün “kor”, başa düşməmək üçün isə “cahil” olmaq lazımdır.

Bu gün də burada Sizin xeyir-duanızla açılan “Excelsior” hoteli Azərbaycanın inkişafını sübut edən nümunələrdən biridir. Eyni zamanda, hotelimizdə azərbaycanlıdan türkə, almandan filippinliyə qədər müxtəlif millətlərdən olan insanların çalışması ölkənin dünyaya nə qədər integrasiya olunduğunu və qloballaşan dünyada Azərbaycanın özünəməxsus yer tutduğunu göstərməkdədir. Bu qədər fərqli millətlərdən olan insanları burada birləşdirən amil təkcə pul deyil, həm də layihənin cəlbəciliyi və on əsası, Azərbaycanda mövcud olan sahitliyə inamdan doğan işləmək arzusudur.

Hər bir layihə əvvəlcə xöyalla başlanır və səmimi arzu ilə nəticələnir. Azərbaycana gəldiyim gündən bəri xöyallarından biri də Azərbaycana layiqli, beynəlxalq standartlara uyğun, dünya miqyası bir hotel inşa etmək idi. Uca Allahın köməyi ilə mən bu gün arzuma çatmışam. Buna görə öncə mənə həyatı bağışlayan Allahımı şükür və həmid edirəm. Məni həyata götürən, bu günlərə götərih çıxaran ata və anamın ruhlarına rəhmət diləyirəm. Gərgin iş rejimində mənə göstərkələri səbire və dəstəyə görə öz ailəmə təşəkkürümü bildirirəm.

“Ata Holding” şirkətlər qrupunun səhmdarları başda olmaqla hütün kollektivə, xüsusilə də bütün bacarıqlarını ortaya qoyaraq, gördükəlli işlərinə görə “AtaInşaat” və “AtaTurizm”in əməkdaşlaşdırma, onların ailələrinin səbir və dəstəyinə görə təşəkkür edirəm. Ən əsası, Siz cənab Prezidentə “Excelsior” hotelinin açılış mərasimində iştirak edərək xeyir-duanızı verdiyinizə görə minnətdarlığını bildirirəm!

Hörmətli qonaqlar!

Mərhüm Prezident Heydər Əliyevin “Hər zaman fəxr etmişəm və bu gün də fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam” sözlərindən çıxış

edərək qeyd etmək istəyirəm ki, mən də fəxr edirəm ki, özümü bir azərbaycanlı kimi hiss edirəm. Ona görə də abədi arzum Azərbaycan və onun xalqının xoşbəxt və firavan yaşamasıdır. Bunu da açarının Heydər Əliyev siyasetində və Siz cənab Prezidentdə olduğunu bildirirəm. Mənim abədi arzumun açarı Siz cənab Prezidentdədir. “Excelsior” hotelimin qızıl açarını təqdim edir və xeyir-duanızı vermək üçün icazənizlə, Sizi kürsüyə dəvət edirəm.

Diqqətinizə görə minnətdarlığını bildirirəm.

***

“Ata Holding” şirkətlər qrupunun Məsləhət Şurasının söri Əhəmed Erentək dövlətimizin başçısına hotelin qızıl açarını təqdim etdi.

***

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev mərasimində nitq söylədi.

***

Prezident İlham Əliyev hotelin Fəxri qonaqlar kitabına ürkən sözlərini yazdı.

**HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN
PREZİDENTİ, YUNESKO-nun
XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ
MEHRİBAN ƏLİYEVA QƏBƏLƏ
RAYONUNUN DAŞCA KƏNDİNDƏ
MƏKTƏB BİNASININ TİKİNTİSİ
İLƏ TANIŞ OLMUŞDUR**

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva dövlətimizin başçısının Qəbələ rayonuna səfəri çərçivəsində avqustun 18-də rayonun Daşca kəndində məktəb binasında tikinti işlərinin gedisi ilə tanış olmuşdur.

Burada inşaatçılar və kənd sakinləri Mehriban xanım Əliyevam səmimiyyətlə qarşıladılar. Bildirildi ki, indiyədək olverişsiz binada dərs keçən kənd nüşəları Mehriban xanımın birbaşa qayğısı və köməyi sayısında sentyabrda təzə, hər cür şəraitli olan məktəbdə oxuyacaqlar. Kənd sakinləri bu diqqət və qayğıya görə Heydər Əliyev Fondu-nun prezidentinə minnətdarlıq etdilər.

Mehriban xanım rəhbərlik etdiyi fondun vəsaiti hesabına yeni dərs ilinə kimi respublikamızın müxtəlif yerlərində 152 təzə məktəbin tikiilib istifadəyə veriləcəyini bildirdi. "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" programının hazırda uğurla həyata keçirildiyini xatırladan Mehriban xanım, Daşca kənd məktəbində tikinti işlərinin gedisi ilə yaxından maraqlandı, öz tövsiyələrini verdi, məktəbin təzə avadanlıqla təchiz olunmasına da yaxından kömək göstəriləcəyini söylədi.

Mehriban xanım sonra inşaatçılarla, kənd sakinləri ilə səmimi səh-

bət etdi, onların qayğı və problemləri ilə maraqlandı.

Kənd sakinləri ölkəmizdə təhsilin inkişafına, uşaq evlərinə, internatlara göstərdiyi qayğıya görə ona ürəkdən golən xoş sözlər dedilər.

Heydər Əliyev Fondu-nun prezidenti yeni tikilən məktəbin qarşı-sında kənd sakinləri ilə xatiro şəkli çəkdirdi.

19 avqust 2005-ci il

RAYON MƏDƏNİYYƏT EVİ VƏ SƏRGİ İLƏ TANIŞLIQ

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev xalq sənətinin, onun dəyərli nümunələrinin qorunub saxlanmasınmın vacibliyini bildirdi.

Sonra Azərbaycan prezidenti inceşənət məktəbi uşaqlarının əl işlərim, turizm istirahət mərkəzlərinin fotosəkillərinə, "Azərxalça"nın yeni yaranmış və 80 nəfərlik işçisi olan Qəbələ filialında toxunan xalçalara baxdı, makaron məmulatları fabrikinin məhsullarının çeşidləri ilə maraqlandı. Bildirildi ki, bu fabrikdə 20 nəfər işlə təmin olunmuşdur.

Dövlətimizin başçısı sərgidə nümayiş etdirilən məhsullara bazarda təlobat olduğunu, qədim xalq sənətinin yaşadılmasının zəruriliyini vurğuladı, sahibkarlara dövlət tərəfindən bundan sonra da qayğı göstəriləcəyini bildirdi.

Dövlətimizin başçısına üzərində ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin, özünün portretləri və Azərbaycanın bayraqı toxunmuş xalçalar hədiyyə edildi.

Azərbaycan Prezidenti daha sonra yeni bərpa olunmuş mədəniyyət evi, onun 500-dən çox lamaşağı tutan yaşlı teatrı ilə tanış oldu və burada xatiro şəkli çəkdirdi.

19 avqust 2005-ci il

QƏBƏLƏ TARİX-DİYARSÜNASLIQ MUZEYİ VƏ TİKİLƏMƏKDƏ OLAN HEYDƏR ƏLİYEV MUZEYİ İLƏ TANIŞLIQ

Avqustun 18-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Qəbələdə Qəbələ tarix-diyarşünaslıq muzeyində olmuş və Heydər Əliyev muzeyinin binasının tikintisini baxmışdır.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevi və Mehriban xanımı burada gül-çələklə qarşıladılar. Direktor Xahiş Məmmədov məlumat verdi ki, tarix-diyarşünaslıq muzeyi və tikilməkdə olan Heydər Əliyev muzeyi cənə ərazidə yerləşir. Tarix-diyarşünaslıq muzeyi 1980-ci ilin mayından fəaliyyət göstərir. 2004-cü ilin aprelindən yeni binaya köcmüşdür. Fonda 12 mindən çox eksponat vardır. Bunların xeyli nadir eksponatlardır. Muzey Qəbələnin 2500 illik tarixini əks etdirir. Burada ümummillilər Heydər Əliyevin, Prezident İlham Əliyevin Qəbələyə soñrlorını əks etdirən fotosəkillər də toplamışdır.

19 avqust 2005-ci il

AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN VƏ XANIMI MEHRİBAN ƏLİYEVANIN QƏBƏLƏ RAYONUNA SƏFƏRİ

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev avqustun 18-də səhər Qəbələ rayonuna gəlmışdır.

Dövlətinin başçısı İlham Əliyevi və xanım Mehriban Əliyevanın rayon mərkəzində yol boyu on minlərlə insan böyük börmət və ehtiramla qarşıladı. Onların əllərində ümummilli lider Heydər Əliyevin, Prezident İlham Əliyevin portretləri, ulu öndərin müdrük kəlamları yazılış transparantlar və ölkəmizin rəhbərini salamlayan şüərlər var idi.

Prezident İlham Əliyev əvvəlcə Qəbələnin mərkəzindəki Heydər bağına gəldi. Buraya toplaşmış minlərlə sakin dövlətmizin başçısı və xanımını alqışlarla, gül-çiçəklə qarşıladı.

Azərbaycan Prezidenti və ailə üzvləri ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin abidəsi öntüne gül dəstələri qoydular. Sonra Heydər bağında Qəbələ rayonunun sakinləri ilə görüş keçirildi.

Görüşü rayon Ağsaqqallar Şurasının sədri Nazim Məstafayev açdı.

QƏBƏLƏ RAYON AĞSAQQALLAR ŞURASININ SƏDRİ NAZİM MUSTAFAYEVİN ÇIXIŞI

- Möhtorom cənab Prezident! Qəbələyə xoş gəlmisiniz!
Hörmətli görüş işlərə!

Mən Qəbələ rayonumun ağsaqqalları, bütün iclimaiyyəti, gəncləri adından cənab Prezidentimiz İlham Əliyevə "Xoş gəlmisiniz!" deyi-

Xoşmərənlı səfir

rəm və onu bağırma basıram, öpürəm.

Gündən-günə çəçəklənən doğma Azərbaycanımızın bütün rayonlarında olduğu kimi, bu gün Qəbələ rayonunda, qədim Qəbələ şəhərində də ən istəkli adamımızı qəbul edirik. Ona görə bütün caamatımız admıdan, Qəbələ əhalisi adından ona bir daha "Xoş gəlmisiniz!" deyirəm və onu bağırma basıram.

Əziz Prezidentimiz, ilk növbədə onu demək istəyirəm ki, gündən-günə çəçəklənən doğma Azərbaycanımızın dilbər guşəsi Qəbələ gözəl inkişafdadır.

Cənab Prezident, ulu öndərimiz, əbədiyaşar Prezidentimiz hələ bir neçə il bundan öncə bu meydanda biziñlə mehribancasına söhbət etmişdir. Biz bu gün onun abidəsi önungdə toplaşmışıq. Qəbələnin bu gözəl meydəni bütün qəbələlilər, gələn qonaqlar üçün ulu öndərimizi ziyanət yeri olacaqdır.

Cənab Prezident!

Bu gün Azərbaycanın bər yerində olduğu kimi, Qəbələdə də inkişaf vardır. Ulu peygəmbərimiz buyurmuşdur ki, səhər işə gedib, axşamlar evinə dönen insanlar xoşbəxtidir. Bu xoşbəxtliyi Siz xalqımıza vermiziniz, 600 min iş yerinin açılması o deməkdir ki, işləyərək özünü və ailəsini saxlayacaqdır. Yaxşı yadimdadır, on iki-on üç il öncə biz çörək növbəsinə durub alduğumuz çörəyi sixanda su çıxırı. Bu gün işə bu gözəl yaşayışı bizə Siz vermişiniz və buna görə Sizə minnədariq.

Qəbələdə, o cümlədən Azərbaycanımızın bər yerində inkişaf var, quruculuq işləri gedir. Ətrafa baxlıqca, biz ağsaqqalların qolbi açılr. Azərbaycan xalqı Sizi çox sevir, ancaq qəbələlilər daha çox sevirlər. Ona görə ki, Sizin buraya bər gəlişinizdən sonra Qəbələdə inkişaf daha da sürətlənir. Hər tərəfdə quruculuq, abadlıq işləri, daha gözəl binalar tikilir. Bu gün Qəbələdə emqıl zavodu, konserv zavodu, asfalt zavodu, beton zavodu fəaliyyət göstərir. Bunların hamısı Sizin say-

nizdə, Sizin göstərişinizlə başa gəlibdir. Bu, xalqın istəyidir. Xalq Sizi dəstəkləyir, Sizə həmişə arxa-dayaq olacağını bildirir.

Cənab Rezident!

Məlum edirəm ki, bu gün biz qəhələlilər Sizinləyik. Azərbaycan xalqı Sizə seckidə 70% səs vermişdi, bu gün təkcə qəhələlilər deyil, Azərbaycan xalqı Sizə 99% səs verməyə hazırlıdır. Azərbaycanımızın bu gözəl guşosundə həmişə bizim yanınızda olmuşunuz və daim xeyrduamızı eşitmışik. Qəbələ camaati, Qəbələ ağsaqqalları bütün illər boyu Sizi hakimiyyət başında, yəni Prezident kimi görmək istəyir. Sizi çox uzun illər, yəni on illər, daha çox Prezident görməyi arzulayırdı.

Bu gün Qəbələdə gedən quruculuq işlərinə nəzər saldıqda görürük ki, bu, hər birimizin qəlbində fərəh hissi doğurur. Xalqımız Sizə minnətdardır. Bu gözəlliyi, bu yaraşığı, bu əmin-amalılığı Siz bize baxış etmişiniz. Cənab Prezident, mən Sizi bir daha salamlayıram, bağrıma basıram. Yenə deyirəm, qəhələlilər Sizinlədir, Sizə arxadır və Sizi dəstəkləyirlər. Cənab Prezident, mən bütün qəhələlilər adından, o cümlədən gəncələr, ağsaqqallar adından Sizə uzun ömür, cansağlığı arzulayıram. Ulu Tanrı həmişə dayağınız olsun! Sağ olun!

19 avqust 2005-ci il

AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN VƏ XANIMI MEHRİBAN ƏLİYEVANIN İSMAYILLİ RAYONUNA SƏFƏRİ

İVANOVKA KƏNDİNİN SAKİNLƏRİ İLƏ GÖRÜŞ

Xəbər verdiyiniz kimi, avqustun 19-da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev İsmayıllı rayonunun İvanovka kəndində olmuşdur. Kəndin mərkəzi meydanda toplammış minlərlə sakin dövlətimizin başəsimini və xanımını böyük səmimiyyətlə və alqışlarla qarşılıdı.

İvanovka sakinlərinin aedadları Azərbaycanın bu manzorəli və bərəkətli guşosuna bir neçə əsr əvvəl Rusiyadan köçürülmüşlər. Onların nəsilləri burada əmin-amalı şəraitində yaşamış, respublikanızın ic-timai-siyasi həyatında fəal iştirak etmişlər.

Kənd mədəniyyət evinin qarşısında Prezident İlham Əliyevin İvanovkahalarla görüşü olub. Görüşü Nikitin adına kolxozun sədri Aleksey Kozlovtsev açıdı.

NİKİTİN ADINA KOLXOZUN SƏDRİ ALEKSEY KOZLOVTSEVİN ÇIXIŞI

- Hörmətli cənab Prezident!
Hörmətli Mehriban xanım!

Biz kənd sakinləri Sizi İvanovka torpağında salamlamağa şadıq, bu, bizim üçün böyük şərəfdir. Nəsillərin əlaqələri qırılmır, əksinə, davam edir. Sizin atanız, əziz ümummilli liderimiz Heydər Əliyevi Əliyev Zərifə xanumla birlikdə kəndimizdə qonaq olmuşlar. Bu, vaxt

İvanovka üçün şorəf idi. İndi isə xüsusilə şorəfdir ki, bir ayın ərzində biz Sizinlə ikinci dəfə görüşürük. Biz buna çox şadıq.

Heydər Əliyev bizim camaata həmişə kömək edirdi, bizi həmişə dəstəkləyirdi. Bu gün belə bir təsərrüfatı saxlaya bilməyimiz, ilk növbədə, hörmətli Heydər Əliyeviçin, indi isə İlham Heydəroviçin xidmətidir. Buna görə çox sağ olun.

İlham Heydəroviç, sülhsevər siyaset apardığınıza, regionların sosial-iqtisadi inkişafı programınızı həyata keçirdiyinizə görə Sizə təşəkkür edirik. Məktəblərin, xəstəxanaların, uşaqların tikiintisinə dair program həyata keçirən Mehriban xanımə təşəkkürümüzü bildiririk.

İvanovka camaatı, dediyim kimi, son hir ayda kəndimizdə iki dəfə olan Prezidentimizi salamlamaqla yanaşı, Əli Rərimlinin himayə etdiyi gənclər hərəkatının separatçılıq fəaliyyətini pisləyir. İvanovka camaatı onları pisləyir və bu gün belə qüvvələrə Azərbaycan xalqı arasında yer yoxdur.

Bir dala demək istəyirəm ki. Sizi bu torpaqdə salamlamağa çox sadıq və əgər vaxtınız varsa, Sizi təsərrüfatımıza baxmağa dəvət edirəm. Çünkü nailiyyətlərimiz, fəaliyyətimizin bəhrosi var.

İndi buraya toplaşmış camaatın hamisi İvanovka kəndindəki Nikiitin adına kolxozun əməkçiləridir. Sizinlə dayandığımız bu küçəyə, icazənizlə, Heydər Əliyeviçin adını vermək və İvanovka kəndində onun büstünü qoymaq istərdik. Biz burada həm də kolxozmuzun mərhum sədri Nikolay Vasiliyeviç Nikiitinin də büstünü qoymaq istərdik.

Sizin hamınıza bir dala səmimi qollbdən təşəkkür edirik. Respublikamızın rəfahı namənə uzun illər çalışmağınız üçün Tanrı Sizə möhkəm cansağlığı versin. Biz Azərbaycanda yaşayan ruslar, Azərbaycan ruslarıyız. Azərbaycan Vətənimizdir və biz ölkəmizin vətənpərvərləriyik. Biz Sizi daim dəstəkləmişik və həmişə də dəstəkləyəcəyik. Al-

lah camnizi sağ eləsin. Tanrı Sizə yar olsun.

Sonra çıxış edən pensiyaçı Mariya Orlova Azərbaycan dövlətinin başçısına müraciət edərək dedi:

- Əziz cənab İlham Heydəroviç!

Əziz xanım Əliyeva!

Bu gün sizi kəndimizdə qarşılıqlaşığımıza çox şadıq. Düz 24 il əvvəl biz valdeyinləriniz Heydər Əliyevi və Zərifə Əzizovnam qarşılıqlaşmışdıq. Biz onda çox şad idik. Aradan çox vaxt keçib, lakin onlar ən yaxın və əziz insanlar kimi qəlbimizdə yaşayırlar. Xatirimdədir, mehmanxanaya gəldikdə, - Nikolay Vasiliyeviç bizi oraya aparmışdı. - Zərifə Əzizovna dedi ki, mehmanxana onların çox xoşuna gəlir və burada qalacaqlar. Oturub çay içdilər, Heydər Əliyevi dedi ki, yoldan gəlmışik. indi bir az dincimizi alaq. Sonra o, Nikolay Vasiliyeviç dedi ki, vaxt təyin etsin, gedib obyektlərə baxaq. Zərifə xanım isə manə dedi ki, bizim İvanovkaya baxmaq istəyir. Dedim, "Buyurun". Biz bütün kəndi gözük, o, camaatla hal-əhval tutur, dolanışqları, işgücləri ilə maraqlanırırdı. Həmkəndliləriniz dedilər ki, çox yaxşı yaşayırlar. Bizini evinizi də gəldik, o, evə, həyət-bacaya baxdı. Sonra biz Nikolay Vasiliyeviçə getdik, bizi onun arvadı Anna Timofeyevna qarşılıdı, vaxt tapıb onlara təşrif götürdiyinə görə Zərifə Əzizovnaya təşəkkür etdi. Mən dedim: "Zərifə xanım, biz getməliyik, çünkü Heydər Əliyeviç tezliklə gəlməlidir". Biz getdik, 15-20 dəqiqədən sonra Heydər Əliyeviç gəldi, çox şəh idti, güldürdü. O dedi: "Mən hər yeri, bütün müəssisələri öz gözümənə gördüm, heyran qaldım ki, bütün bunlar təkcə kənd camaatının öz əlləri ilə yaradılıb, bütün obyektlər lazımi avadanlıqla təchiz edilib". O, sanki nağılı xatırladan kolxozun rəhbərinin xidmətlərini də vurğulayaraq dedi ki, "əgər respublikada mənim 15-20 nəfər belə rəhbər işçim olsaydı, çox razi qalardım". Onlar gedəndə Heydər Əliyeviç məni qucaqlayıb dedi: "Biz sizdən, bizi necə qarşılıqlaşığınızdan, qonaqpərvərliyinizdən çox məmənun ol-

duq". Respublikının bütün rəhbərliyi də Heydər Əliyeviçə birlikdə gəlmişdi. Qonaqpərvərliyimizdən onlar da çox razı qaldılar.

İlham Heydəroviçə atası kimi müdrik olmayı arzulayıram. Kəndimizi necə varsa, eləcə də saxlamağa kömək edin. İndi çox evlər satılır. Lakin istəiyirik ki, bu evlər uşaqlarımıza, nəvə-nəticəməz qalsın. İlham Heydəroviç, indi isə icazə verin, yanımıza gəlin, əlinizi sıxın. Sizə möhkəm cansağlığı arzulayım, on xoş diləklərimi bildirim. Heydər Əliyeviç və Zərifə Ərzizovnaya Tanrıdan rəhmət diləyirəm. İlham Heydəroviçə isə hələ çox-çox illər respublikamızın lideri olmasını arzu edirəm.

***

Kənd xəstəxanasının cərrahı Məhəmməd Əsgərov dövlətimizin başçısına müraciətlə dedi:

- Əziz İlham Heydər oğlu!

Sizi ürəkdən salamlayıram, bizi xatırladığınıza və bizə qayğı göstərdiyinizə görə çox sağ olun. Heydər Əlirza oğlunun 1981-ci ildə kəndimizə gəldiğini, onun çıxışını xatırlayıram. Nikolay Vasilyeviçin o zaman böyük öhdəliklər götürdüyüünü xatırlayıram. Sizin gəlişiniz də bizim üçün böyük bayram, hadisədir və qəlbimizdə əbədi qalacaqdır.

Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

***

Prezident İlham Əliyev görüşdə nitq söylədi.

- Əziz dostlar!

Əziz ivanovkahıllar!

Mən sizin hamınızı ürəkdən salamlayıram, sizə öz hörmət və mə-

həbbətimi bildirirəm. Mən sizin rəhbərinizlə, Azərbaycanın rus icmasının ölkəmizin müxtəlif bölgələrində yaşayış nümayəndləri ilə lap bu yaxınlarda görüşmüşəm. Bизim çox ətraflı, çox açıq səhbətimiz oldu. Müxtəlif nöqtəyi-nəzərləri bilmək, Azərbaycanın bütün bölgərində əmin-amansız olduğunu bir daba eşitmək mənə çox xoş idi. Ölkəmizdə yaşayan bütün xalqlar arasında sülh olması bu gün müstəqil Azərbaycanda ən böyük nailiyyətlərdən biridir.

Biz tarixi çox yaxşı bilirik, müxtəlif ölkələrdə baş verən hadisələri izləyir və görürük ki, lieç də hər yerdə belə deyildir. Elə ölkələr var ki, orada müxtəlif millətlərin nümayəndləri müxtəlif həyat sürür, müxtəlif maraqlarla yaşayırlar, qarşıdururlar, problemlər möcuddur. Bizim ölkəmizdə belə şeylər yoxdur. Bu, Azərbaycanın bütün vətəndaşlarının çox böyük xidmətləridir. Bu, 1970-ci illərdə də, 1990-ci illərdə də milli həmrəyliyə, milli sülhə yönəldilən siyaset aparmış ümümmilli liderimiz Heydər Əliyevin çox böyük xidmətləridir. Azərbaycanın hər bir vətəndaşının eyni hüquqları və vəzifələri vardır. İnsanlar arasında milli və dini baxımdan heç vaxt, keçmişdə də heç bir lərq qoyulmayıb və bundan sonra da qoyulmayacaqdır.

Heydər Əliyev sizin kəndə, ivanovkahılara həmişə xüsusi diqqətlə yanaşmışdır, burada dəfələrlə olmuşdur. Onun səmimi xatirələrini mən də eşitmışəm. Sonralar sizin rəhbərliyinizlə görüşməzdə o günləri biz də xatırladıq. Bu hissələr səmimi idi, qəlbin dərinliklərindən gələn hissələr idi və mən bu hissələri indi də keçirirəm.

Sizin burada sırvan yaşamınızıdan, təsərrüfatla məşğul olmayızdan, bütün məsələlərinizi özünüzün həll etməyinizdən dərin məmənunluq duyuram. Bilirsiniz ki, Heydər Əliyev 1995-cü ildə hakimiyətə qayıtdıqdan sonra islahatlar, o cümlədən kənd təsərrüfatında, başlayanda, belə bir arzu ifadə edildi ki, sizin kolxoz olduğu kimi qalsın. Ona görə də bütün qaydalardan bir istisna kimi, kolxozun saxlanılması qərara alındı.

Məktəb tikintisi barədə müraciət də olmuşdur. Bildiyiniz kimi, in-di bir çox rayonlarda məktəblər tikilir. Biz bu müraeət barədə danış-dıqdan dərbəl sonra hökumətə göstəriş verdim ki, burada ən müasir məktəb tikilməsi üçün layihə hazırlanın, yer ayrılsın. Hörmətli Məriya xalanın dediklərini də tam dəstəkləyirəm ki, ivanovkahlar - ya-sh-h nəsil də, gənc nəsil də İvanovkada yaşamanlıdır. Bunun üçün nə la-zımdırsa, hanusunu edəcəyik. İrəli sürdüyüünüz bütün məsələləri - iş yerləri yaradılması barədə, maliyyəloşdirmə barədə də, əgər lazımdır-sa, kredit verilməsi barədə də, kənd təsərrüfatı texnikası barədə də məsələləri bəll edəcəyik. Bütün mövcud məsələlər bəll olunacaqdır.

Bu gün Azərbaycanda işlər yaxşı gedir, iqtisadiyyat inkişaf edir. Mən Azərbaycanın bütün rayonlarına gedirəm, vəziyyətlə tanış olu-ram. Dünyada ən yüksək iqtisadi artım bizdədir, büdcəniz artır. Gə-lən il büdcəmiz azı 3 milyard 200 milyon dollara çatdırılacaq, bu il 2 milyard 200 milyon dollar, ötən il 1 milyard 500 milyon dollar ol-muşdur. Yəni iki ildə bərcə iki dəfədən çox artacaqdır. Dünyanın heç bir ölkəsində belə artım yoxdur. Ona görə də maliyyə imkanlarımız artdıqca, təbii ki, regionlarnın inkişafına, ilk növbədə, kənd təsərrüfatının inkişafına daha çox vəsait ayrılaqdır. Azərbaycanda güclü sə-naye potensialı var və in-di neft potensialı da möhkəmlənir. Lakin əhalinin yarısından çoxu kənd yerlərində yaşayır, kənd təsərrüfatı ilə məşğuldur. Ona görə də kənd təsərrüfatının inkişafına kömək üçün müxtəlif tədbirlər görülür, əhalini texnika ilə təmin edəcək "Aqroli-zinq" Səhmdar Cəmiyyəti yaradılmışdır. Əlbəttə ki, sahibkarlara kreditlər veriləcəkdir. Ona görə də bu istiqamətdə məsələlər bəll oluna-caqdır.

Mən çoxmillətli ölkəmizdə milli həmrəyliyin və sülhün olmasına müstəqil Azərbaycanın ən başlıca nailiyyətlərindən biri hesab edirəm. Çoxmillətli ölkədə yaşamaq böyük xoşbəxtlikdir. Yalnız bir millətin nümayəndələrinin yaşadıqları ölkələrdə çox şeydən məhrum olur,

mədəniyyətlərin qarşılıqlı təsirindən, bir-birini zənginləşdirməsindən zövq ala bilmir, xalqlar arasında dostluğun nə demək olduğunu başa düşə bilmirlər. Azərbaycanda isə əksinədir və bu, bizim dövlətimizin siyasetidir, bu, ölkənin hər bir vətəndaşının qəlbində, canında ya-sh-yır.

İnsanların hissələri ilə dövlət siyasetinin uyğun gəlməsi çox vacib-dir. Başlıcası odur ki, bu, belə də davam etsin, saxlanılsın və ölkə-miz, onun hər bir vətəndaşı gündən-güñə daha yaxşı yaşasın, həyat, iş, təhsil üçün yaxşı şərait, yaxşı tibbi xidmət olsun. Bunların hamısi gündəlikdədir və maliyyə imkanları artdıqca bütün sosial məsələlər - əmək haqqına, pensiyalara və digər sosial ödənişlərə daha çox diqqət yetiriləcəkdir.

Mən sizi bir daha ürəkdən salamlamaq istəyirəm. Bu gün mənim üçün çox lərəhli gündür. Çoxdan sizin kəndinizə gəlmək istəyirdim. Əlbəttə, bunu öz programimdə planlaşdırılmışdım. Biz bu yaxınlarda Bakıda görüşərkən demişdim ki, İsmayıllı rayonunda olacağam və hökmən kəndinizə gələcəyəm. Bndur, artıq gəlmİŞəm. Sizə öz hörmə-timi bildirirəm. Xoşbəxt yaşayın. Mən isə sizə könük üçün öz tərə-fimdən hər şeyi edəcəyəm. Sizə xoşbəxtlik və əmin-amamlıq arzulayı-ram.

Sonra Azərbaycan Prezidentinə və xanımına xatirə hədiyyələri təqdim edildi.

Dövlətimizin başçısı kolxozun fəaliyyəti ilə tanış oldu, istehsal bi-nalarına baxdı. Mədəniyyət sarayında ivanovkahların istehsal etdi-kələri kənd təsərrüfatı məhsullarından ibarət sərgi ilə tanış oldu. Alek-sey Kozlovcev Prezident İlham Əliyevə məlumat verdi ki, kolxo-z 1936-ci ildə yaradılıb, hazırda kəndin əhalisi 3 min nəfərdən çoxdur, onların 2250 uoləri ruslar, 455-i lozgilər, 324-ü azırbaycanlılardır. Kolxozun ərazisi 8497 hektardır, onun 67 hektarı dövlət mülkiyyəti, 2907 hektarı bələdiyyə mülkiyyəti, 198 hektarı həyətyanı sahə.

4715 hektarı isə özəlləşdirilmiş əkin sahəsidir. Hazırda kolxozda 2617 baş qaramal, 6233 baş davar, 1014 donuz, 2233 ev quşu var. Kolxozda bitgi yağı, pendir və kərə yağı, kərpic istehsal edən sexlər, çörək-bulka sexi, iki dəyirman, asfalt zavodu fəaliyyət göstərir.

Prezident İlham Əliyev Mədəniyyət sarayının qonaq salonuna, habelə kənd klubuna da baxdı, mədəniyyət sahəsində ənənələrin qorunub saxlanmasından məmənunluq duyduğunu söylədi.

Sonra Azərbaycan Prezidenti kolxozun və İvanovka bələdiyyəsinin inzibati biuaları, habelə kəndin Qonaq evi ilə tanış oldu. Məlumat verildi ki, ümümmilli lider Heydər Əliyev 1981-ci ilin iyulunda İvanovkada olarkən bu evdə qalmışdır. Dövlət başçısı həmin vaxt çəkilmiş və görkəmlı siyasi xadimin qaldığı otaqda nümayiş etdirilən fotosəkillərə baxdı.

Prezident İlham Əliyev fəxri qonaqlar kitabına ürək sözlərini yazdı: "Olduqca şadam ki, İvanovka kəndində Heydər Əlirza oğlu, Zərifə Əziz qızı haqqında çox xatırələr var. İvanovkahılların mənim valideyinlərimin xatırəsinə belə ehtiramla və səmimi münasibət bəsləməsini yüksək qiymətləndirirəm. Atamın işini davam etdirmək üçün, öz tərəfindən, var qüvvə ilə səy göstərəcəyəm. İvanovkahıllara və kəndin problemlərinə münasibətim Heydər Əliyevin siyasetinin davam etdirilməsidir. Mənə, ailəmə göstərilən səmimi və mehriban münasibətə görə bütün kənd eamaatına təşəkkür edirəm. Bütün ivanovkahıllara əmin-amanslıq və sırvənləq arzulayıram".

Hörmətli,
Azərbaycan Prezidenti
İlham ƏLİYEV,
19 avqust 200-ci il

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN PREZİDENTİ, YUNESKO-nun XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ MEHRİBAN ƏLİYEVƏ İSMAYILLI RAYONUNUN BİZLAN KƏNDİNDƏ MƏKTƏB BİNASININ TİKİNTİSİ İLƏ TANIŞ OLMUŞDUR

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva dövlətimizin başçısının İsmayıllı rayonuna səfəri çərçivəsində avqustun 19-da Bizlan kəndində tikilməkdə olan 220 yerlik məktəb binasında inşaat işlərinin gedisi ilə tanış olmuşdur.

Kəndin sakinləri, müəllimlər, şagirdlər Mehriban xanımı böyük səmimiyyətlə qarşladılar. Bildirildi ki, kənddəki köhnə məktəb binası tədrisin keyfiyyətinə mənfi təsir edirdi. Onlar bu kənddə yeni məktəb binasının tikintisi ilə bağlı göstərdiyi qayğıya görə YUNESKO-nun xoşməramlı səfirinə dərin minnətdarlıqlarını bildirdilər. Heydər Əliyev Fonduna xüsusi hədiyyə təqdim etdilər.

Fondun prezidenti Mehriban Əliyeva məktəbin tikintisi ilə yaxınlaşdan maraqlandı, sinif otaqlarına baxdı, inşaat işlərinin yeni dörs ilinədək başa çatması üçün konkret tövsiyələrini verdi. O, qış aylarında sinif otaqlarının qızdırılması ilə də maraqlandı.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti kənd sakinləri, müəllimlər və məktəblilərlə xatırə şəkil çəkdirdi, bura toplaşan insanların qayğıları, problemləri ilə maraqlandı.

YUNESKO-nun BAŞ DİREKTORU KOİŞİRO MATSUURA AZƏRBAYCANA GƏLMİŞDİR

YUNESKO-nun baş direktoru Koişiro Matsuura avqustun 23-də Azərbaycana gəlmişdir.

Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanında hörmətli qonağı Azərbaycanın mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu, "Azərbaycan Hava Yolları" Dövlət Konserninin baş direktoru Cahangir Əsgərov, ölkəmizin YUNESKO-dakı daimi nümayəndəsi Eleonora Hüseynova, BMT-nin Azərbaycandakı rezident-əlaqələndiricisi Marko Borsotti, Yaponiyanın Bakıdakı səfiri Tadahiro Abe qarşıladılar.

Cənab Koişiro Matsuura hava limanında səfərinin məqsədi ilə bağlı brifinq keçirərək jurnalistlərin suallarına cavab vermişdir.

- Cənab Matsuura, YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın bugünkü səviyyəsini necə qiymətləndirirsiz və bu sahədə yeni layihələr gözlənilirmi?

- Mən YUNESKO ilə Azərbaycan arasında müناسibətlərin və əməkdaşlığın indiki səviyyəsindən çox məmənunam. Xüsusilə son il ərzində münasibətləriniz xeyli inkişaf etmişdir. Bildiyiniz kimi, 2000-ci ilin aprelində mən Azərbaycana səfər etmişdim və əməkdaşlığımızdan çox məmənun qalımuşdım. Bu istiqamətdə bir çox müsbət döyişikliklər var. Onlardan mən birini xatırladacağam. Ölkənizin birinci xanımını Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri qismində fəaliyyətə başlamışdır. Bu fəaliyyətə başlayandan sonra Azərbaycanda qeyri-maddi mədəni irlərin qorunmasında böyük işlər görmüşdür. O, xoşməramlı səfir kimi YUNESKO-nun qeyri-maddi mədəni irlərin qorunması işinin təşkil olunması sahəsində çox fəal çalışır. 2003-cü

Xoşməramlı səfər

ilin noyabr ayında Azərbaycan müğəni da Dünya qeyri-maddi mədəni irs siyahısına daxil edilmişdir. Artıq mədəni dəyər kimi beynəlxalq səviyyədə qorunur. Biz eyni zamanada maddi-mədəni irsin qorunması sahəsində də işləyirik. Mən sonunen dəfə Azərbaycanda olanda Bakının mərkəzi hissə - İçərişəhər də həmin bu maddi-mədəni irs siyahısına daxil edilmişdir və qəbul olunmuş qərara görə artıq o da qorunur.

Bir sözlə, hazırda Azərbaycan və YUNESKO arasında aparılan əməkdaşlıq çox yüksək səviyyədədir və bir çox sahələrə aiddir.

- Cənab Matsnura, bizi bir sual maraqlandırır. Bizzət məlumat var ki, işgal edilmiş Azərbaycan ərazilərinən biri olan Şuşada təqribən 500-dən çox tarixi-mədəniyyət abidəsi dağıdılb. YUNESKO-nun bu na münasibətini bilmək istərdik.

- Əvvəlcə onu demək istəyirəm ki, ümidivariq, Ermənistən və Azərbaycan arasındaki münaqişə dinc yolla öz həllini tapacaqdır. Mədəni irsin, mədəniyyət abidələrinin, tarixi abidələrin qorunması ilə məsələ olan bir təşkilat kimi YUNESKO dünyanın İslənilən yerində, İslənilən güşəsində onların dağıdılmasının əleyhinədir. Biz gələcəkdə bu cür faktlara xüsusi diqqət yetirəcəyik. Şəxson mən özüm bu məsələyə diqqət yetirəcəyəm. Baxmayaraq ki, siz dediyiniz həmin yerlə bağlı mən hələlik ayrıca məlumat toplamamışam.

24 avqust 2005-ci il

AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN VƏ YUNESKO-nun BAŞ DİREKTORU KOİŞİRO MATSUURANIN GENİŞ TƏRKİBDƏ GÖRÜŞÜ

Avqustun 24-də Prezident Sarayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və YUNESKO-nun baş direktoru Koışiro Matsuuranın geniş tərkibdə görüşü olmuşdur.

Prezident İlham Əliyev YUNESKO-nun baş direktorunu və onun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini səmimiyyətlə salamlayaraq, onların ölkəmizə səfərinin əhəmiyyətini vurguladı və bu səfərin uğurla keçirilməsinə əmin olduğunu bildirdi. Dövlətimizin başçısı dedi ki, uzun müddətdir biz müxtəlif layihələr üzərində birgə işləyirik və çox yaxşı nəticələr əldə etmişik. Ümidiyəm ki, sizin Azərbaycana səfəriniz münasibətlərimizə yeni təkan verəcəkdir. Biz elmin inkişafı, mədəni irsin qorunması sahəsində də əməkdaşlıq edirik və əminəm ki, əlaqələrimiz bütün sahələrdə genişlənəcəkdir.

Prezident İlham Əliyev vurğuladı ki, Azərbaycan sürətli inkişaf edən ölkədir, iqtisadiyyatımız getdiyek güclənir. Bu isə bizə sosial sahəyə, mədəniyyət və təhsil sahələrinə daha çox vəsait ayırmaga imkan verir. Dövlətimizin başçısı YUNESKO-nun belə mötəbər nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfərinin ölkəmiz üçün əhəmiyyətini bir dəfə qeyd edərək dedi ki, ümidiyəm, bu səfərdən çox məmənun qalacaqsınız. Azərbaycan çox qonaqpərvər diydər və burada həm ölkəmizi sizə ən yüksək səviyyədə təqdim etmək üçün əlindən gələni edəcəkdir. Ölkəmizə gəldiyinizə görə sizə bir daha təşəkkürümüz bil-

Xoşməramlı səfir

dirir, səfərinizin səmərəli və yaddaqlan olmasına arzulayıram.

Səmimi görüşə görə və yüksək qonaqpərvərliyə görə Prezident İlham Əliyevə dərin minnətdarlığım bildirən YUNESKO-nun baş direktoru Koışiro Matsuura dedi ki, bizi Azərbaycana səfərə dəvət etdiyimiz üçün Sizə və Mehriban xanum Əliyevaya təşəkkür edirəm. Buraya gəldiyimiz andan Azərbaycan xalqının qonaqpərvərliyini biss edirik. Ötən səfərimdən həri Azərbaycanda böyük döyişikliklərin baş verdiyinin şahidi oldum. Ölkəniz böyük sürətlə inkişaf edir. Çox məmənunuq ki, sosial sahəyə və təhsilə daha çox diqqət yetirilir.

Azərbaycanda təhsil sahəsinə böyük əhəmiyyət verildiyini təkrar vurğulayan YUNESKO-nun baş direktoru dedi ki, bu istiqamətdə səzinlə əməkdaşlıq etməkdən çox məmənunuq. Azərbaycanda təhsilə dair konfrans keçirilir və bu tədbirdə biz də iştirak edirik. Bu gün bu sahədə əməkdaşlığı dair memorandum da imzalanacaqdır. Çox şadam ki, Siz ölkənizin mədəni iżsini qoruyursunuz. Elə ölkələr var ki, mədəni iżsin qorunmasını unudur, bunu ümumi iqtisadi inkişaf qurban verir. Lakin Azərbaycan mədəni iżsin qorunmasına xüsusi fikir verir. Mehriban xanım Əliyevanın bu sahədə göstərdiyi söyləri yüksək qiymətləndirir və onu təbrik edirəm.

Görüşdə qarşılıqlı əməkdaşlıqla bağlı bir sıra məsələlər barədə fiqir mübadiləsi aparıldı.

25 avqust 2005-ci il

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI İLƏ YUNESKO ARASINDA BİRGƏ RƏSMİ MƏLUMATIN İMZALANMASI VƏ YUNESKO-nun BAŞ DİREKTORUNA “ŞÖHRƏT” ORDENİNİN TƏQDİM OLUNMASI MƏRASİMİ

Avqustun 24-də Prezident Sarayında Azərbaycan Respublikası ilə YUNESKO arasında birgə rəsmi məlumatın imzalanması və YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuuraya Azərbaycanın yüksək dövlət mükafatı olan “Şöhrət” ordeninin təqdim edilməsi mərasimi olmuşdur.

Salona toplaşanlar Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi və xanımı Mehriban Əliyevəni, YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuura və xanımını hərarətlə qarşıladılar.

Sənədi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuura imzaladılar.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxış edərək dedi:

- Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar!

Bu gün çox əlamətdar bir gündür. YUNESKO ilə Azərbaycan arasında təhsil sahəsində çox vacib sənəd imzalanmışdır. YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əlaqələr çox yüksək səviyyədədir və bu əlaqələrin inkişafında hörmətli cənab Matsuuranın müstəsnə xidmətləri vardır. Cənab Matsuuranın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirərk, Azərbaycan Prezidenti onu ölkəmizin yüksək mükafatı - “Şöhrət” ordeni ilə təltif edibdir və bu gün mən bu ordeni təqdim etmək istəyirəm.

Cənab Matsuura YUNESKO-nun baş direktoru vəzifəsinə seçildik-

dən sonra dünya mədəniyyətlərinin yaxınlaşmasına çox böyük töhfə vermişdir. Azərbaycanla YUNESKO arasında olan əlaqələrin yüksək səviyyəyə çatmasında da cənab Matsuuranın çox önəmli rolü olmuşdur. İcərişəhərin və Qız qalasının dünya mədəni irsi siyahısına daxil edilməsi də məhz cənab Matsuuranın bəlavəsilə iştirakı ilə baş vermişdir.

Hörmətli cənab baş direktor, Azərbaycan dövləti və Azərbaycan xalqı sizin fəaliyyətinizi çox yüksək qiymətləndirir və bu mükafat da onun təzahürüdür. İndi isə icazə verin, bu mükafatı Sizə təqdim edim.

***

Prezident İlham Əliyev “Şöhrət” ordenini YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuuraya təqdim etdi.

YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuura dövlətimizin başçısına dərin təşəkkürünü bildirirək dedi:

-Cənab Prezident!

Hörmətli xanım Əliyeva!

Bu gün Azərbaycan Respublikasının yüksək ordenini almaq mənim üçün ən böyük şərəfdır. Hətta hesab edirdim ki, mən bunu qazanmağımız. Ancaq Siz bu gün məni yüksək ordenlə təltif edirsiniz. Bu ordeni verməklə, məni gələcək işlərimdə Azərbaycan və YUNESKO arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsinə, nəinki mədəniyyət sahəsində, eyni zamanda təhsil sahəsində də əlaqələrin, əməkdaşlığın da-ha da inkişaf etdirilməsinə həvəsləndirirsiniz. Sizə, Azərbaycan xalqına dərin təşəkkürümü bildirirəm. Çox sağ olun.

25 avqust 2005-ci il

BAKİDA BEYNƏLXALQ MUĞAM MƏRKƏZİNİN TƏMƏLİ QOYULMUŞDUR

**AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEV
MƏRASİM'DƏ İŞTİRAK ETMİŞDİR**

Avqustun 24-də Bakıda, Dənizkənəri Milli Parkda YUNESKO-nun dəstəyi ilə yaradılan Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməlinin qoyulmasına həsr olunmuş təntənəli mərasim keçirilmişdir.

Mərasimə toplaşanlar Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevi və xanımı Mehriban Əliyevəni, YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuurani və xanımı Takaka Matsuuram, bu beynəlxalq qurumun nümayəndə heyətinin üzvlərini hərərətli alqışlarla qarşılıdlılar.

Mərasimi Azərbaycanın mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu açdı.

MƏDƏNİYYƏT NAZİRİ POLAD BÜLBÜLOĞLUNUN ÇIXIŞI

-Möhtərəm cənab Prezident!

Hörmətli Mehriban xanım!

Hörmətli cənab Matsuura!

Hörmətli xanımlar və cənablar!

Bu gün biz milli rubumuzun, təşəkkürümüzün ən bariz təcəssümü olan möhtəşəm muğam sənətimizin qorunması istiqamətində növbəti və sözün əsl mənasında, tarixi badisənin canlı iştirakçılarıyız.

Bu gün yeni bir musiqi məbədinin-Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməli qoyulur. Tədbirin müstəsna əhəmiyyəttini nəzərə alaraq,

Mehriban xanının dəvəti ilə ölkəmizə gəlmiş YUNESKO-nun baş direktoru cənab Matsuura və xanımı, YUNESKO-nun dünyada tanınmış bir sıra xoşməramlı səfirləri bizinlədilər. Mən hörmətli qonaqları salamlayır, Azərbaycanın muğam ustaları, musiqiçiləri adından onlara dərin təşəkkürümü bildirirəm. Azərbaycan xalq musiqisinin şah qolu olan muğamlarımızın qədim tarixi var. Əsrlər boyu muğam sənətinin ilkin təravəti, klassik forması və orijinallığı Yaxın Şərqi və Orta Asiya ölkələri arasında, demək olar ki, Azərbaycanda qorunub saxlanılmışdır. Dəfələrlə nüfuzlu beynəlxalq forumlarda, festivallarda, müsabiqələrdə, simpoziumlarda səslənən Azərbaycan muğamları həmişə böyük məhəbbətlə, alqışlarla qarşılanmış, onu yaradan xalqın qüdrətini bir daha sübut etmişdir.

Xalqımızın canına, qanına hopmuş, daxil dünyasının ayrılmaz hissəsi olan muğam sənəti 2003-cü ildə YUNESKO-nun tərtib etdiyi "Bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi irlisinin şah əsərləri" siyahısına daxil edilmişdir.

Azərbaycan muğamları bu gün də yaşayır və inkişaf edir. Əlbəttə, muğamları yaşıdan və inkişaf etdirən onun ifaçılarıdır. Onların sırasında bütün dünyada tanınan adlar vardır. Muğam aləmində Qaradağ muğam məktəbi xüsusi yer tutur və təsadüfi deyil ki, bu yaxınlarda Mehriban xanının təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə "Qarabağ xanəndələri" adlı çox nəfis bir albom buraxılmış və onun təntənəli təqdimati keçirilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının birinci xanımı Mehriban Əliyevanın YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri seçilməsi ilə muğamlarımızın qorunması və təbliği yeni vüsət tapmışdır. Məhz Mehriban xanının təşəbbüsü ilə Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında xalq musiqisi ifaçılarının silsilə konsertləri təşkil olunur, muğam ustaları ilə işgüzar görüşlər keçirilir. Azərbaycan mədəniyyətinə, incəsənətinə daim qayğı və diqqət göstərən Mehriban xanının muğam ustalarına verdiyi dəs-

tək onları ruhlandırır, yeni uğurlara səfərbər edir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti möhtəşəm İlham Əliyev xalq müsiqisinə, xüsusilə muğam sənətçilərinə daim qayğı göstərir. Muğamlarımızın yaşaması, qorunması və dünyada tanınması üçün bu gün təməlini qoymuş Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin yaradılması haqqında sərəncam, muğam ifaçılarının böyük bir hissəsinin yüksək mükafatlara, fərdi təqaüdlərə, fəxri adlara layiq görülməsi buna sübutdur.

İnamıram ki, Beynəlxalq Muğam Mərkəzi bu canlı və nadir sənətin bütün dünyada təbliğini və tanınmasını, habelə tədqiqi və öyrənilməsi sahəsində nüfuzlu bir mədəniyyət ocağına çevriləcək və bizim hamımız onun keçirəcəyi mötbəbor tödbirlərin, konsertlərin, festival və simpoziyumların iştirakçısı olacağıq.

Mən buna əminəm və hamınızı bu münasibətlə səmimi qəlbən təbrik edirəm.

Diqqətinizə görə minnətdaram.

İndi də icazənizlə, sözü YUNESKO-nun müsiqi sahəsində qızıl mükafatını alan, Azərbaycan Respublikasının xalq artisti Alim Qasimova verim.

***

Görkəmli müğam ustası, Azərbaycan müğamlarının dünyada tanıdılması işində böyük xidmətləri olan xalq artisti Alim Qasimov mərasim iştirakçılarını, xarici qonaqları bütün müğamsevərlər adından salamlayaraq dedi ki, mən bu ulu sənətin yolcusu kimi çox sevinirəm. Bakımın çox gözəl yerində Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin bünövrəsi qoyulur. Ona görə bu işin təşəbbüsçülərinə, bu işdə böyük kömək edənlərə minnətdarlığımızı bildirirəm. Xalqımızın bir bayatısını xatırlatmaq istəyirəm:

*Əzizim bizim qala,
Həmişə bizim qala.
Tikmədim, özüm qalam,
Tikdim ki, izim qala.*

Çox sağ olun, minnətdaram.

**YUNESKO-nun BAŞ DİREKTORU
KOİŞİRO MATSUURANIN ÇIXIŞI**

- Zati-alılırları cənab Prezident!
Hörmətli xanım Əliyeva!
Hörmətli mədəniyyət naziri!
Hörmətli qonaqlar!
Hörmətli dostlar, xanımlar və cənablar!

Mən bugünkü təməlqöymə mərasimində iştirakimdan dərin məmənluq hissi duyuram. Sizinlə birgə bu mərasimində iştirak etməyim-dən çox şadam.

Yaradılacaq Beynəlxalq Muğam Mərkəzi, şübhəsiz ki, öz töhfəsinə verəcəkdir. Mədəniyyət nazirinin dediyi kimi, 2003-cü ilin noyabr ayında Azərbaycan muğamının 28 əsəri qeyri-maddi-mədəni irs siyahısına daxil edilmişdir. Bu da YUNESKO-nun ikinci bayannaməsində əks olunmuşdur. Bildiyiniz kimi, bu ilin mart ayından sentyabr ayına qədər Yaponiyada beynəlxalq sərgi keçirilmişdir və mən orada qərar qəbul etdim ki, iyulun 27-də həmin sərgidə BMT günü qeyd olunsun. BMT günü zamanı mən dünyadan qeyri-maddi-mədəni irsi siyahısına daxil olan əsas müsiqi əsərləri sırasında məhz Azərbaycan müğamının da səsləndirilməsi, təqdim olunması qərarına gəlmişdim və bu mərasim çox yaxşı təşkil edilmişdi.

Xanım Mehriban Əliyevaya mən xüsusli minnətdarlığınu bildirirəm

ki. Azərbaycanın muğam ustalarından ibarət bir qrupun həmin vaxt Yaponiyaya göndərilməsinə öz yardımının göstərdi. Buna görə də ona ürəkdən minnətdaram. Orada muğamı dinləyən bütün yaponlar, ümumiyyətlə, digər ölkələrdən gəlmİŞ sərgi iştirakçıları bundan çox böyük və xoş təssürat aldılar.

Mən bu gün buraya gəlməmişdən əvvəl İçərişəhərdə oldum. Onu da deyim ki, İçərişəhər də bu günlərdə dünyanın mədəni irsi siyahısına daxil edilmişdir. Bu təşəbbüs maddi mədəniyyət abidələrinin qorunmasına dair 1972-ci ildə qəbul olunmuş Konvensiya çərçivəsində qaldırılmışdır. Bu konvensiya şəfahi və qeyri-maddi mədəni irsə aid deyildir. Bunu nəzərə alaraq, YUNESKO 2003-cü ildə qeyri-maddi mədəni dəyərlərin qorunması ilə bağlı yeni bir konvensiya qubul etdi. Bu konvensiyanın müddəələrinə uyğun olaraq, Azərbaycan muğamı da qeyri-maddi-

-mədəni dəyərlərin biri kimi, həmin konvensiyani əks etdirdiyi siyahıya daxil olundu.

Azərbaycan muğamının əsas əsərləri bundan sonra qorunmağa başlandı. Mən sizə məlumat vermək istəyirəm ki, bu proses davam edəcək və bu siyahıya gələcəkdə muğam sahəsində yeni əsərlər də daxil olunacaqdır.

YUNESKO maddi və qeyri-maddi-mədəni irslərin qorunmasında çox qətiyyətlidir, əzmlidir. Bu mənada adlarını çəkdiyim iki konvensiya hüquqi baxımdan çox mühüm sənədlərdir.

Beynəlxalq Muğam Mərkəzi muğamın təhlili olunmasında, onun tam qorunmasında və dünyada daha da tanıtılmasında xüsusilə əhəmiyyətli rol oynayacaqdır. İnanıraq ki, bu nümunəyə uyğun olaraq, bütün dünyada qeyri-maddi-mədəni irsin qorunmasına daha da böyük diqqət yetiriləcəkdir.

Bu gün burada cənab Prezident İlham Əliyevlə, xanım Mehriban Əliyeva və YUNESKO-nun xoşməramlı səfirləri ilə birlikdə təməl-

qoyma mərasimində iştirak etməkdən böyük məmənunluq duyduğumu bir daha ifadə edirəm. Sağ olun.

***

Prezident İlham Əliyev mərasimdə nitq söylədi.

YUNESKO-nun hörmətli baş direktoru cənab Matsuura!

Hörmətli xanım Matsuura!

Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar!

Mən sizi bir daha salamlayıram və bu gün Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməl daşının qoyulması münasibətilə hamınızı ürəkdən töbrik edirəm. Bu gün böyük bayramdır. Muğam Azərbaycan mədəniyyətinin ən gözəl incisidir.

Azərbaycan müsəqisi muğam üzərində quruhmuşdur. Biz öz mədəni irsimizə çox böyük diqqətlə və qayğı ilə yanaşırıq. Azərbaycanın çox zəngin mədəniyyəti var və biz əlaşırıq ki, öz mədəniyyətimizi inkişaf etdirik və dünya ictimaïyyətinə daha da yaxşı təmədaq. Muğam hər bir azərbaycanlı üçün çox əzizdir, doğmadır. Aneq bu gənə qədər Azərbaycanda muğam evi, Muğam Mərkəzi yox idi. Mən çox şadam ki, bu gün təməlini qoymuşuz bina bir müddətdən sonra öz qapılarını açacaq və Azərbaycanda çox gözəl Muğam Mərkəzi yaradılacaqdır.

Şübhə etmirəm ki, bu mərkəz qısa müddət ərzində tikilib başa çatdırılacaq, dünyanın ən yüksək standartlarına cavab verəcəkdir. Ümid edirəm ki, YUNESKO-nun baş direktoru cənab Matsuura və dəyərli qonaqlarımız muğam mərkəzinin açılış mərasimində də bizimlə bərabər olacaqlar. Bu gün həqiqətən çox böyük bayramdır. Azərbaycan müsəqəvərlərinin bayramıdır, muğam ustalarının bayramıdır və bütün Azərbaycan xalqının bayramıdır. Çünkü nə qədər ki, muğam var, Azərbaycan xalqı da var.

Bu fürsətdən istifadə edərək, cənab Matsuuraya dərin minnətdarlığımı bildirirəm ki, onun şoxsi təşəbbüsü ilə Azərbaycanın milli irsinin, mədəni irsinin qorunması işində böyük işlər görülübdir. YUNESKO-nun vəsitosilə Azərbaycan öz mədəniyyətini dünya ictimaiyyətinə daha geniş şəkildə təqdim edə bilibdir. Ümid edirəm ki, gələcəkdə YUNESKO ilə Azərbaycan arasında gözəl əməkdaşlıq ənənələri yaşayacaqdır və möhkəmlənəcəkdir. Cənab Matsuuranın Azərbaycanın mədəni irsinin təbliğ olunmasında və YUNESKO tərəfindən qorunmasında müstəsna xidmətləri vardır və bu, Azərbaycanda yüksək qiymətləndirilir. Bu məqsədlə bu gün mənim sərəncamımla cənab Matsuura Azərbaycanın yüksək mükafatı - "Şöhrət" ordeni ilə təltif olunubdur. Bu münasibətlə Sizi bir daha ürəkdən təbrik edirəm.

Əziz dostlar, Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməlinin qoyulması münasibətilə sizin hamanızı bir daha ürəkdən təbrik edirəm. Sizə can-sağlığı, uğurlar arzulayıram.

Sağ olsun.

(Dövlətimizin başçısının nitqi böyük diqqətə dincənildi və alqışlarla qarşılandı).

***

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və YUNESKO-nun baş direktoru Koiširo Matsuura gilizi binanın təməlinə qoydular və ilk beton qarışığı tökdülər. Gilizin içərisindəki kağızda Azərbaycan və ingilis dillərində bu sözlər yazılmışdır:

"YUNESKO-nun dəstəyi ilə yaradılan Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməl daşı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev və YUNESKO-nun baş direktoru Koiširo Matsuura tərəfindən 2005-ci il avqustun 24-də qoyulmuşdur".

Mərasimdə iştirak edən muğam ustaları, mədəniyyət və incəsənət

xadimləri Prezident İlham Əliyevlə səmimi görüşdülər, dövlətimizin başçısına və Mehriban xanım Əliyevaya bu tarixi hadisəyə, muğam sənətinə verdikləri yüksək qiymətə görə dərin təşəkkürlərini bildirdilər.

25 avqust 2005-ci il

AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN ADINDAN YUNESKO-nun BAŞ DİREKTORU KOİŞİRO MATSUURANIN ŞƏRƏFİNƏ ZİYAFƏT

AZƏRBAYCAN PREZİDENTİ İLHAM ƏLİYEVİN NİTZİ

Avqustun 24-də Müslüm Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Filarnoniyasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin adından YUNESKO-nun baş direktoru Koishi Matsuuranın şərəfinə ziyafət təşkil olunmuşdur.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev, xanımı Mehriban Əliyeva, YUNESKO-nun baş direktoru Koishi Matsuura və xanımı Takaka Matsuura, YUNESKO-nun nümayəndə heyətinin üzvləri əvvəlcə filarmoniya ilə tamış oldular, konsert salonuna baxdlar.

Filarmoniyanın yay salonuna toplaşan rəsmi şəxslər, xarici ölkələrin Bakıdakı səfirləri, ietimaiyyətin nümayəndələri Prezident İlham Əliyevi, xanımı Mehriban Əliyevəni və ölkəmizdə səfərdə olan qonaqları böyük hörmət və cətiramlı, alqışlarla qarşıladılar.

Prezident İlham Əliyev ziyafətdə nitq söylədi.

- YUNESKO-nun hörmətli cənab baş direktoru və xanımı!

Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar.

Mən siz Azərbaycanda bir daha səmimi qəlbən salamlayıram. YUNESKO-nun baş direktorunun Azərbaycana səfəri böyük əhəmiyyət kəsb edir. Mən çox şadam ki, bu səfər çox uğurlu keçir. Bu gün çox vacib sənədlər imzalandı. Eyni zamanda, çox səmimi, işgüzər şə-

raitdə YUNESKO ilə Azərbaycan arasında olan münasibətləri müzakirə etdik və gələcək prospektivlər haqqında fikir mübadiləsi apardıq, birlikdə Muğam Mərkəzinin təməl daşını qoymaq.

Azərbaycanın mədəni irsinin qorunub saxlanması və təbliğində YUNESKO-nun və şəxsən cənab Matsuuranın böyük əməyi vardır. Bu əmək Azərbaycan xalqı və dövləti tərəfindən qiymətləndirilir və təsdiyi deyil ki, bu gün cənab Matsuura Azərbaycanın yüksək mükalatı - "Şöhrət" ordeni ilə təltif olundu.

Bir il bundan əvvəl Parisdə YUNESKO-nun baş qərargahında biz cənab Matsuura ilə görüşmüştük. Bizim aramızda olan əməkdaşlığın prioritətləri müzakirə olunmuşdu. Ötən müddət ərzində bizim aramızda əlaqələr daha da möhkəmləndi. Mən şübhə etmirəm ki, hər səfərdən sonra YUNESKO ilə Azərbaycan arasında olan əlaqələr daha da möhkəmlənəcək və inkişaf edəcəkdir.

Cənab Matsuuranın və onu müşayiət edən qonaqların səfər programı çox görgündür, çoxlu görüşlər, tədbirlər keçirilib. Ona görə mən sizin vaxtımıza çox alamaq istəmirəm. Xahiş edirəm ki, hər badələri YUNESKO ilə Azərbaycan arasında olan əlaqələrin şərəfinə, cənab Matsuuranın, bu gün bizimlə birlikdə olan YUNESKO-nun xoşməramlı səfirinin şərəfinə, bütün qonaqların şərəfinə qaldırıq.

Sağ olun.

YUNESKO-nun BAŞ DİREKTORU KOİŞİRO MATSUURANIN NİTZİ

- Cənab Prezident Əliyev və xanım Əliyeva!

Cənab Baş nazir, cənab Spiker!

Cənab Prezidentin İera Aparatının rəhbəri!

Cənab nazirlər!

Xanımlar və cənablar!

Mehriban ƏLİYEVƏ

Cənab Prezident Əliyev və xanım Əliyeva, ilk növbədə, mənə və həyat yoldaşımı göstərdiyiniz xoş qonaqpərvərliyə görə Sizə dörin təşəkkürümüz bildirmək istərdim.

Məhz Sizin diqqətiniz və xanım Əliyevanın diqqəti sayəsində hamımız bu sahərdən çox xoş təcəssüfat alıraq. Cənab Prezident, mən xüsusiylə də Sizə öz minnətdarlığımı bildirirəm ki, sərəncam imzaladınız və mən Azərbaycan Respublikasının yüksək ordeni ilə təltif etdiniz. Bnyurun, görə bilərsiniz mən bu gecə bu ordeni yaxama taxmışam.

Son illər ərzində Azərbaycan və YUNESKO arasında əməkdaşlıq bir çox sahələrdə uğurla inkişaf etmişdir. Beş il əvvəl Azərbaycana mənim ilk səfərim baş tutdu. Mən xüsusiylə vurğulamaq istəyirəm, həmin vaxtdan etibarən biz Azərbaycanda maddi və qeyri-maddi-mədəni irsin qorunması sahəsində böyük işlər görmüşük və irəliləyişə nail olmuşsunuz.

Xanım Əliyeva, mən Sizə çox minnətdaram ki, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri olmaq təklifini qəbul edərək, bizim cərgəmizə qoşulmuş və Azərbaycanın qeyri-maddi-mədəni irsinin təbliğində, qorunmasında bu günə qədər böyük xidmətlər göstərmisiniz.

Cənab Prezidentin dediyi kimi, biz bir il öncə YUNESKO-nun iqtisadiyyatçılarında görüşərək, Azərbaycanla YUNESKO arasında səmərəli əməkdaşlığın və mövcud olan münasibətlərin hansı yolla daha da möhkəmləndirilməsini geniş formatda müzakirə etmişdik. Məhz bu məqsəddə, cənab Prezident, bu gün Sizinlə birgə rəsmi məlumatlı imzaladıq. Bu sonadə əsas məqamlardan biri də odur ki, Azərbaycan və YUNESKO arasında mövcud olan əməkdaşlığın göləcək illərdə hansı yolla inkişaf etdirilməsi göstərilir. Mən mədəni irsin qorunması və xüsusən, təhsil sahəsindəki əməkdaşlığımızı nəzərdə tuturam.

Biz Azərbaycanla təhsil sahəsində indiyədək əməkdaşlıq etmişik. Lakin bundan sonra əməkdaşlığımızı daha da hərtərəfli etmək üçün xüsusiylə Azərbaycanın təhsil sistemində aparılan işlabatlar prosesin-

Xoşməramlı səfir

də birgə işləməyimizə söz veririk. Çalışacaq ki, bundan sonra Azərbaycanda yüksək keyfiyyətli təhsilin təmin olummasında nailiyyətlər oldu edək.

Biz bu günlərdə YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın iki başlıca sütununu, təmol daşını qoymuşdur. Bunun birincisi, mədəni irsin qorunması, ikincisi isə təhsil sahəsindəki əməkdaşlığıdır. Cənab Prezident, bu gün mən təməlqöymə mərasimində iştirak etməkdən çox şad oldum. Yادımdadır, mən dediniz ki, bu Muğam Mərkəzi tikiləndən sonra bir daha Azərbaycana səfər edib onun açılış mərasimində də iştirak edərsiniz. Mən məmənuniyyətlə gələcəyəm.

Cənab Prezident, əminəm ki, mən bu Muğam Mərkəzinin açılış mərasimində gələndə mədəni irsin qorunması və təhsil sahəsində Azərbaycanda hansı yeni irəliləyişin və müsbət nəticələrin əldə olunduğu Sizinlə birgə müzakirə etmək imkanımız olacaqdır. Buna görə də mən hamını dəvət edirəm ki, badələrimizi qaldıraq, cənab Prezidentə fəaliyyətində uğurlar ona və xanım Əliyevaya möhkəm cansağlığı arzulayaq. Sağ olun.

YUNESKO-nun HİNDİSTANLI XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ MADANCHİT SINQHİN ÇIXIŞI

- Möhtərəm cənab Prezident!

Mən də türk sözlərimi demək istəyirəm. Bizə göstərdikləri qonaqpərvərliyə görə Prezident İlham Əliyevə, xanım Mehriban Əliyevaya və hörmətli dostlara təşəkkür etmək mənim üçün böyük şərəfdir. Bu gün çox məhsüldər bir gündür və bir çox işlərin öhdəsindən gəlmışik.

Mən YUNESKO-nun xoşməramlı səfiriyəm. Mənim yaşım YUNESKO-nun tarixi qədərdir. Bu təşkilatın xoşməramlı səfiri olduğandan sonra 10 kitabım çıxıb və ilk əsərim mədəniyyət və inceşənətə həsr edilmişdir. YUNESKO-nun uzun illər fəaliyyətini izləmişəm və

deyə bilərəm ki, ötən 50 il ərzində bu təşkilat məramını yerinə yetirərək mədəniyyət, incəsənət sahəsində böyük nailiyətlər qazanmışdır. YUNESKO-nun bir çox baş direktorları ilə görüşmüşəm, ancaq onların arasında əvəzolunmaz xidmətləri ilə yadda qalan cənab Matsuuradır. Onun söylərini biz yüksək qiymətləndiririk.

Ötən il Kabul şəhərində Mədəniyyət institutunun tikilməsi ilə bağlı mənim iştirakımla YUNESKO ilə Əfqanıstan arasında saziş imzalanmışdı. Həmin işlərin davamı olaraq, cənab Matsuuramın dəstəyini hiss etdik. O, nəinki öz təşkilatı vasitəsilə, digər təşkilatlar və tərəfləşərlər vasitəsilə, Yaponiya, İtaliya və Almaniyadan dəstəyi ilə institutun yaradılmasına yardım etdi. Əfqanıstan müəllimləri bu təhsil ocağında təkmilləşmə kursları keçirlər.

Bu gün təməlqoyma mərasimində iştirak etdikdən sonra tam əminliklə bildirirəm ki, YUNESKO 50 il ərzində ali, ülvi məqsədlər namına mədəni irsin qorunması sahəsində necə işləyib, Beynəlxalq Muğam Mərkəzi açılandan sonra bu, yeni nailiyət olacaqdır.

Mən ölkəninin birincisi xanımı Mehriban Əliyevaya öz adımdan və həmkarlarım xoşməramlı səfirlər adından dərin təşəkkürümüz bildirirəm. Xüsusu vurğulamaq istəyirəm ki, bu günlər Mehriban xanımımız bizimlə olmasının, işçilərimizə yardımçı olmasını görməkdən çox şad oldum. Hanımıza əmin etmək istəyirik ki, bu cür xoş və yadda qalan qonaqpərvərlik bizim xatirəmizdə daim yaşayacaqdır. Çox sağ olun.

25 avqust 2005-ci il

YUNESKO-nun BAŞ DİREKTORU KOİŞİRO MATSUURANIN AZƏRBAYCANA SƏFƏRİ

ÜMUMMİLLİ LİDER HEYDƏR ƏLİYEVİN ABİDƏSİNİ ZİYARƏT

Azərbaycanda səfərdə olan YUNESKO-nun baş direktoru Koisiro Matsuura avqustun 24-də Heydər Əliyev adma Sarayı qarşısındaki parka gələrək, ümummilli liderimizin abidəsi önünə gül dəstəsi qoymuş, xalqımızın dahi oğlunun xatirəsini ehtiramla yad etmişdir.

Sonra qonaq parkla tamış oldu. Azərbaycanı mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu park haqqında, ulu öndərin adını daşıyan saray barədə məlumat verdi.

ŞƏHİDLƏRİN XATİRƏSİNƏ EHTİRAM

YUNESKO-nun baş direktoru Koisiro Matsuura və onu müşayiət edən şəxslər avqustun 24-də Şəhidlər Xiyabanında olmuşlar.

Azərbaycanın suverenliyi, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman oğullarımızın xatirəsini ehtiramla yad edən cənab Koisiro Matsuura şəhid məzarları üzərinə tər qorənfillər düzdü. “Əbədi məşəl” abidəsinin önünə əklil qoydu.

Hörmətli qonağa 20 Yanvar faciəsi, Ermənistən - Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin acı nəticələri barədə ətraflı məlumat verildi. Sonra qonaqlar Bakının mənzərəsini seyr etdilər.

25 avqust 2005-ci il

HEYDƏR ƏLİYEV FONDU İLƏ TANİŞLIQ

YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuura avqustun 24-də Heydər Əliyev Fondunda olmuşdur.

Fondun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva hörmətli qonağı böyük səmimiyyətlə qarşıladı.

YUNESKO-nun baş direktoru, onu müşayiət edən nümayəndə heyətinin üzvləri əvvəlcə fondun sərgi və ekspozisiyası ilə tanış oldular. Qonaqlara ümummilli liderimizin şoxsi arxivindən götürülmüş və onun fəaliyyətinin ayrı-ayrı dövrlərini əhatə edən fotosəkillər barədə ətraflı məlumatlar verildi.

YUNESKO-nun baş direktoru və nümayəndə heyətinin üzvləri se-nomen şoxsiyyət Heydər Əliyevin həyatının ən müxtəlif məqamlarını əks etdirən və Azərbaycan tarixinin bütöv bir dövrü barədə geniş təsəvvür yaranan çoxsaylı fotosəkillərə, dünyamız tanınmış siyasi xadimlərinin ona bəxş etdikləri hədiyyələrə, ulu öndərimiz haqqında kitablara, onun müxtəlif ölkələrin liderləri, elm, mədəniyyət və incəsənat xadimləri ilə çəkilmiş şəkillərinə böyük maraqla baxdılar.

Cənab Kōiširo Matsuura fondla tanış olduqdan sonra Xatirə kitabına öz ürək sözlərini yazdı.

Sonra fondun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva ilə cənab Kōiširo Matsuura və nümayəndə heyətinin üzvləri arasında görüş oldu.

Mehriban Əliyeva qonaqları bir dəba salamlayaraq dedi:

- Sizin hər birinizi ölkənizdə görməkdən çox böyük qürur hissi du-yuram və çox şadam. Cənab baş direktora xüsusi minnətdarlığımı- çatdırmaq istəyirəm. Məhz onun Azərbaycana göstərdiyi böyük diq-

qəl və marağım sayəsində bu səfər baş tutmuşdur.

Azərbaycanla YUNESKO arasında həmişə six əməkdaşlıq olub və son zamanlar bu əməkdaşlıq, demək olar ki, yeni bir mərhələyə qə-dəm qoyub, sürətlə inkişaf edir. Mən əminəm ki, indiki səfər əmək-dashığımıza yeni bir təkan verəcəkdir.

Əziz dostlar, mən Sizə Heydər Əliyev Fondu haqqında qısa məlu-mat vermək istəyirəm. Heydər Əliyev Fondu 2004-cü il mayın 10-dan fəaliyyətə başlamışdır. Fondun əsas məqsədləri, əsas vəzifələri Heydər Əliyev tərəfindən yaradılmış azərbaycanlıq fəlsəfəsinin, azərbaycanlıq ideyasını təbliğ etmək və gələcək nəsillərə çatdırmaqdır. Fəaliyyətə başladığımız ilk gündən qarşımıza zamanın tələblərinə ca-vab verən vəzifələr qoymuşuq. Böyük, qlobal layihələr həyata keçir-mişik. İlk gündən əlaşmışıq ki, konkret insanların konkret problem-lorının həllinə kömək edək.

Bir il ərzində ölkəmizin sosial problemlərinin həllində çox böyük işlər görmüşük. Mən yalnız bir neçə layihəni vurğulamaq istərdim. Uşaq evləri və internat məktəblərində təlim-tərbiyə alan uşaqlara, diabet xəstəliyindən əziyyət çəkən uşaqlara yardım, təlasəməyişiz həyat, tələsil sahəsində çox böyük layihələr həyata keçirilir. Bu sahə-də ən mühüm layihəmiz olan “Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb” programı çərçivəsində yeni dərs ilinədək 152 məktəb tikiləcəkdir.

Bizim fəaliyyətimizin prioritet istiqaməti cəmiyyətimizin ən zoif, yardımına ehtiyacı olan təhəqələrinə kömək əli uzatmaqdandır ibarətdir. İnənirəm ki, bu görüşdən sonra fondumuz YUNESKO kimi çox nü-fuzlu heynəkələq təşkilatla birlikdə bir sıra irimiyyətli layihələr həyata keçiricəkdir.

Təəssüf edirəm ki, Azərbaycan səfəriniz cəmi iki gün çəkir, çox qisadır. Azərbaycan çox gözəl, çox maraqlıdır, çox qədim tarixə malik olan ölkədir və çox istərdim bunların hamısını görə biləsiniz.

Azərbaycan xalqının çox gözəl ənənələri var, bunlardan biri hesab

edirəm ki, ən gözəli qonaqpərvərlikdir. Biz qonaq görməyə həmişə çox şad oluruq, hər bir qonağı özümüzə doğma və yaxın hesab edirik. İnanram ki, siz bu qonaqpərvərliyi özünüz götürüb hiss eədəcəksiniz.

Bir daha Azərbaycana xoş gəlmisiniz, Sizi görməyə çox şadam. Sizin hər birinizin ürəyindən keçənləri eşitmək və hər bir istəyinizi həyata keçirməyə çox şad olardım.

YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuura səmimi görüşə, xoş sözlərə görə özünüñ və xanımının, nümayəndə heyətinin üzvləri adından təşəkkürünü bildirdi. 2000-ci ilin aprelində Bakıda "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanın 1500 illiyinə həsr olunmuş tədbirlərdə iştirakını, Azərbaycanın ümummilli lideri ilə görüşlərini xatırlayaraq, fondun çox maraqlı ekspozisiyaları ilə tanışlıqdan, xüsusilə özünüñ də böyük insan Heydər Əliyevlə birlikdə çəkdiirdiyi şoklu görməkdən məmənun olduğunu söylədi. O, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti və xoşməramlı səfir Mehriban Əliyevanıñ çoxşaxəli fəaliyyətini yüksək qiymətləndirərək, əməkdaşlığı və qarşılıq əlaqəlrin daha da inkişaf edib möhkəmlənəcəyinə əminliyini vurğuladı.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra məsələlər barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparıldı.

Mehriban xanım Əliyeva cənab Kōiširo Matsuuraya onun məruzə və çıxışlarının miniatür nəşrini, fondun fəaliyyətdən bəhs edən kitab və qol saatı hədiyyə etdi. Cənab Kōiširo Matsuura fondun prezidenti Mehriban xanım Əliyevaya YUNESKO-nun medalını, "Qloballaşma və mədəni irs" kitabını təqdim etdi. Qonaqlar xatır şəkili çəkdirdilər və fonddan xoş tövssüratla ayrıldılar.

“GÜLÜSTAN” SARAYINDA YUNESKO - AZƏRBAYCAN BİRĞƏ KONFRANSI KEÇİRİLMİŞDİR

Avqustun 24-də “Gülüstən” sarayında “YUNESKO - Azərbaycan: göləcəyə körpü” mövzusunda konfrans keçirilmişdir.

Konfransı Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva açdı.

**HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN PREZİDENTİ,
YUNESKO-nun XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ
MEHİRİBAN ƏLİYEVANIN ÇIXIŞI**

- Cənab baş direktor!
Hörmətli xanım Matsuura!
Əziz xoşməramlı səfirlər!
Xanımlar və cənablar!

Bugünkü konfransın iştirakçılarının hamısını salamlayır. Sizin hər biriniz “Xoş gəlmisiniz!” deyirəm. İnanram ki, bugünkü konfransımız çox səmərəli keçəcək və Azərbaycan təhsilinin inkişafına öz müsbət təsirini göstərəcəkdir.

İlk növbədə icazə verin, ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuuram sizin hamınızm adından salamlayın. Cənab baş direktorla birlikdə Azərbaycana gəlmək üçün vaxt və imkan tapdigina görə xanım Takaka Matsuuraya öz minnətdarlığını bildirirəm. Nəzərinizə çatdırmaq istəyirəm ki, bñ gün bizim qonaqlarımız arasında mənim həmkarlarım, YUNESKO-nun xoşməramlı səfirləri də iştirak edirlər. İcazə verin, onları Sizə təqdim edim.

Məşhur fransız astronavlı cənab Patrik Bodrini və onun ailə üzvlərini sizə təqdim edirəm. Xüsusu vurğulamaq istərdim ki, cənab Patrik Bodri gəncələr üçün Avropa kosmik düşərgəsi layihəsinin müəllifidir. Onun təhsillə bağlı çoxsaylı layihələri böyük uğur qazanmışdır.

Bizim hörmətli qonaqlarımızın arasında xoşməramlı səfir cənab Ömər Zülfü Livaneli də var. Onun zəngin yaradıcılığı xalqlar və mədəniyyətlər arasında dialoğun qurulmasına da xidmət edir. Xoşməramlı səfir cənab Kitin Minyoz məşhur səyyah və alimdir. O, sülh ideyalarının töbliği və ətraf mühitin qorunması sahəsində çox mühüm işlər görmüşdür. Mən onu və onunla birlikdə ölkəmizə gələn xanımıni salamlıyalı və Sizə təqdim edirəm. Mahir müsiqiçi İvri Gitlis artıq 20 ildir ki, xoşməramlı səfir kimi təhsilin və mədəniyyətin inkişafına xidmət edir. O, sülhə və birliyə çağırınan mahmətləri ilə bir çox ölkələrdə yaxşı tanımır.

Xoşməramlı səfir xanım Ki Fuk Fan Ti bütünlü həyatını sülh və barış edeyalarına həsr etmişdir. Onun yaratdığı Beynəlxalq Ki Fondu hərbi münaqişələr zamanı zorər çəkən əzaqlara yardım göstərir. Mən onu və həyat yoldaşını Sizə təqdim edirəm.

Hörmətli cənab baş direktorla birlikdə Azərbaycana YUNESKO-nun məsul işçiləri və ekspertləri də gəliblər. Ekspertlərin bir çoxu ölkəmizdə olub, məcburi köçküň və qaçqın ailələrində yaşayış uşaqların təhsil problemləri ilə bağlı müxtəlif layihələri işləyib hazırlayıblar və bu gün də bizimlə əlaqələrini uğurla davam etdirirlər. Bu gün bizim konfransda Azərbaycan təhsilinin çox nüfuzlu nümayəndələri iştirak edirlər. Mən inanıram ki, siz bugünkü konfransın ideyalarını öz konkret fəaliyyətinizdə həyatla keçirməyə çalışacaqsınız.

Sizə bu işdə uğurlar arzulayırıam.

Bugünkü tədbirimizdə səfirlər və beynəlxalq qurumların nümayəndələri də iştirak edirlər. Ümidvaram ki, Azərbaycan təhsilinin dünya təhsil məkanına daxil olması prosesində onlar da öz köməyini

göstərəcəklər.

Bizim konfransın çox simvolik və böyük mənaya malik adı var: Gələcəyə körpü. Mən inanıram ki, biz birlikdə bu körpünü yaradmağa nail olacaqıq.

Əziz dostlar! YUNESKO-nun dəstəyi ilə 2000-ci ildə Dakarda keçirilən ümumdünya təhsil forumunun sənədləri sizə yaxşı nələndür. Əslində bu hamımız üçün təhsil sahəsində müəyyən edilmiş ümumi bir strateqiyadır. Sözsüz ki, hər bir ölkə bu strateqiyamı həyata keçirəndə öz milli xüsusiyyətlərini və təhsil sahəsində toplamış təcrübəni nəzərə alməlidir.

Məlumdur ki, Azərbaycanın təhsil sisteminde həyata keçirilən islahatlar xüsusi dövlət programı şəklində təsdiq olunmuşdur. Bu qlobal programla yanaşı, Təhsil Nazirliyi və təhsilli bağlı olan digər qurumlar da çox mühüm layihələr üzərində işləyirlər. Bu layihələrin bir qismində mötəbər beynəlxalq təşkilatlar da iştirak edir.

Mən təhsilli bağlı bir layihəni xüsusi vurğulamaq. "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" barəsində ayrıca danışmaq istərdim. Bu layihədə dövlət qurumları ilə yanaşı, vətəndaş cəmiyyətinin bir çox strukturları da iştirak edir. Bilsdiyiniz kimi, Heydər Əliyev Fonduun təşəbbüsü ilə həyata keçirilən bu layihə çərçivəsində təkcə bu il ərzində ölkəmizin müxtəlif regionlarında 152 məktəbin inşası və lazımi avadanlıqla təchiz olunması nəzərdə tutulmuşdur.

Bu gün mən böyük fərəb hissi ilə demək istəyirəm ki, bu il ərzində Azərbaycanda irimiyyətli bir layihə həyatla keçirilmişdir. Ölkə Prezidentinin sərəncamına müvafiq olaraq klassik, müasir Azərbaycan və dünya ədəbiyyatının ən dəyərli əsərləri latın qrafikası ilə çap olunur. Bu layihə üzrə in迪yədək 250-dən çox kitab, hərəsi 25 min tiraj ilə çap edilərək Azərbaycan oxucularına çatdırılmışdır. Azərbaycanın hər bir məktəbi, kitabxanası bu kitablarla təmin olunmuşdur. Həmin kitablar bu gün bu sarayda nümayiş etdirilir.

Bir sözə, bütün bunlar deməyə imkan verir ki, bizim təhsilimizin inkişaf istiqaməti düzgündür və böyük uğurlarımız da vardır. Anma uğurlarla yanışı təhsil sistemində bu günə qədər həllini tapmayıyan problemlər də var. Bu problemlərin bir çoxu keçmiş sovetlər məkanına xas olan problemlərdir. Mənə elə gəlir ki, bu problemlərin aradan qaldırılması üçün pilot layihələr həyata keçirşəydik pis olmazdı. Digər keçmiş sovet respublikalarında da bu təcrübədən istifadə oluna bilərdi.

Bizim on ağır problemimiz Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsidir. Azərbaycan 1 nülyondan artıq qəçqın və məcburi köçkünü olan ölkədir. Ərazimizin 20 faizi işgal altındadır. Məcburi köçkülərin təhsilinini təşkil ilə bağlı ölkəmizdə nadir təcrübə qazanılmışdır. Biz işgala məruz qalan ərazilərdə əvvəllər mövcud olan təhsil infrastrukturunu qoruyub saxlaya bilməmişik. Bu məktəblər qəçqın-köckünlər yaşayış dütşərgələrdə yerləşir. Biz həm də müəllim kollektivlərini saxlaya bilməmişik və onlar dütşərgələrdə uşaqların təlim-tərbiyəsi ilə məşğul olırlar. Bu, doğrudan da nadir bir təcrübədir. Mən inanıram ki, bu təcrübədən bütün münaqişə zonalarında istifadə oluna bilər. Hamımızın on böyük arzusu odur ki, torpaqlarımız azad olunandan sonra bu məktəblər öz doğma yerlərinə qayıtsın və əsaliyyətini artıq normal şəraitdə davam etdirə bilsin.

Ümidvaram ki, YUNESKO ilə birlikdə hazırlanan yeni proqramlar məcburi köçkün və qəçqın uşaqlarının təhsilinə öz müsbət təsiri ni göstərəcəkdir.

Hörmətli baş direktor! Çıxışımın sonunda sizə bir kitab təqdim etmək istərdim. Sizin nitqlərinizdən ibarət olan bu kitab xüsusü nəşərdir. Bu kitab Azərbaycan oxucularına ünvanlanmış sözlərinizlə aetrir. Kitaba Azərbaycan xalqının qohrəmanlıq dəstəm olan "Dədə Qorqud"un təntənəli yubileyində çıxışınız da daxildir. Bu kitabın nəşri ilə bağlı siz ürəkdən təbrik edirəm. İcazə verin, kitabı sizə təqdim edim və sizi çıxışa dəvət edim.

**YUNESKO-nun BAŞ DİREKTORU
KOİŞİRO MATSUURANIN ÇIXIŞI**

- Çox hörmətli xanım Əliyeva!

Hörmətli Baş nazirin müavini!

Hörmətli təhsil naziri!

BMT-nin nümayəndələri, xanımlar və cənablar!

Bu konfransın açılışında iştirak etmək mənim üçün böyük şorodır.

Konfrans təhsilə həsr olunmuşdur və bu, Azərbaycan üçün çox müüm hum məsələlərdən biridir. Azərbaycanla YUNESKO-nun əməkdaşlığı çox böyük önəm daşıyır. Mən xanım Mehriban Əliyevaya işgəzarlığına və eanfəşanlığına görə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. YUNESKO-da biz onun mədəniyyət sahəsindəki gözəl işlərindən xo-bərdarlıq. Eyni zamanda, təhsil sahəsində gördüyü işləri də nəzəro-çarpan və təqdirəlayıqdır.

Təhsil naziri Misir Mərdanova da öz minnətdarlığını bildirirəm ki, Parisdə müzakirələr zamanı bu təşəbbüsü irəli sürüb və çox yerində, vaxtında keçirilən bir tədbirin təşkilinə nail olubdur.

Bu, mənim Azərbaycana ikinei səfərimdir. Cənab İlham Əliyevin və Mehriban xanımın dəvəti ilə ölkəməzə gəlmisəm. Birinci dəfə mən beş il öncə Prezident Heydər Əliyevin dəvəti ilə "Kitabi-Dədə Qorqud" eposunun 1500 illiyinə həsr edilmiş tədbirlərlə əlaqədar gəlmışdım. Heydər Əliyevlə çəkilimiş şökillərimi bu gün fəndə görəndə çox şad oldum. Bu şökillər mənə çox dərin təssürat bağışlamışdır.

Bizim ikitərəffli münasibətlərimizdə çox irəliləyiş olmuşdur. Bakının İçərişəhəri 2003-cü ildə YUNESKO-nun dünya mədəni irsi siyahısına daxil edilmişdir. Mən bu gün orada da olmuşam. YUNESKO-nun mədəni irs siyahısına düşə biləcək yerlərə də baş çəkəcəyəm. Onlar Qobustan və Atəşgahdır. Bu səfər zamanı mən Heydər Əliyev Föndündə da olmuşam. Azərbaycanın birinci xanımı tərəfindən yara-

dilan daha bir fondda olmağı da qarşına məqsəd qoymuşam. Bu, Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondudur. Eyni zamanda, bu səfər zamanı Beynəlxalq Muğam Mərkəzimini binasının təməlinin qoyulmasında da iştirak edəcəyəm və bu, mənim üçün böyük şərəfdır.

Bildiyimiz kimi, 2003-cü ildə Azzərbaycan müğamı YUNESKO-nun başarıyyətin mənəvi və şifalı mədəni irsinə daxil edilmişdir. Lakin indiki səfərimin əsas məqsədlərindən hiri məhz təhsilli bağlıdır. Yəni Azərbaycanla bu sahədə əməkdaşlığınıza daha da genişləndirmək istəyirik. Artıq bizim Azərbaycanla texniki və peşə, informasiya və kommunikasiya texnologiyaları sahində geniş əməkdaşlığımız var və bu YUNESKO-nun ilki qurumunun, - texniki və peşə təhsili və təlimi üzrə mərkəzi (Bonnda yerləşir) və Moskvada yerləşən təhsildə informasiya texnologiyaları strukturu, - xətti ilə həyata keçirilir.

Eyni zamanda, YUNESKO hamı üçün təhsil təşəbbüsünü həyata keçirir. 2005-ci ildə irəli sürülmüş və təşəbbüsədə YUNESKO-nun davamlı inkişaf layihəsinə yönəldilmiş təhsil programının yerinə yetirilməsi çox ənənəli yer tutur. Bu programda 2005-2014-sü il qədər təhsil onilliyinin keçirilməsi qərara alılmışdır və YUNESKO bu sahədə əsas rol oynayacaq təşkilatlardan biridir. Bu məqsədlə hazırda biz hərtərəfli plan üzərində işləyirik.

Bilirik ki, Azərbaycan bu təşəbbüsə qoşulan əsas tərəfdaşlardan biri olacaq və davamlı inkişafına yönəldilmiş proqramları dəstəkləyəcəkdir. Bu il Prezident İlham Əliyev tərəfindən yüksək səlahiyyətlərə malik olan təhsil komissiyası yaradılmışdır. Komissiyanın əsas vəzifəsi təhsilin bütün aspektlərini yaxşılaşdırmaq və dünya standartlarına uyğun bir şəkildə gətirməkdir. Bunun üçün Azərbaycanda mövcud olan təhsil sisteminin güclü və zəif tərəfləri dərindən öyrəniləcək və təhsilin yaxşılaşdırılmasına dair aparılacaq işlərin istiqamətləri müəyyənləşdiriləcək.

Bu il iyulun 6-da YUNESKO Parisdə təhsil sisteminin davamlı in-

kişafına yönəldilmiş islahatlara bəsr olunmuş bir konfrans keçirmişdir. Konfrans Azərbaycanın təhsil naziri tərəfindən də dəstəklənmişdir. Azərbaycandakı indiki konfrans çox vaxtında keçirilən bir tədbirdir. Azərbaycanda təhsil sistemi sahəsində çox nəzərəçarpan müsbət dəyişikliklər baş vermişdir. Bununla əlaqədar biz çox dərin müzakirələr aparmışdıq və bu müzakirələr zamanı Azərbaycanda təhsilin bütün aspektləri nəzərdən keçirilmişdir.

Biz bilirik ki, Azərbaycan çox böyük problemlərlə rastlaşmışdır. Bununla belə, bəzi problemlər var və əgər indi onların üzərində işləməsək, uzunmüddətli perspektivdə bu problemlər ölkənin təhsil sistemini və iqtisadi inkişafına çox mənfi təsir göstərə bilər. Artıq bizə verilən məlumatə görə, xüsusən orta məktəblərdə davamlılığın azalması müşahidə olunur. Ümumiyyətlə, müəllimlik metodikalarına yənidən baxılmalıdır. Təhsil mühitinin pisloşması ilə müşahidə olunan bəzi aspektlər mövəuddür. İnfomasiya texnologiyalarının olmaması böyük bir problemdir. Son bir neçə il ərzində Azərbaycanda çox ölçülüh-biçilmiş makroiqtisadi siyaset aparıldığına görə və neft sektoruna qoyulan sərmayələr sayesində üzümüzə gələn bir neçə il ərzində ölkədə ÜMD-in 3 dəfə artacağı gözlənilir. Ümidvarıq ki, neft sənayesindən əldə olunan gəlirlər çox düşüntülmüş şəkildə istifadə olunacaq, ölkənin insan potensialının güclənməsinə yönəldiləcəkdir. Prezident İlham Əliyev tərəfindən bu sahədə aparılan siyaset bizdə nikbinlik doğurur.

Bu konfransda biz Azərbaycanda təhsil islahatına yönəldilmiş tədbirlər haqqında daha geniş məlumat almaq istərdik. Bütün hənalar Parisdə müzakirə olunan məsələlərin mənətiqi davamı olacaq və davamlı inkişafə yönəldilmiş təhsil onilliyinin əsas məqsədlərini Azərbaycanda tətbiq etmək niyyəti güdür. Öz tərəsimizdən sizə islahatlarınızda hərtərəfli yardım göstərəcəyik. Son müzakirələrimizin nəticəsi olaraq, Azərbaycan hökuməti ilə əməkdaşlığı dair memorandum

imzalayacaqıq. Bizim əsas prioritetlərimiz strateji planlaşdırma və təhsilin idarə edilməsi, təhsil əldə etmək imkanlarında bərabərlik, təhsilin keyfiyyəti, əsas texniki və peşə vərdişləri, yüksək informasiya və kommunikasiya texnologiyalarının təhsilə tətbiqi və təhsildə beynəlxalq əməkdaşlıqdır.

Azərbaycana bu səfərimin əsas məqsədləri Azərbaycanda keçirilən təhsil islahatlarının izlənməsi və təhlili və bunun əsasında Təhsil Nazirliyinin ümumi məruzəsini hazırlamaqdır.

Mən ümidiyəm ki, sizin keçmişdə əldə etdiyiniz nailiyyətlər hə konfransda müzakirə olunacaqdır. Lakin bununla yanaşı, mövcud olan problemlər haqqında geniş fikir mübadiləsi ediləcək və bu da aparılan islahatları dahu da istiqamətləndirəcəkdir. Konfransın nəticələrinə əsasən, YUNESKO-nun gələcəkdə Azərbaycana göstərəcək yardımının istiqamətlərini müəyyənləşdirəcəyik.

Diqqətinizə görə sağ olun.

***

Sonra çıxış edən təhsil naziri Misir Mərdanov xatırladı ki, bu, YUNESKO-nun xoşməramlı səfəri Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə Təhsil Nazirliyinin YUNESKO ilə birgə keçirdiyi ikinci konfransdır. İlk tədbir Parisdə olmuşdur. YUNESKO-nun tarixində ayrıca bir ölkəyə həsr olunmuş belə tədbirlər ilk dəfə məhz Azərbaycanla bağlı keçirilir.

Nazir dedi ki, ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulmuş və hazırda Prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilən uğurlu siyaset nəticəsində təhsil sahəsində də eiddi irəliləyişə nail olunmuş, xüsusilə beynəlxalq əlaqələrimiz xeyli güvişlənmişdir. Hazırda Azərbaycanın ali məktəblərində 41 ölkədən 5500-dək tələbə təhsil alır. Dünyanın aparıcı universitetlərində Azərbaycanın orta

məktəblərini bitirmiş 5000-dən artıq gənc ölkəmiz üçün zəruri ixtilaslıslara yiyələnir. Təhsil Nazirliyi dünyanın 50-dək ölkəsi ilə əlaqələr yaratmışdır, 20-dən artıq beynəlxalq təşkilatla 60-dan çox birgə layihə və programlar həyata keçirir.

Beynəlxalq əlaqələrdə YUNESKO ilə əməkdaşlığı xüsusü vurğulanıb, nazir bu sahədə əməkdaşlığın 5 istiqamətini sadaladı, habelə Avropanı ali təhsil sistemində integrasiya istiqamətində görülən işlərdən danışdı, o cümlədən bu ilin mayında Azərbaycanın Boloniya prosesi nə qəşuldugu hildirdi.

Azərbaycan təhsilinin inkişafına mənfi təsir göstərən səbəblərdən danışan M.Mərdanov Ermənistənin Azərbaycana hərbi təcavüzünün ağır nəticələrini xüsusü vurğuladı. Bildirdi ki, bu təcavüz nəticəsində işğal edilmiş ərazilərdə ümumilikdə 1000-ə yaxın təhsil müəssisəsi dağıdılmış, 115 min şagird, 16 minə yaxın müəllim məcburi köçküն düşməşdür. Dünya praktikasında Azərbaycan yeganə ölkədir ki, böyük çətinliklərə haxmayaraq, işğal edilmiş ərazilərdə mövcud olmuş təhsil infrastrukturunu qoruyub saxlamış və zəruri şərait yaratmaq mümkün olmasa da, ölkənin müxtəlif bölgələrində həmin məktəblərin fəaliyyətini və köçküñ uşaqların təhsilini təşkil etmişdir.

Hələ 1999-cu ildə ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının təhsil sahəsində İslahat Programı"nın həyata keçirilməsindən səhəbat açan nazir dedi ki, hazırda programın III mərhələsində nəzərdə tutulan tədbirlər reallaşdırılır. 2002-ci ildən başlayaraq təhsilin ən eiddi problemləri ilə bağlı inkişaf programının işləniş hazırlanması və həyata keçirilməsinə üstünlük verilir. Hazırda təhsil sisteminin müxtəlif sahələri üzrə ümumilikdə 15 program mövcuddur. Onların 16-sı həyata keçirilir, 5-ü təsdiq, 6-sı hazırlanma mərhələsindədir.

1998-2005-ci illərdə 50219 yerlik 201 yeni məktəb binası tikilmişdir. YUNESKO-nun xoşməramlı səfəri Mehriban xanım Əliyeva-

nin təşəbbüsü və təşkilatçılarının ilə xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların təhsil aldığı 25 müəssisə əsaslı şəkildə bərpa edilmişdir. Heydər Əliyev Fondu kənd rayonlarında yerləşən və qəza vəziyyətində olan 152 məktəb üçün yeni binalar tikilməsi üzrə xüsusi program hazırlanmışdır və bu istiqamətdə intensiv iş gedir.

Son üç ildə ümumtəhsil məktəblərinin I-XI sinif şagirdləri dörsliklərə pulsuz təmin edilmişdir. Bununla da postsovət məkanında, Azərbaycan şagirdlərin dörsliklərə pulsuz təmin edilməsini reallaşdırıran yeganə ölkə olmuşdur.

İslahat çərçivəsində ümumtəhsil məktəblərinin maliyyələşdirilməsi sahəsində eksperimentlərə başlanılmışdır. 59 pilot məktəbinə maliyyə müstəqilliyi verilmişdir, adambaşına maliyyələşdirmə mexanizmını sınaqdan keçirilir. Eksperimentin nəticələrinə əsasən, bu yeniliyin təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə real təsiri yoxlanacaq, müsbət nəticələr əldə olunarsa, ikinci mərhələdə bu tərəfəbənin coğrafiyası genişlənəcək, üçüncü mərhələdə isə maliyyə islahati hütün ölkəni əhalə edəcəkdir. Nazir çıxışının sonunda əmin olduğunu vurğuladı ki, YUNESKO ilə imzalanacaq memorandum təhsil sahəsində Azərbaycan - YUNESKO əməkdaşlığında yeni mərhələnin başlangıcı olacaqdır.

BMT-nin Azərbaycandakı rezident-əlaqələndiricisi MARKO BORSOTTİ çıxışında vurğuladı ki, təhsilə yoxsulluğun azaldılması arasında aşkar əlaqə vardır. Çünkü təhsil səviyyəsi artıqla, işsizlik azalır. Azərbaycanın istər elində, istərsə də təhsilə çox gözəl və müsbət tarixi əmənələri vardır. Məsələn, Dövlət Neft Akademiyası və Bakı Dövlət Universiteti dünya miqyasında şöhrət qazanmış tədris ocaqlarıdır. Azərbaycan cəmiyyətində həmişə təhsilə çox höyük diqqət yetirilmiş, burada çox böyük mədəni mühit yaradılmışdır.

Hazırda Azərbaycan dünyada ən sürətlə inkişaf edən bir ölkədir. Cənab Prezident tərəfindən təhsil komissiyasının yaradılması, söz-

süz ki, gələcəkdə bu sahədə işlərin aparılması üçün çox gözəl zəmin yaradır. Təhsilin keyfiyyətinin artırılması ciddi məsolədir. Azərbaycanın say göstəriciləri çox gözəldir. Lakin indi keyfiyyətə fikir verilməlidir. Bu haximdan idarəetmənin yaxşılaşdırılması əsas prinsiplərdən birdir. Təhsil sisteminde idarəetməyə diqqət yetirilməsi və bu sistemin daha səmərəli, daha yüksək nəticələrə yönəldilməsi, zənnime, böyük önmə kəsb edir.

İqtisadi sistemin tələblərinə uyğun olaraq təhsil sisteminin yenidən qurulması məsləsi çox vacibdir. Bu müxtəlif amillərin iqtisadi tələblərə uyğun olaraq nəzərə alınması ölkənin xeyrinə olacaqdır. Azərbaycan üçün bəzi məslələr birinci dərəcəli məqsəd deyildir. Məsləhən, ibtidai məktəblərə uşaqların az gəlməsi Azərbaycan üçün elə bir problem deyildir. Lakin bununla belə təhsil sahəsində problemlər mövcuddur. Ancaq orta məktəblərin şagirdlərinin sayında qızların səviyyəsinin saxlanması çox vacibdir. Çünkü açıq etiraf etməliyəm ki, ölkənin bəzi rayonlarında qızların məktəblərdən təz çıxarılması özünlü bürüzo verir.

Eyni vaxtda, tədris proqramlarının təkmilləşdirilməsi mühüm məslələrdəndir. Bu, qlobal iqtisadiyyata integrasiyanın çox vacib amillərindən birdir. Bundan əlavə, informasiya texnologiyalarının təhsilin bütün sahələrində, bütün mərbələrdə tətbiq edilməsi ölkənin və iqtisadiyyatın gələcək ehtiyaclarını ödəmək üçün çox vacibdir. Universitetlərlə tədqiqat mərkəzləri arasında əməkdaşlıq yeni təkan ahmalıdır. Aərbaycandan xaricə göndərilən tələbələrin sayını artırmaq lazımdır. Bu da ölkənin gələcək inkişafına müsbət təsir göstərir. Gözəl əmənələrə malik ölkə kimi Azərbaycanın gələcəkdə öz təhsil və mədəni səviyyəsini daha da artırması üçün bütün imkanlara malik olduğunu vurğulayan cənab Borsotti dedi ki, bu, gələcəyə nikbin baxmağa imkan verir. Bununla yanaşı, digər ölkələrin də bu sahədə tərəfəbəsinə diqqət yetirilməlidir. Çünkü təhsil gələcək nəsillərin yaradıl-

masına yönəldilmiş əsas sahədir.

Baş nazirin müavini, Dövlətqacqınlıqun södri Əli Həsənov çıxışında YUNESKO-nun baş direktorunun bir sıra xoşməramlı səfirlərlə birlikdə Azərbaycana səfərini Azərbaycan xalqına və YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevaya səmimi münasibətin təzahürü kimi qiymətləndirdi.

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin ağır nəticələrini xatırladan Əli Həsənov dedi ki, hazırda dünyada olan 19 milyon nəfərdən çox qəçmiş-kölgünün 5%-i Azərbaycanın payına düşür. Ermənistanın işgal etdiyi Azərbaycan ərazilrinə vurduğu ziyan toxminan 6 milyard ABŞ dolları həcmində hesablanır. Təhsil sahəsi -nə çox ciddi zərbə dəymmişdir. 1000-dən çox təhsil müəssisəsi işgal zamanında qalmış və dağıdılmışdır. Bu gün əraziləri işgal olunmuş rayonlar üzrə 687 məktəb, 61 məktəbəqpədər və 51 məktəbdənənar tərbiyyə müəssisəsi fəaliyyət göstərir. Həmin tədris ocaqlarında 93 min şagird təhsil alır, onların təlim-tərbiyəsi ilə 17 min müəllim məşğıl olur. Bu məktəblərdə təhsil alan şagirdlərin hamisi pulsuz dörsliklərə tövsi olunur. Məcburi köçkünlər üçün salmış yeni qəsəbələrə də 5200 şagird yerlik 18 orta məktəb, 600 yerlik 18 uşaq bağçası təkilib istifadəyə verilmişdir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamına əsasən məcburi köçkün ailələri üçün hazırda yeni salman 15 qəsəbədə 2 min şagird yerlik 15 məktəb, 175 yerlik 5 uşaq bağçası tikilir.

Məcburi köçkün məktəblərinin maddi-texniki bazalarının yaxşılaşdırılmasında ABŞ-in, Yaponiyanın Azərbaycandakı səfirlilikləri, BMT-nin, YUNİSEF-in, ABŞ-in Beynəlxalq İnkışaf Agentliyinin, digər beynəlxalq humanitar təşkilatların Azərbaycandakı nümayəndəlikləri də yaxından iştirak edirlər.

Natiq dedi ki, bütün bularla yanaşı, əraziləri işgal olunmuş rayonların ümumtəhsil məktəblərində çox ciddi problemlər də mövcud-

dur. Onların böyük əksəriyyəti yerli məktəblərin nəzdində, eləcə də tədris üçün yararlı olmayan binalarda dözülməz şəraitdə fəaliyyət göstərir, maddi-texniki bazası xeyli aşağıdır, məktəb avadanlığı, sınıf otaqları çatışır.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə qəçin və məcburi köçkün uşaqların təhsil problemləri ilə əlaqədar məruzə hazırlamaq məqsədi ilə 2005-ci ilin mayında ölkəmizdə səfərdə olan YUNESKO-nun nümayəndələri də Sabirabad. Saath və İmişli rayonlarında məcburi köçkün məktəblərinin fəaliyyəti ilə tamşılıq zamanı bütün bu problemlərin canlı şahidi oldular.

Lakin şəraitin dözülməziyinə baxmayıaraq, məcburi köçkün sağırlıların təhsilə həvəsi yüksək olaraq qalır. Məhz bunun nəticəsidir ki, məcburi köçkün məktəblərinin məzunları arasında ali və orta ixtisas təhsili acaqlarına qəbul olunanların sayı digər məktəblərlə müqayisədə heç də aşağı səviyyədə deyildir. Təkcə keçən ildə 4 min nəfərdən çox qəçin və məcburi köçkün uşağı ali məktəbə daxil olmuşdur.

İllkin hesablamalara görə, bu il onların sayı 5 min nəfərdən çoxdur. Bizim düşər olduğumuz problemin dünyada analogu olmadığı kimi, müasir tələblərə cavab verməyən məktəblərdə təhsil alan qəçin və məcburi köçkün uşaqlarının təhsildə yüksək göstəricilər əldə etməsinin də, yəqin ki, dünyada analogu yoxdur. Bumin özü Azərbaycan gənclərinin təhsilə olan marağın əyani sübutdur. Natiq daha sonra dedi ki, Heydər Əliyev Fondu fəaliyyətə başladığı vaxtdan qəçin və məcburi köçkünlərin üzləşdikləri çoxsaylı problemlərin dünya iclimaiyyətinə çatdırılması və onların həllinə daim diqqətlə yanaşır. Bu gün keçirilən konfrans da bunun konkret ifadəsidir. Bu diqqət və qayğıya görə, məcburi köçkünlər adından fondun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevaya dörin

minnətdarlığını bildirir, ona gələcək fəaliyyətində yeni-yeni uğurlar diləyirik. Azərbaycanda təhsil problemlərinə diqqət yetirdiyinə görə YUNESKO-nun baş direktoru cənab Koishi Matsuuraya bir da-ha təşəkkür edir və ümidi var olduğunu bildirirəm ki, ölkəmizdəki qəeşin və məcburi köçkün uşaqların təhsil problemlərinin həllində bugünkü tədbir əhəmiyyətli rol oynayacaq və YUNESKO da bu müümü işdə bizi daim yardımçı olacaqdır.

Sonra cənab Koishi Matsuura və nazir Misir Mərdanov YUNESKO ilə Azərbaycan arasında təhsil sahəsində əməkdaşlığı dair memorandum imzaladılar.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva konfransın geniş iclasına yekun vurdu:

- Bu gün biz Azərbaycan təhsilinin problemlərini birlikdə müzakirə edərək fikir birliyi nümayiş etdirdik. Mən inanıram ki, bu fikir birliyi bizi gələcəkdə bütün problemlərin həllində yardım edəcək, ümumi işimizdə böyük rol oynayacaq.

Konfrans iştirakçıları latın qrafikası ilə nəşr edilmiş kitabların sərgisini baxdılar. Tədbir iştirakçılarına hədiyyə olaraq Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fonduunun vəsiisi ilə YUNESKO-nun baş direktoru Koishi Matsuuranın Azərbaycan dilində çapdan çıxmış "Qu'rueluq salnaməsi" kitabı paylandı. Sonra koufraus iştirakçıları xatirə şəkli çəkdirdi. Qonaqlar "Gülüstan" sarayından Bakının mənzərosunu seyr etdilər.

Fasilədən sonra konfrans öz işini Bakı Dövlət Universitetində və Heydər Əliyev adına Müasir Təhsil Kompleksində bölmə iclaslarında davam etdirdi, müxtəlif mövzularda dillənilən məruzələr ətrafında müzakirələr aparıldı.

25 avqust 2005-ci il

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN PREZİDENTİ, YUNESKO-nun XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ MEHРИBAN ƏLİYEVANIN YUNESKO-nun BAŞ DİREKTORUNUN XANIMI TAKAKA MATSUURA İLƏ GÖRÜŞÜ

Avqustun 24-də Heydər Əliyev Fonduun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun baş direktorunun xanımı Takaka Matsuura ilə görüşmüştür.

Söhbət zamanı Mehriban Əliyeva ölkəmizdə gedən içtiamı-siyasi proseslərdə qadınların rolu barədə qonağa məlumat verdi. Azərbaycanda gender siyasətinin uğurlu tətbiq olunduğunu söyləyən Mehriban xanım qadınların Milli Məclisdə və yüksək dövlət vəzifələrində təmsil olunmalarına dair çoxsaylı misallar götirdi.

Mehriban Əliyeva Azərbaycanda ebnin, mədəni irsin qorunması və təbliğində YUNESKO-nun dəstəyini yüksək qiymətləndirdi.

Xanım Takaka Matsuura Bakıda keçirdikləri görüşlərdən alıdığı təsəssüratlarını bölüşdü. O, müstəqillik əldə edəndən sonra Azərbaycanda baş verən köklü döyişikliklərin öz ölkəsində maraqla izləndiyini söylədi, YUNESKO-nun Azərbaycana diqqət yetirməsinin təsadüfi olmadığını bildirdi.

25 avqust 2005-ci il

YUNESKO-nun BAŞ DİREKTORU KOİŞİRO MATSUURA İÇƏRİŞƏHƏRLƏ TANIŞ OLMUŞDUR

YUNESKO-nun baş direktoru Koışiro Matsuura və ölkəmizə səfərdə onu müşayiət edən xoşməramlı səfirlər Bakının qədim güşəsi İçərişəhərlə tamış olmuşlar.

Şirvanşahlar sarayı qarşısında qonaqları Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva qarşıladı. İlk tamışq “Şirvanşahlar Sarayı Kompleksi” Dövlət tarix-memarlıq muzey-qoruğundan başlandı. Qonaqlara məlumat verildi ki, XV əsrin yadigarı olan Şirvanşahlar sarayı Azərbaycan memarlığının incilərindən biridir. O, İçərişəhərin on yüksək nöqtəsində tikilmişdir. Üç həyət-terrəsda yerləşən ansambla dənizdən baxdıqda onun gözəl bir mənzərəsi açılır. Muzey-qoruqla tamışlıqdan sonra cənab Matsuura rəy kitabına ürək sözlərini yazdı.

Qonaqlar sonra “Azərxalça” İstehsal Birliyinin İçərişəhərdəki sevincə gələrək, Azərbaycan xalçaçılarının işi ilə tamış oldular. Sonra qonaqlar Multan karvansarasında çay süfrəsinə dəvət olundular, burada Azərbaycan müsəjisinə dinlədilər. YUNESKO-nun baş direktoru Koışiro Matsuuraya qədim müsəj alişlərinə dair kitab və disk hədiyyə olundu. Cənab Matsuura və nümayəndə heyətinin üzvləri qonaqpərvərliyə görə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevaya minnətdarlıqları bildirdilər. İçərişəhərdə gəzinti qədim Qız qalası ilə tamışqla başa çatdı.

25 avqust 2005-ci il

YUNESKO-nun BAŞ DİREKTORU KOİŞİRO MATSUURANIN AZƏRBAYCANA SƏFƏRİ

QOBUSTAN DÖVLƏT TARİXİ BƏDİİ QORUĞU İLƏ TANIŞLIQ

Avqustun 25-də YUNESKO-nun baş direktoru Koışiro Matsuura, xanımı və YUNESKO-nun nümayəndə heyətinin üzvləri Qobustan Dövlət Tarixi Bədii Qoruğunda olmuşlar.

Burada qonaqları Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva səmimiyyətlə qarşıladı.

YUNESKO-nun baş direktoru, xoşməramlı səfirlər əvvəlcə sorgı ilə tamış oldular. Qobustandakı qədim qayaüstü təsvirlərin fotosokilləri, arxeoloji qazıntılar zamanın təpilmiş maddi mədəniyyət nümunələri qonaqlarda böyük maraq doğurdu. Onlar Qobustanda tikiləcək muzey binasının layihəsi ilə də tamış oldular. AMEA-nın müxbir üzvü, professor Cəfər Qiyasi müəllifi olduğu layihə haqqında ətraflı məlumat verdi.

Azərbaycanın mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu cənab Koışiro Matsuuraya xatırlatdı ki, 3 il əvvəl biz Qobustan abidələrinin YUNESKO-nun dünya mədəni irsi siyahısına daxil olunması məsəlesi ilə bağlı müraciət etmişik. Qobustan dünyada kifayət qədər məşhur olmasına baxmayaraq, müraciətimizə müsbət cavab verilməyibdir. Cənab Koışiro Matsuura dedi ki, hunun səbəbi müraciətdə lazımi sənədlərin olmamasıdır. O, Qobustannın YUNESKO-nun dünya mədəni irsi siyahısına daxil edilməsinə bütün lazımi köməyin göstəriləcəyini bildirdi.

Mehriban xanım Əliyeva vurğuladı ki, bütün məsələlər yaxın vaxtlarda həll olunacaq, lazımı sənədlər toplanacaq və YUNESKO-ya göndəriləcəkdir. Biz çox səbirsizliklə gözləyirdik ki, YUNESKO-nun baş direktoru buraya gəlsin və Qobustan abidələri ilə tanış olsun. Çünkü Qobustan, həqiqətən də, dünya miqyash bir abidədir.

Söhbət əsnasında bildirildi ki, qonaqların burada tanış olduğu sərgi Avropa Şurasında da göstərilmişdir. Orada sərginin bir həftə nümayiş etdirilməsi nəzərdə tutulmuşdu. Anıma maraq çox olduğuna görə bu müddət iki həftəyədək uzadılmışdır. Bu sərginin YUNESKO-nun iqtamətgahunda da təşkil edilməsi məqsədəyగun olardı. Cənab Koishi Matsuura bu fikri müsbət qarşılıdı və Qobustanın dünya mədəni irsi siyahısına daxil olunması ilə bağlı dedi ki, hesab edirəm, budoğuk müraciətiniz uğurlu olacaqdır.

Sonra qonaqlar Qobustan qorوغunu gəzdilər, yaşı on min illiklərlə ölçülən və xalqımızın qədim mədəniyyətindən xəbər verən qayaüstü təsvirləri bilavasitə seyr etdilər.

Azərbaycanın xalq artisti Sadıq Zərbəliyevin "Qavaldaş"da ilə etdiyi musiqi isə qonaqlarda çox böyük heyrət doğurdu və onlar bunu alqışlarla qarşılıdlar.

Daha sonra söhbət çay süfrəsi arxasında davam etdirildi. Qoruqla tanışlıdan xatirə olaraq qonaqlara "Qobustan.Qayaüstü rəsmlər" kitabı hədiyyə edildi.

YUNESKO-nun baş direktoru Koishi Matsuura qorوغun rəy kitabına ürkək sözlərini yazdı.

26 avqust 2005-ci il

YUNESKO-nun XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ, TANINMIŞ ARGENTİNA PİANOÇUSU MİGEL ANXEL ESTRELLA İNCƏSƏNƏT MUZEYİNDE ÇIXIŞ ETMİŞDİR

YUNESKO nümayəndə heyətinin tərkibində Azərbaycanda səfərdə olan Argentinanın on sayılıb-seçilən pianoçularından biri, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Migel Anxel Estrella avqustun 25-də Dövlət İncəsənət Muzeyində ifaçılıq məharətini nümayiş etdirmiştir.

Migel Anxel Estrella ömrü boyu cəmiyyətin on yoxsun təbəqələri arasında musiqinin təbliği ilə məşğul olmuşdur. Onun YUNESKO ilə əməkdaşlığı 1980-ci ildən başlamışdır. Migel Anxel Estrella o vaxtdan bu sahədə səmərəli fəaliyyət göstərir. Argentina pianoçusu BMT-nin təsis etdiyi Nansen mükafatı ilə təltif olunmuşdur.

Konsertin təşkilatçılara minnətdarlığını bildirən Migel Anxel Estrella sonra təxminən bir saat ərzində Argentina, Fransa, İspaniya, Amerika musiqisindən nümunələr, romantik parçalar ifa etdi.

Migel Anxel Estrellanın çıxışı alqışlarla qarşılıdı, ona gül dəstəsi və Azərbaycan musiqicilərinin əsərlərindən ibarət albom təqdim olundu.

20 avqust 2005-ci il

YUNESKO-nun BAŞ DİREKTORU KOİŞİRO MATSUURANIN AZ TV-yə MÜSAHİBƏSİ

YUNESKO-nun baş direktoru Koishi Matsuura avqustun 25-də Az TV-yə müsahibə vermişdir.

- Cənab baş direktor, ölkəmizə səfərə gəlməzdən əvvəl Azərbaycan haqqında hansı təsəvvürlərə malik idiniz? Səfər çərçivəsində Azərbaycanla tanışlaşdan sonra təsisiatınız necədir? Əvvəlki və indiki təsəvvürləriniz üst-üstə düşürmü? Yoxsa fərqli məqamlar da oldu?

- Mənim Azərbaycana ilk səfərim beş il öncə baş tutmuşdu. İndiki səfərim zamanı bir çox dəyişikliklərin şahidi oldum. Xüsusilə də demək istəyirəm ki, Azərbaycanın iqtisadiyyatı bu gün rəvan qaydada inkişaf etməkdədir. 5-6 il ərzində Azərbaycan hökuməti, xüsusilə neft sənayesinin inkişafından böyük göllər əldə etmişdir. Hökumət bu gölləri məhz inkişafə sərf edir.

Azərbaycan sizin rəhbərlik etdiyiniz YUNESKO çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlərdə necə iştirak edir?

- Azərbaycan YUNESKO-nun səfərvəsində keçirilən tədbirlərdə get-gedə daha fəal iştirak edir. Xüsusilə də mən vurğulamaq istəyirəm ki, ölkənin birincə xanımı Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun xoşməramlı səfəri seçildikdən sonra böyük fəaliyyətə başlamışdır. Qişa müddət ərzində o, şifahi və müsiqi ənənələrinin təhlili və qorunması sahəsində böyük xidmətlər göstərmişdir.

Bundan əlavə, Azərbaycan hökumətinin rəsmiləri də YUNESKO səfərvəsində keçirilən tədbirlərə çox fəal qoşulurlar. Xüsusilə hazırda Azərbaycan ilə YUNESKO arasında təhsil sahəsində aparılan

əməkdaşlıqladan çox məmənunam.

- Cənab baş direktor, məlumdur ki, YUNESKO-nun xoşməramlı səfəri adına dünyada çox az sayda adam layiq görülmüşdür. Onlardan biri də öz nəcib və xeyirxah əməlləri ilə ölkəmizdə böyük rəğbat qazanan Azərbaycanın birincə xanımı, Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fonduñun prezidenti Mehriban xanım Əliyevadır. Mehriban xanım YUNESKO-nun xoşməramlı səfəri kimi fəaliyyətini necə qiymətləndirirsınız?

- Azərbaycanın birincə xanımı Mehriban xanım Əliyeva on il bundan öncə Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fonduñu yaratmış və həmin Fonduñun çərçivəsində böyük işlər görülmüşdür. Mən onun bu sahədəki fəaliyyətini izlöyür və yaxından öyrənirdim. Mən gördüm ki, bu sahədə Mehriban xanımın xidmətləri əvəzsizdir və belə qərara gəldim ki, o, YUNESKO-nun xoşməramlı səfəri təyin edilsin. Bu hadisə bir il bundan əvvəl baş verdi. O, bu vəzifəyə təyin olunduqdan sonra Azərbaycanda mədəniyyət sahəsində böyük işlər görmüşdür. Biz onun xüsusilə şifahi və müsiqi ənənələrinin qorunması sahəsindəki fəaliyyətini qeyd edirik. Bu da ki, YUNESKO-da qəbul olunmuş təbirlərə desək, qeyri-maddi mədəni irsin qorunması deməkdir.

Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycanın təhsili sahəsində də höyük xidmətlər göstərmişdir. İndi o, nəinki Azərbaycanda, həm də regional məqyasda fəaliyyət göstərir.

YUNESKO-nun iki konvensiyası var. Biri maddi mədəni irslə bağlıdır. İki il öncə, 2003-cü ildə qəbul edilmiş konvensiya isə qeyri-maddi mədəni irsin qorunması ilə bağlıdır və onun təqdimat mərasimi Rusiya Federasiyasının Kazan şəhərində keçirilmişdir. Yaxşı yadımdadır, o vaxt biz regional bir toplantı keçirdik. Azərbaycanın birincə xanım da həmin toplantıda iştirak etdi və mənim bir daha imkanım oldu ki, onunla şəxsən görüşüm və ikitərəfli əməkdaşlıq məsə-

lələrini müzakirə edək. Bir sözlə, yenə demək istəyirəm ki, Mehriban xanım qeyri-maddi mədəni irlərin təbliği və qorunmasında çox fəal iştirak edir. Həm regional səviyyədə, həm də qlobal səviyyədə onun xidmətləri çox əhəmiyyətlidir. Mən bunu görməkdən çox şadam.

- Cənab baş direktor, siz bu gün Qobustanda olmusunuz və Mehriban xanım Əliyeva bu qədim tarixi abidənin dünya mədəni irs siyahısına salınması barədə təkliflə çıxış edibdir. Bu məsələyə müttəsibətiniz necədir? Yəni gözləmək olarmı ki, yaxın vaxtlarda bu abidə, yəni Qobustan həmin siyahıya salmaq?

- Bəli, mən bu gün Qobustana səfər etdim. Qobustana səfərim mənə xoş, unudulmaz təssürat bağışladı. Daşlarda, qayalarda olan təsvirləri görməkdən çox məmənun oldum və binnu özüm üçün çox maraqlı səfər besab edirəm. Mən o tarixi abidənin çox mühüm cəhətlərini gördüm. Azərbaycanın birinci xanımı Mehriban Əliyeva təklif etmişdir ki, Qobustan qoruğu da dünya mədəni irsi siyahısına daxil edilsin. Bn məsələ baxılmaqdadır.

Mən sizə məlumat vermək istərdim ki, Azərbaycan tərəfindən qaldırılmış bu təşəbbüs əsasında Qobustanın namizədiyyi artıq gündəlikdə durur. Lakin bu məsələ ilə bağlı biz sonra Mehriban xanımla, habelə mədəniyyət naziri ilə hərtərəfli müzakirələr apardıqdan sonra belə bir qərara gəlmışik ki, YUNESKO-nun iki əsas tələbi var və onlar yerinə yetirilməlidir ki, Qobustan həmin siyahıya daxil edilsin. Birincisi ondan ibarətdir ki, tarixi abidə olaraq Qobustana aid bütün sənədlər lazımi formada hazırlanmalıdır. İkincisi, Qobustanla bağlı hərtərəfli idarəcilik planı hazırlanmalıdır. Bu iki tələb yerinə yetirilərsə, Qobustanın adı həmin siyahıya daxil ediləcəkdir. YUNESKO çərçivəsində Ümumdünya İrs Komitəsi var və o, hər il öz iclaslarını keçirir. Sonuncu iclas Cənubi Afrikada Durban şəhərində olub, növbəti toplantı isə 2006-ci ilin yayında Litvada keçiriləcəkdir. Mən çox ümidiyaram ki, bu toplantı zamanı Azərbaycanın mühüm abidəsi sa-

ylan Qobustan da irləri siyahısına daxil ediləcəkdir.

Bütün bunları nəzərə alaraq, hesab edirəm ki, biz YUNESKO-nun missiyasını Azərbaycana göndərəcəyik. Yəni ekspertlər öz azərbaycanlı həmkarlarla Qobustana aid sənədlərin tərtibatında texniki yardım göstərsinlər ki, biz istədiyinizi nail ola bilək. Mən tam əminliyimi bildirmək istəyirəm ki, dediyim iki tələb yerinə yetirildikdən sonra komitənin iclasında qərar qəbul ediləcək ki, Qobustanın adı dünya mədəni irs siyahısına daxil edilsin.

- Artıq həttin dünyaya məlumatdır ki, Azərbaycanın torpaqlarının 20 faizi Ermənistən tərəfindən işğal olunub və həmin ərazi dəki xeyli sayıda qədim tarixi abidələr ermənilər tərəfindən dağıdılmışdır. YUNESKO-nun bu məsələyə eiddi reaksiyamı gözləmək olarmı və Siz bu sahədə Azərbaycana hansı yardımları edə biləcəksiniz.

- Ən təcili məsələ ondan ibarətdir ki, münaqişə təzliklə dincə yolla öz həllini tapşın. Mən hesab edirəm ki, bu münaqişənin aradan qaldırılması BMT tərəfindən qəbul olunmuş dörd qətnamə əsasında baş verməlidir. YUNESKO-nun əsas məramı ondan ibarətdir ki, dünyanın istənilən yerində bər hansı mədəni abidə qorunsun. Mən bu münaqişə nəticəsində bir milyondan artıq azərbaycanlı qacqın və möchüri köçkünün çox ağır və çətin vəziyyətdə yaşamasından möyusluğumu bildirirəm. Bu günlərdə də onların əzab-əziyyətləri davam edir. Ümid edirəm ki, bu məsələ BMT-nin qətnamələri əsasında öz həllini tapşacaq və bundan sonra, şübhəsiz ki, YUNESKO həmin abidələrin qorunması ilə bağlı daha qəti və daba konkret formada hansısa tədbir görü bilər.

YUNESKO dünyanın istənilən ölkəsində tarix və mədəniyyət abidələrinin dağılışmasının əleyhinədir və bu, qəbul edilməzdir. Çünkü YUNESKO çərçivəsində bir sıra konvensiyalar qəbul olunubdur. Mən maddi-mədəni irlərin qorunması ilə bağlı 1972-ci ildə qəbul edil-

miş Konvensiyam xatırlatmaq istəyirəm. Həmin Konvensiyam eyni zamanda Qobustana, İcərişəhər də aid etmək olar və bildiyiniz kimi, İcərişəhər artıq dünya mədəni irs siyahısındadır. Digər konvensiyalar da var, məsələn, Haqqada qəbul olunmuş 1954-cü il Konvensiyası. Yəni hüquqi mexanizmlər var, lakin dediyiniz abidələrin qorunması sahəsində YUNESKO-nun səmərəli fəaliyyəti, iş görməsi üçün ilk şərt odur ki, münaqışə dincə yolla, sülh yolu ilə öz həllini tapsm.

- Cənab baş direktor, Azərbaycana səfərinizdən razi qaldınız mı? Bu səfər Azərbaycan-YUNESKO əməkdaşlığının perspektivinə nə verə biləcək?

- Mən Azərbaycana ikinci səfərimdən çox razıyam. Eyni zamanda, ilk səfərimdən də çox məmənun qalmışdım. Azərbaycana ilk səfərim 2000-ci ilin aprel ayında baş tutdu, çox maraqlı keçdi. Lakin indiki səfərim daha səmərəli və daha faydalıdır. Əgər biz YUNESKO və Azərbaycan arasında əməkdaşlığın perspektivinə haqqında danışsaq, mən onu deyə bilərəm ki, biz Azərbaycanın təhsil sisteminde islahatların aparılmasında ölkənizə yardım göstərməyi planlaşdırırıq. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev məni qəbul edəndə onun təhsil məsələsinə birinci dərəcəli əhəmiyyət verdiyini eşitməkdən çox şad oldum. Cənab Prezident mənə məlumat verdi ki, ölkənin büdcə vəsaytının 20%-dən çoxu məhz Azərbaycanda təhsil problemlərinə, təhsil məsələlərinə sərf olunur. Bu da çox təqdirolayiq hadisədir. Cənab Prezident öz fikirlərində, öz mövqeyində çox qətidir ki, Azərbaycanın təhsil sisteminde islahatlar aparılmalıdır və gənclər üçün keyfiyyətli təhsil təmin olunmalıdır. Bu baxımdan bir daha demək istəyirəm ki, BMT-nin Elm, Təhsil və Mədəniyyət Məsələləri Təşkilatı, YUNESKO Azərbaycana yeni bir missiya ilə göləcəkdir. Ekspertlərimiz Azərbaycana gölib öz həmkarları ilə təhsil sahəsində birgə işləyəcəklər ki, lazımı nəticələr əldə olunsun. YUNESKO ilə Azərbaycan

arasında elmi və kommunikasiya texnologiyaları sahələrində də əməkdaşlıq aparıla bilər. Lakin mənim səfərimin yekunları haqqında danışsaq, bazırda əməkdaşlığımızın iki əsas istiqaməti mədəniyyət və təhsil sahəsi olacaqdır.

- Müsahibəyə görə təşəkkür edirik.

ATƏŞGAHDA UNUDULMAZ KONSERT

Avqustun 25-də Suraxanıdakı qədim Atəsgah məbədində ölkəmizdə rəsmi səfərdə olan YUNESKO-nun baş direktoru Koishi Matsuuranın, onun xanımının, YUNESKO-nun xoş məramlı səfirlərinin şərəfinə Azərbaycan incəsənət ustalarının iştirakı ilə böyük konsert olmuşdur.

Qəsəbə sakinləri YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Heydər Əliyev fondunun prezidenti Mehriban Əliyevə hərarətlə, gül-çiçəklə qarşıladılar. Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun baş direktoru Koishi Matsuuranı və xanımını sənimiyyətlə qarşıladı. Hörmətli qonağa və xanımına gül dəstələri təqdim edildi. Geniş konsert programında səslənən mahnı və müğamlar, oynaq rəqs havaları qonaqlarda Azərbaycanın zəngin mədəniyyətinin mühüm qollarından biri haqqında əyani təsəvvür yaradırdı. Konsert boyu məbədin divarındaki geniş ekrannda Azərbaycanın təbiətini, tarixi abidələrinin əks etdirən sənədlə kinokadrlar bu təssüratı daha da gücləndirirdi.

Mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu çıxış edərək, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə YUNESKO-nun baş direktoru Koishi Matsuuranın "Şöhrət" ordeni ilə təltif olunmasının böyük razılıq hissi ilə qarşılandığını vurğuladı, onu ölkəmizin elmi, mədəniyyət, təhsil işçiləri adından təbrik etdi. Nazir YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, məşhur skripkaçı İvri Gitlisin ad günü olduğunu bildirərək, qoçaman sənətçiyyət təbriklərini yetirdi və onu səhnəyə davət etdi. İvri Gitlis öz qısa çıxışında avqustun 25-nin dünyamın bir çox tanınmış simalarının, gözəl sənətçilərin, məşhur insanların doğum günü olduğunu vurğuladı və dedi ki, bu insanlar içərisində Azərbay-

Xoşməramlı səfir

canın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyeva da var. Mehriban xanımı bütün xoşməramlı səfirlər, YUNESKO ailəsi adından təbrik edən İvri Gitlis onu musiqi ilə salamladı.

Konsert atəşləşənləqla başa çatdı.

Atəşgahın həyətində rəqs edənlər Mehriban xanımı, qızları Leyla və Arzunu, cənab Koişiro Matsuura və xanumunu, xoşməramlı səfirləri də rəqsə dəvət etdilər.

YUNESKO-nun baş direktoru Koişiro Matsuura bu konsertin onun və səfər yoldaşlarının qəlbində silinməz iz qoyduğunu, Azərbaycanın zəngin tarixi və mədəniyyəti, musiqisi ilə daha dərindən tanış olmağa imkan yaratdığını söylədi, bu xoş anları onlara bəxş edən Mehriban xanımı öz minnətdarlığını, ad günü münasibətilə on xoş arzularını bildirdi. Mehriban xanım Əliyeva xoş sözlərə və təbriklərə görə YUNESKO-nun baş direktoruna təşəkkürünü bildirdi, ona Bakıya səfərini oks etdirən fotoalbm hədiyyə etdi.

Milli Məclisin sədri Murtuz Ələsgərov, Prezidentin İcra Aparatının rəhbəri Ramiz Mehdiyev və digər rəsmi şəxslər, xarici ölkələrin respublikamızdakı səfirləri, yaradıcı ziyahıların nümayəndələri konsertdə olmuşlar.

26 avqust 2005-ci il

“BİRİNCİ LEDİ”- PREZİDENTİN SİMASI

MEHRİBAN ƏLİYEVƏ

Azərbaycanda “birinci xanım” institutunun formalasdırılması məhz Mehriban Əliyevannı adı ilə bağlıdır. Mehriban xanım “birinci xanım” imicinə Qərb üsulu göstirməklə, özünü ledi kimi təsdiqlədi. Məhz Mehriban Əliyevannın fəaliyyəti sayəsində bu sahə ictimaiyyətin diqqətindən gəlib. Hazırkı “birinci xanım”ın fəaliyyəti və bir sira addımları prezident İlham Əliyevə sözün həqiqi mənasında dəstək olmaqla yanaşı, həm də onun piarında əhəmiyyətli rol oynayıb və müsbət nəticələr verib.

Xarıcedə də İlham Əliyevin müsbət imicinin formalasmasında xanımı Mehriban Əliyevanın ənəməli rolü var. İstər şəxsi, istərsə də məhdud dairələrdə aparılan söhbətlərdə dövlət başçısının adı onun “gözəl, cəzibədar və ağıllı xanımı” ilə birgə hallanır.

Mehriban xanımın İlham Əliyevin müsbət imicinin formalasması istiqamətində fəaliyyəti yalnız onun hakimiyətinin ilk günlərində yox, həlo Milli Məclisin deputati kimi böyük siyasetə qoşulduğu ilk vaxtlarda özünü bürüzo verib. İlham Əliyevin ailə üzvləri ilə ictimaiyyət arasında görünüşü onun nümunəvi ailə başçısı imicini formalasdırır, onların gözəl zahiri görkəmi isə cəmiyyətə şüuraltı müsbət təsir göstərərək İlham Əliyevin uğurlu siyasi imicini yaradır.

İlham Əliyevin qızı Leylənin öz anasının ictimai fəallığını bölüşməsi, bununla da dolayısı ilə birinci lediye mənəvəi dəstək verməsi də diqqəti cəlb edir. (Yeri gölmüşkən, ABŞ prezidentinin böyük qızı Barbara Bush da Qırmızı Xaç Komitəsinə yardım məqsədilə təşəbbüsü kimi

təminir. O, QİÇS və digər xəstəliklərdən əziyyət çəkən usaqlara yardım məqsədi ilə Cənubi Afrikada humanitar yardım aksiyası həyata keçirir. Ona bu fəaliyyətində anası Lora və kiçik bacısı Cenna da dəstək verirlər). Elifraf etmək lazımdır ki, Leyla Heydər Əliyevin digər nəvərləri ilə müqayisədə cəmiyyətdə daha yüksək nüfuzlu malikdir. Zamanın tələbi ilə bir çox dəyərlərin dəyişdiyi, o cümlədən də Azərbaycan mentalitetinin müəyyən deformasiyalara uğradığı bir zamannda Leyla sanki mentalitetimizin daha saf dəyərlərini özündə cəmləşdirib. Görünür, əksər yaşıdlarından fərqli şəxsiyyətinin formalasmasına Leylanın poeziyaya marağı da müəyyən rol oynayıb. Bundan daşqa, babasının dəfn günündə durmadan göz yaşları axıtması və baba itkisinə həssaslığı Leylanın ictimai rəydəki imicinə xüsusi əalarlar gətirir. Suyuşının çöhrəli Leyla anasının yanında dayananda anasının zahiri görkəmینə xoş cizgilər əlavə edir.

Mehriban Əliyevanın “Azərbaycan mədəniyyətinin dostları” Fonduñun prezidenti kimi Azərbaycanın tarixi və nadir mədəniyyət nümunələrinin xarıcedə təbliğ-i isiqəmətində gördüyü işlər tədricən onun cəmiyyətdə “birinci ledi” kimi qavramasına əsaslar yaratmışdır. Buna görə də Mehriban Əliyevanın 2005-cü ilin oktyabr hadisələri zamanı meydanda ağır xəsarət almış azyaşlı uşağı xəstəxanada ziyarət edərək müalicəsi ilə bağlı bütün xərcləri öz üzərinə götürməsi onun humanitar-ictimai fəaliyyətinin möntiqi davamı kimi qəbul olundu. Baxmayaraq ki, həmin uşağın anasının seçkilərin ilkin nəticələrinə etiraz edənlər sırasında olduğu və meydana də bu məqsəddə göldiyi barədə məlumatlar var idi. Mehriban xanım bu admını ilə cəmiyyətdəki siyasi gərginliyə humanist əalarlar gətirdi. Belə bir təhlükəli məqamda M.Əliyeva bu işə qatılmışla yaradılmış çətin vəziyyətlərdən çıxmışında dövlət başçısına dəstək olduğunu nümayiş etdirdi.

Bu fikirləri Mehriban Əliyevanın bu il iyunun 8-də metronun “Bakı Soveti” stansiyasında baş vermiş qəza zamanı xəsarət alaraq xos-

təxanaya düşmüş şəxslərə qayğı göstərməsinə də aid etmək olar. Nəzərə alınsa ki, həmin ərafədə İtaliyada səfərdə olan Bakı metropoliteninin rəisi Tağı Əhmədov hadisə nəticəsində bir nəfərin həlak olmasından, bir neçə nəfərin isə ağır xəsarət almış faktına laqeydlik nümayiş etdirirək hadisənin baş verəməsinə görə zərərçəkmişləri gunahkar bildi, buna görə cəmiyyətdə bir ajiotaj yarandı, bunun sonunda Mehriban xanımın zərərçəkənlərə hörmətlə yanaşması ictimaiyyətin qozəbinin hakimiyyətin maraqları əleyhini yönəlməsinin qarşısını aldı.

“Azərbaycan mədəniyyətinin dostları” fondu ilə yanaşı, Mehriban xanımın Əliyevanın Heydər Əliyev Fondunun prezidenti kimi ölkənin sosial problemlərinin həllində - orta məktəblərin tikişməsi, uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı, talassemiyah, diabetli uşaqların müdafiəsi - yaxından iştirak etməsi İlham Əliyevin siyasi imicinin formallaşmasında böyük rol oynayır. Bu addımlar, dolayısı ilə, Mehriban Əliyevanın özüün də siyasi imicini yaratdı. Düzdür, Mehriban xanım müsahiblərindən birində “Mən siyasətlə möşgül olmuram” deyir və möqsədinin “sadəcə insanlara kömək etmək olduğunu” bəyan edir. Lakin bununla yanaştı, son dövrlərdə cəmiyyətdə onun siyasi perspektivi barədə müxtəlif fikirlər dolaşır.

İmcimeyeke Tamilla Nağıyevanın sözlərinə görə, Mehriban Əliyevanın indiyəqədərki ictimai və humanitar fəaliyyəti onun siyasətdə uğur qazanmasına imkan yaradır:

Mehriban xanım “mən siyasətlə möşgül olmuram”, - desə də, əs-lində, onun bütün fəaliyyəti dolayısı ilə siyasətə və prezidentin siyasi imicinin formallaşmasına qulluq edir.

Fikrimeçə, Mehriban Əliyevanın siyasətlə aktiv möşgül olması parlamentin ab-havasına da təsir göstərəcək. Real imkanlara malik bir deputat kimi o çox işləri həyata keçirə bilər.

M.Əliyeva parlamentdə təmsil olunması ilə digər qadın deputatlarla da sözün həqiqi mənasında xanım kimi nümunə ola bilər; qadın

deputatlar əlaşsəaqlar ki, xarici görünüşlərinə, təmkinlərinə, davramışlarına diqqət yetirsinlər, siyasetçi - qadın imic üçün yolverilməz olan saç düzümdündən, makyajdan çəkinsinlər.

Lakin, fikrimeçə, Mehriban xanım Əliyeva ictimai işlərlə fəal məşğul olaraq “Raissa Maksimovna sindiromu”ndan da çəkinməlidir. Belə təhlükə bütün “birinei ledi”lərin fəaliyyətində yaranı bilər. Dövrudur, o, səfərlər zamanı İlham Əliyevi müşayiət edir, hətta bəzi görüşlərə də qatılır, amma onun söhbətlərə aqressiv müdaxiləsi nozora çarpmır. Mehriban xanım yaxşı ictimai xadim kimi öz mövqeyində durur. Aneaq bir sıra hallarda onun aktiv ictimai fəaliyyəti bəzi dövlət qurumlarının səlahiyyətlərinin əvəzedici görüntüsünü yaradır. Düzdür, onun ictimai fəaliyyəti humanitar xarakterlidir, amma bu addımlar kütləvi və həddən artıq geniş vüsət alanda dövlət məmurlarında arxayinqılıq yarada bilər”.

Siyasi imicin formallaşdırılmasında geyim seçimi və üşübü əhəmiyyətli rol oynayır. Küturyelər hesab edirlər ki, dövlətin “birinei ledi”si dəbə geyinməli, amma ifrata varmamalı, geyimində “kralica əzəməti” təcəssüm etdirməməli, eyni zamanda sünü ciddiliyə və rəsmiyyətliyə də keçməməlidir. Azərbaycanın “birinei xanımı” Mehriban Əliyevanın geyim zövqünü moda mütəxəssisəri yüksək qiymətləndirir-lər. Müasir dəbə uyğun geyim üslubu onun zahiri görünüşünə Qorb kübarlığını götürir. Lakin onun bu stili birmənalı qarsılanması. MDB-nin Reklam Koordinasiyası Şurasının və Beynəlxalq Reklam Komisiyasının üzvü Tamilla Nağıyeva deyir ki, əyalətlərə səfərləri zamanı dövlət başçısını müşayiət edən Mehriban xanım geyimində müasir Avropa stilinə bir qədər az üstünlük versə, daha yaxşı olar. “Amma deməzdim ki, bu, əyalətlərdə Mehriban xanımın reytinginə mənfi təsir göstərmir. Əksinə, əhalı ilə ünsiyyət zamanı da hiss olunur ki. M.Əliyevanın reytingi rayonlarda da yüksəkdir”.

Bələ görünür ki, Azərbaycanın “birinei ledi”sinin ictimai titulları-

na bundan sonra siyasi vəzifələr də əlavə olunacaq. Onsuz da parlament seçkiləri ərofəsində Mehriban Əliyevanın siyasetlə daha ciddi səkildə möşgül olacağı barədə lükrlər səslənirdi. İndiyə qədər Gəncə, İmişli, Masallı, Şəki, Quba və Qusar rayonlarındakı təşəbbüs qrupları tərəfindən M.Əliyevanın deputatlığa namizədiyi irəli sürülsə də, seçki mübarizəsinə Bakıdan qoşuldu. Əsasən, şəhərkənarı kənd və qəsəbələri əhatə edən bu dairədə Mehriban Əliyevadan başqa, 9 nəfər kişi, 1 nəfər qadın, o cümlədən 2 nəfər müxalifətçi namizəd də mübarizəyə qoşulub. Anma bu mübarizəni digərlərinən fərqləndirən başlıca amil əsasnamələrdən birinin - YAP tərəfindən irəli sürfələnmiş namizədin şəxsiyyəti ilə bağlıdır. Təcərübə göstərir ki, seçiciləri parlamentdəki təmsilçilərinin siyasi mənsubiyyətindən çox, onun real imkanları maraqlandırır. Bu da təbiidir. Xüsusilə orta və aşağı təbəqədən olan seçiciləri (onların sayı isə olduqca çoxdur) parlamentdə gedən mübabisələr, deputatların bir-birinə yağındığı təhqir-lər maraqlandırır. Seçicilər Milli Məclisdə öz təmsilçisi kimi, sosial problemlərinin həllinə qadir və onun hüquqlarını tapdalayan dövlət məmurlarına qarşı real təsir imkanları olan deputat görmək istəyirlər. Bu baxımdan, Mehriban Əliyevanın rəqiblərini çətin mübarizə gözləyir.

27 avqust 2005-ci il

YUNESKO - AZƏRBAYCAN: ƏLAQƏLƏRİN YENİ MƏRHƏLƏSİ

YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuuarinin ölkəmizə rəsmi soñiri BMT-nin Təhsil, Elm və Mədəniyyət üzrə Təşkilatı olan YUNESKO ilə respublikamız arasında yaranmış əlaqələrin inkişafının yeni mərhələsinin başlanğıcı olmaqla yanaşır. Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun getdikcə artdığını təsdiq edir.

Azərbaycanla YUNESKO arasında münasibətlərin tarixi çox maraqlı möqamlarla zəngindir. Görkəmlü Azərbaycan alimlərinin yubileylərinin, "Dədə Qorqud" dəstəsinin 1500 illiyinin beynəlxalq miqyasda keçirilməsi, YUNESKO-nun "Dünya irs siyahısı"na İçərişəhərin Şirvanşahlar Sarayı Kompleksi ilə birgə daxil ediləsi, bəzirdə bu siyahuya Qobustan Qoruq Muzeyinin və Atəşgahın da daxil olması üçün ilkin sənədlərin hazırlanmasını buna misal göstərmək olar. Azərbaycan YUNESKO-nun bir çox beynəlxalq konfranslarında da fəal iştirak etmişdir. Azərbaycanda YUNESKO-nun xətti və dəstəyi ilə Mədəni İrsin Qorunmasına dair bu təşkilatın beynəlxalq hüquqi normativ aktlarına həsr olunmuş seminar-konfrans, "Silahlı münaqişə zamanı mədəni sərvətlərin qorunmasına dair" Haaqa Konvensiyasının (1954) qəbul edilməsinin 50 illiyinə həsr edilmiş doyirmi masa və s. tədbirlər keçirilmişdir.

Ən mübüüm nailiyyət isə Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fonduunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın YUNESKO-nun xoşməramlı soñiri seçilməsidir. YUNESKO ilə əlaqələrin yeni mərhələsinə bu seçim öz təsirini göstərməkdədir. Mehriban xanım Əliyevanın xoşməramlı soñir kimi fəaliyyətə başladığı dövrdə bu beynəlxalq təşkilatla Azərbaycan arasında münasibətlər daha intensiv

xarakter almağa başlamışdır. Xüsusilə 2005-ci ildən YUNESKO-nun tərtib etdiyi "Bəşəriyyətin şəfahi və qeyri-maddi irsinin şah əsərləri" siyabısına daxil olan, xalqımızın mənəvi dünyasının ayrılmaz hissəsinə qeyriliş mövqularımızın qorunması sahəsində Mehriban xanımın son vaxtlar ardıcıl, principial təşəbbüsleri bu əlaqələrin yeni mərhələsinin əlamətdar hadisələridir. YUNESKO-nun baş direktorunun iştirakı ilə Bakıda Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməlqoyma mərasimi də məhz bu təşəbbüslerin nəticəsidir. Xoşməramlı səfir Mehriban xanım Əliyeva təkcə mədəniyyət sahəsində deyil, milli təhsilimizin YUNESKO ilə əlaqələr yaratmasında da mühüm və əhəmiyyətli tədbirlərin həyata keçirilməsinin təşəbbüsçüsü və təşkilatçısıdır. Avqustun 24-də Mehriban xanımın təşəbbüsü ilə Güllüstan sarayında YUNESKO - Azərbaycan: gələcəyə körpü mövzusundakı ilkin konfrans keçirildi. Çox maraqlı faktdır ki, bu YUNESKO-nun tarihində ayrıca bir ölkəyə həsr olunmuş ilk belə tədbirdir.

Təhsil sahəsində Azərbaycan YUNESKO ilə bir neçə istiqamətdə əməkdaşlıq edir. Bunlar əsasən "Təhsil ham üçün" programı, "Assosiativ məktəblər", texniki-peşə sahəsində əməkdaşlıq, inkluziv təhsil layibəsi, ali məktəblərdə YUNESKO kafedrallarının yaradılması və s. sahələridir. Təhsilin mözminin yenilikləşməsi; informasiya texnologiyalarının məktəblərdə geniş tətbiqi məsələsi də əməkdaşlığın ərcivəsinə daxildir.

Təhsillə bağlı keçirilən ikinci konfrans isə bu əlaqələrin yeni mərhələsinin istiqamətlərini müəyyənloşdırıldı. Belə ki, konfransda çıxış edən YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva Azərbaycan milli təhsilinin problemlərindən dəmişdi, həyata keçirilən islahatlar barədə konfrans iştirakçılarına məlumat verdi. Ən başhectisi bu idi ki, Mehriban xanım Əliyeva ölkəmizin ən ağır Qarabağ problemının təhsilimizdə yaradığı çətinlikləri YUNESKO-nun baş direktorunun və nümayəndə heyətinin nəzərinə bir daha çatdırıldı:

"Biz işgala məruz qalan ərizələrdə əvvəllər mövcud olan təhsil infrastrukturunu qoruyub saxlaya bilməmişik. Bu məktəblər qəcəm-köçkün düşərgələrində yerləşir. Biz həm də müəllim kollektivini saxalaya bilməmişik və onlar düşərgələrdə uşaqların təlim-tərbiyəsi ilə məşğul olurlar. Bu doğrudan da nadir bir tərübədir. Mən inanıram ki, bu tərübə bütün münaqışə zonalarında istifadə oluna bilər".

Müşavirənin başhecti əhəmiyyətli məhz milli təhsilimizin ümumi vəziyyəti barədə YUNESKO nümayəndələrində tam təsəvvür yaratmaq, onları hərtərəfli məlumatlandırmaq idi. Konfransda çıxış edən YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuura Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə Təhsil Komissiyasının yaradılmasını yüksək qiymətləndirdi. Baş direktor Azərbaycanın təhsil sisteminde nəzərəçarpacaq müsbət döyişikliklər olduğunu vurğulamaqla, həzi problemlərin də qaldığını nəzərə çarpdırdı.

Konfransın ən mühüm əhəmiyyəti isə YUNESKO ilə Azərbaycan arasında təhsil sahəsində memorandum imzalanması oldu.

Əlbəttə, bütün bu tədbirlər YUNESKO ilə ölkəmiz arasında yeni əməkdaşlıq mərhələsinin başlangıcıdır. Bu nüfuzlu beynəlxalq təskilatın diqqətinin ölkəmizə cəlb olunması üçün həyata keçirilən tədbirlər onu deməyə əsas verir ki, yaxın gələcəkdə bu əlaqələr daha da intensiv xarakter alacaq, maddi və qeyri-maddi mədəni irsimizin qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılmasında YUNESKO öz imkanlarından dəba səmərəli istifadə edəcəkdir.

28 avqust 2005-ci il

AZƏRBAYCAN İLƏ YUNESKO ARASINDA ƏMƏKDAŞLIQ DAHA YÜKSƏR SƏVİYYƏYƏ QALXACAQDIR

Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun baş direktoru Koişiro Matsuuram Azərbaycana səfərinin yekunlarına dair AzTV-ye müsahibə vermişdir. AzəRTAc həmin müsahibənin mətnini oxuculara təqdim edir.

- **Mehriban xanım, ötən həftə respublikamızın iclimai-mədəni həyatı üçün on əlamətdar hadisələrdən biri YUNESKO-nun baş direktoru cənab Matsuuramın və bir neçə xoşməramlı səfərin Azərbaycana səfəri oldu. Səfər cərcivəsində bir sıra mühiüm tədbirlər keçirildi. Siz YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığımız bugünkü soviyyosunu necə qiymətləndirirsiniz?**

- Müstəqil Azərbaycan 1992-ci ildən YUNESKO-nun üzvüdür. Bu illər ərzində ölkəmiz üçün əhəmiyyətli olan bir sıra tədbirlər həyata keçirilmişdir. YUNESKO Azərbaycan müğammı bəşəriyyətin şəfahi və qeyri-maddi irsinin şah əsərləri siyahısına daxil etmişdir. İçərişəhər, Qız qalası isə çox nadir memarlıq incisi kimi dünya mədəni irs siyahısına salınmışdır. Azərbaycanın bir sıra görkəmli şəxsiyyətlərinin yubileyləri YUNESKO-nun təqviminə salınıb və bəşəriyyət üçün böyük əhəmiyyəti olan hadisə kimi qeyd edilir.

Dahi Məhəmməd Füzulinin 500 illik yubileyi çox geniş tədbirlərlə qeyd olunub və yekun tədbirlərində YUNESKO-nun baş direktoru cənab Matsuura da iştirak etmişdir. Hər iki yubiley ilə bağlı YUNESKO-nun iqamətgahında, Paris şəhərində də xüsusi tədbirlər keçirilmişdir.

Bu ilin sentyabr ayında Parisdə görkəmli Azərbaycan alimi Yusif Məmmədəliyevin 100 illik yubileyi təntənə ilə qeyd olunacaqdır. Bir sıra elm, təhsil və mədəniyyət proqramlarında Azərbaycanın qurumları iştirak edir. Azərbaycana aid olan məsələlərlə bağlı YUNESKO cərcivəsində tədbirlər keçirilir. Bu sıradə mən xüsusi təhsil sahəsində əməkdaşlığı vurğulamaq istərdim. Bildiyiniz kimi, Bakıda təhsil sistemində həsr olunmuş böyük konfrans keçirildi. Bu konfransda biz uzun müddət hazırlıq görürdük. Əvvəl YUNESKO öz ekspertlərini ölkəmizə göndərmişdi, sonra ilkin tədbir Parisdə keçirilmişdir. Yekun tədbir olaraq Bakı şəhərində YUNESKO-nun baş direktoru cənab Matsuuramın və xoşməramlı səfirlərin iştirakı ilə "Azərbaycan - YUNESKO: gələcəyə körpü" adlı konfrans keçirildi.

Biz cənab Matsuuramın Azərbaycana səfəri zamanı ölkəmizin bir sıra maddi və qeyri-maddi irsinin qorunması ilə əlaqədar məsələləri müzakirə etdik. Mən çox inanıram ki, cənab baş direktorun ölkəmizə bu səfəri YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşığımız daha yüksək soviyyəyə qalxmasına güclü təkan verəcəkdir.

- **Mehriban xanım, Siz YUNESKO-nun ilk azərbaycanlı xoşməramlı səfərisiniz və cənab Koişiro Matsuura qeyri-maddi irsin qorunması sahəsində fəaliyyətinizi çox yüksək qiymətləndirdi. Bu istiqamətdə yeni planlarınız varmı?**

- Avqustun 24-də Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməli qoyuldu və mən inanıram ki, bina inşa olundan sonra bu mərkəz bütün müğamsevərlər üçün doğma bir evə çevriləcəkdir. "Qarabağ xanəndəliyi" albomundan sonra biz müğam layibələri üzrə işlərimizi davam etdiririk. Bu ilin sonuna qədər müğam dəstgahları albomu işıq üzü görəcək, bir sıra müğam ustalarının kitabları və albomları çap olunacaqdır. Bir neçə qədəm müğam traktatlarının tərcüməsi artıq basa çatıb və onlar da çapa hazırlanır. Müasir fransız müsici Şüras Gerardin əsəri də tərcümə olunub və o da çapa hazırlanır. Bir sözə, müğamlı-

bağlı çox geniş layihələriniz var, yaxın gələcəkdə müğam ustaları ilə bir daha görüşmək fikrim var. Onlarla həm müğam mərkəzinin layihəsinə müzakirə etmək, həm də gələcək planlarınız haqqında danışmaq istiyirəm. Azərbaycan musiqi sənətinin müğam kimi əhəmiyyətli olan başqa bir qolu da var, bu da aşiq sənətidir. Hesab edirəm ki, ona da diqqət artırılmalıdır. Müğamlı yanaşı, aşiq sənətinin də YUNESKO-nun qeyri-maddi irs siyahısına salınması çox zoruridir. Ümumiyyətlə, bizim mədəni irsimiz çox zəngindir, misal üçün meyxana sənəti. Bu sənətin qədimdən çox böyük ənənələri olub və bu gün də çox istedadlı davamçıları var. Amma bu sənətin fəlsəfi və tərxiyi rolü yelərinə öyrənilməyibdir. Bir sözə, hələ böyük işlər görmək lazımdır.

- Bizim məlumatımıza görə, YUNESKO-nun baş direktoru və ölkəmizə səfər edən xoşməramlı səfirlərlə Siz görüşlərinizdə Azərbaycanın bir neçə tarixi abidəsini, o cümlədən Qobustanı dünya mədəni və təbii irsin qorunması, aşiq sənətinin isə bəşəriyyətin şifahi və qeyri-maddi irsinin şab əsərləri siyahısına salınmasını təklif etmisiniz. Yaxın vaxtlarda bu təkliflərinizin reallaşacağımö gözləmək olarmı?

- Cənab baş direktor və xoşməramlı səfirlər Bakıya səfər zamanı Qobustanda oldular. Biz orada bu abidənin bəşəriyyəti üçün nə qədər əhəmiyyətli olduğunu müzakirə etdik. Amma YUNESKO-nun öz qaydalari var və hər bir abidənin siyahıya salınması müəyyən proseduradan keçir. Öncə bir neçə ölkədən ekspertlər təklifləri öyrənir, öz röylərini verir. Sonra komissiyaların iclaslarında müzakirələr gedir. Adətən, abidənin siyahıya daxil olma prosesi 5-5 il çəkir. Onu da nəzərdə saxalamalıyıq ki, bir ölkədən müəyyən dövr ərzində yalnız bir abidə və ya yalnız bir əsər YUNESKO-nun siyahısına daxil edilə bilər. Gələn ilin yayında YUNESKO-nun iqtamətgahında keçiriləcək növbəti toplantıda Qobustanla bağlı müzakirələr aparılacaq və mən

çox böyük ümidi bəsloyırm ki, bu məsələ öz müsbət həllini tapacaqdır.

- Mehriban xanım, müzakirələr zamanı Azərbaycanın işgal altında olan ərazilərdəki tarix və mədəniyyət abidələri, onların ermənilər tərəfindən dağıdlaması ilə bağlı məsələlər diqqət mərkəzində olduğunu?

- Mən bu problemlər haqqında xoşməramlı səfirlərin YUNESKO-nun iqtamətgahında keçirilən illik toplantısında və Kazanda YUNESKO-nun Avropa regionu üzrə toplantıda dəfələrlə danışmışam. Bildiyiniz kimi, YUNESKO elm, təhsil və mədəniyyətə məsələ olan təşkilatdır. Şübhəsiz ki, YUNESKO tarixi abidələri qorumaq üçün tədbirlər keçirməli, konkret işlər görməlidir. Digər tərəfdən, hərbi münaqişə zonalarında vəziyyət həddən artıq siyasilaşdırılmışa görə YUNESKO çəhəşir ki, siyasi xarakter daşıyan heç bir boyanatla çıxış etməsin. Amma buna baxmayaraq, mən hər bir görüşündə YUNESKO-nun əməkdaşları ilə hər bir təsdiyyətdə bu sualları qaldırmağa çalışıram.

- Heydər Əliyev Fonduun təşəbbüsü ilə yeni dərs ili üçün ölkədə 132 məktəb tikilir və bu, çox böyük layihədir. Siz məktəbinələrinin vaxtında təbəvələr verilməsi üçün işlərə çox eiddi nozərət edirsiniz. Bu sahədə vəziyyət necədir?

- Mən doğrudan da çalışıram ki, tikili ilə bağlı hər gün məlumat almır. Tikililərin bir qismində özüm şoxson olmuşam, işlərin həqiqətən də çox böyük sürətlə getdiyini görmüşəm. Bu məktəblərin tikintisi "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" layihəsinin yalnız ilk mərhələsidir. Hazırda ikinci mərhələyə daxil olan məktəblərin siyahısı hazırlanır. Mən inanıram ki, 5-4 ildən sonra Azərbaycanın hər bir kəndində ən müasir tələblərə cavab verən məktəb binası olacaqdır.

- Siz həm də Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fonduun prezidentisiniz. Hamımız da bilirik ki, Fondu 10 illik yubileyi

orofosindəyik. Yaxın vaxtlarda bu Fonduň xotti ilə hansı yeni layihələrin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur. Ümumiyyətlə, Fonduň 10 illik fəaliyyətini necə qiymətləndirərdiniz? Üzeyir Hacıbəyovun 120 və Yusif Məmmədəliyevin 100 illik yubileyləri ilə bağlı hansı tədbirlər planlaşdırılır?

- Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fonduň yubileyini yeni layihələrlə qeyd etmək istəyirik və hesab edirəm ki, on böyük hədiyyə Üzeyir Hacıbəyov silsiləsindən ilk albom olacaqdır. Ümumiyyətlə, 2005-2006-ci illəri Üzeyir Hacıbəyov illəri adlandırırıq. Bu sonotkarlıq adına layiq olan çox qlobal bir layihə hazırlanırıq. Üzeyir bayın publisistikası, musiqi əsərlərinin not yazıları noşr ediləcəkdir. Bir sözə. Üzeyir bayı Hacıbəyovun bütün ırsını əks etdirən bir layihə hazırlanırıq.

Görkəmlı alim Yusif Məmmədəliyevin 100 yubileyi bu ilin sentyabr ayında YUNESKO tərəfindən Parisdə qeyd olunacaqdır. Ölkəmizdə bir sira təntənəli tədbirlər nəzərdə tutulmuşdur.

- Çox sağ olun, təşəkkür edir, bütün istiqamətlərdəki işlərinizdə uğurlar arzulayıraq.

- Sağ olun.

30 avqust 2005-ci il

ÖLKƏNİN BİRİNCİ XANIMI HANSI SİYASİ TEXNOLOQLARIN XİDMƏTİNDƏN İSTİFADƏ EDİR?

Mehriban Əliyeva: Yaxşılıq və mərhəmət kimi anlayışlar mənim üçün ümədə anlayışlardır

Mehriban Əliyeva: Mən öhdəmə götürdüyüüm hər bir işə məsuliyyətlə yanaşırıram...

Mən konkret iş görmək, konkret adamlara kömək etmək istəyirəm

2003-cü il prezident seçkilərindən dərhal sonra baş verən olaylar Azərbaycan siyasetçilərim o qədər aludə etdi ki, ölkənin üftüqlərində yeni bir ulduzun doğduğunuñ fərqliə belə vara bilmədilər. Bu ulduz-ölkənin birinci ledisi Mehriban xanım Əliyeva idi. Bu, siyasi arenanın sadə tamaşaçılarma ovvol-ovvol adı bir meteor parıltısı kimi gəldi, lakin hadisələr inkişaf etdikcə, bəlli Mehriban xanının tosadüfi şıfur olmadığının, içtimai-siyasi mühitə tamamilə yeni baxış və yanaşma götirdiyinin şahidi oldu. Bəlli, Mehriban Əliyeva Azərbaycan siyasetinə uzun müddətdir ki, davam edən və olduqca gərgin ab-hava vermiş iqtidár-müxalifət savaşında çoxdan unudulmuş humanitar təşəkkür tərzini götirdi. İndi artıq beç kim inkar edə bilməz ki, bù, çoxdan qorarlaşmış və bəlkə də daşlaşmış, sümükloşmış Azərbaycan siyasi élitası tarixində yeni bir mərhələnin əsasını qoyan yanaşma idi. Mehriban xanım comiyyyətimizə xalqın on çox ehtiyac duyduğu doyuların direçoldılması, bunksara diqqətin və qayğının artırılması toplayıcı hələni daxil etdi və tez bir zamanda həmin təməyülli aparıcı xottó evi virdi. Yaxşını yamandan,NEYİRİ şərdən, gerçəyi yalandan özüno-

məxsus bir həssasiqla seçə bilən xalq buna politoloqlardan daha ayıq reaksiya verdi, bu zərif və ecazibədar xanımı aydın diqqət yetirdi və ona daha isti, məhrəm duyğular bəslədi, dörin bir rəğbətlə yanaşmağa başladı. Siyaset alımları isə yalnız xalqın gerçek simpatiyasını qazandıqdan sonra Mehriban Əliyevanın ietimai-siyasi statusunu etiraf etməli oldular.

Əslində, onun ietimai-siyasi mühitə qədəm qoyması bir qədər ovvəl, milli öndərimiz Heydər Əliyevin sağlığında başlamışdı. Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fonduunun yaradıcısı, "Azərbaycan-İrs" jurnalının təsisçisi olaraq zəngin mədəniyyətimizin təbliğçi kimi müüm bir missiyamıñ öündə gedən xanım Əliyevanın fəaliyyəti o dövrə bir qədər eiddiyə alınır, sadəcə, Prezident gəlininin, gələcək Prezident xanımının ietimai həyatda aktivlik göstərmək cəhdini kimi qiymətləndirilirdi. Mütərəqqi Qərb ölkələri səfirlərinin xanımlarını, qadm hərəkatı fəallarını, məşhur elm, mədəniyyət və inəsənət xadimlərini başma toplayıb, dövrünün keşməkeslərində gözdən, könüldən uzaq salmış milli mədəniyyətimizin ietimai həyatda öz layiqli yerini tutması üçün göstərdiyi fədakarlıq da indiki dövlət başçısının siyasi portretinə onun həyat yoldaşının götirmək istədiyi ştrixlər səviyyəsində anlaşırdı. Bu fədakarlıqda gizlənən səmimi vələnpərvərliyi, gerək milliliyi, riyadan, məkrədən, siyasi hiyləgərlilikdən uzaq ziyyahlığı, tarixlərin o təyində qalmış kübar xalqçılığını layiqinə duymuşq, başa düşmək və dəyərləndirmək həlkə heç asan da deyildi. Cünki onun fəaliyyətinə münasibət - Azərbaycan siyasetində xalqın tarixi möveudluq şərtlərindən biri və birincisi olan milli mədəniyyətə münasibətlə eyni idi. Bu, elə bir vaxt idı ki, siyasetə xoş-zor qoşulanlar xalqın adından xalq üçün müxtəlif sünə və qondarma dəyərlər uydurur, onu "xoşbəxt" etmək naminə şüərlər səsləndirir, həmin uydurma dəyərlər və şüərlər uğrunda eynilə qondarma "müberizələr" aparırlar. Mehriban xanım isə ölkənin ilk tanınmış ziyanlı nəşlinin

düşüneç tərzini, həyat fəlsəfəsini oxz etmişdi, elə buna görə də Azərbaycan xalqına höqiqi xidmət göstərməyin düzgün yolumu dəqiqlik bilsədi. O, yaxşı başa düşürdü ki, dünyada özünü, keçmişini, bu gününü layiqinə təmsil etməyi bacarmayan, müasir biliklərə, texnologiyalarla, təfəkkürə və mədəniyyətə yiyələnməyən xalqın gələcəyinə kimliyinə inandırmaq çətindir. Xə qədər ki, bu problemlər həll olunmayıb, dünyaya özlərini mədəni, azərbaycanlıları, türkləri isə vəhşi, barbar xalq kimi təqdim etləyən ermənilərin bədənəm təbliğatının qarşısını almaq mümkün olmayacaq. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev ölkəmizi hərbi-siyasi qarşıdurmalardan, iqtisadi böhran məngonəsindən, sosial aşınmadan qurtarmışdı, onun qarşısında dövlətimizi dünya siyaseti meridianlarına çıxarmaq kimi qlobal problemlər dayanırdı. Buna baxmayaraq, böyük öndər Azərbaycanın mədəni yüksəliyi qayğısına da qahmış, onun inkişaf perspektivlərinin magistral yollarını müəyyənləşdirmişdi. İndi bu yolla irəliləmək işləyənləri ardınca aparmağa qadir Mehriban xanım höqiqi avanqard gənclər lazımdı. Mir Cəlal, Nəsir İmanquliyev ocaqlarının tərbiyəsini görmüş Mehriban xanım öz siyasi müəlliminin, "ata" dediyi öndərimizin göstərdiyi bu yolu seçdi. Görünür, bu məqamda özünə inanı sarsılmış sadə xalqla onun baxış bucağı üst-üstə düşdürüyü üçün tezliklə uğura tuş goldı, elin rəğbətini və təmənnasız sevgisini qazandı.

... Bir mənzərəni xatırlamaq vacibdir: Ötən osrdə xalqımızın basına götərilmiş müsibətlərin bəlkə də on dəhşətliyi və bənzərsizi olan 20 Yanvar faciəsinin qara ildönümülrəndən biri idı. Ueu-bucağı görünməyən insan seli hər il olduğu kimi, həmin gün də aramla, sobrla, təmkinlə, basabas salmadan, böyük ehtiramla müstəqillik uğrunda qurban getmiş günahsız şəhidlərimizin ziyarətgahına doğru irəliləyirdi. Telekameralar usanmadan, matəm müsiqisi altında gedən bu prosesi canlı yayındırdı. İzdihəmin içində ara-sıra tanınmış simalar da

gözə dəyirdi, amma axşama az qaldığından ziyarətə gələnlərin böyük əksoriyyəti adı vətəndaşlar idi. Elə bu vaxt kameraların “nəzərləri” iki qızı ilə sakit-sakit şəhid məzarlarına doğru irəliləyən qara paltarlı kübar bir xanımı dikildi. O anda vətənpərvər tamaşaçının keçirdiyi hissələri “mələm qarşıq sevinc” kimi ifadə etmək olardı. Çünkü həmin xanım bir özgəsi deyil. Prezidentin həyat yoldaşı, ölkənin birinci xanımı Mehriban Əliyeva idi. Övladlarını da yanına alıb, xalqın müqəddəs kodörini əlahiddə şəkildə yox, onunla bir yerdə, onunla bərabər hüquqda, bir sıradə addımlayaraq bələşməyə gəlmışdı. Bu adı hərəkət Azərbaycan xalqının öz mürstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda qurban verdiyi şəhidlərin xatirəsinə dərin ehtiramın bənzərsiz rəmzi mənə kəsb edən təzahürü kimi yaddaşlara həkk olundu. Hər il həmin gün bütün azərbaycanlıların qəlbində duyğuların bütöv bir qarışığı, buketi tügyan edirdi - şəhidlərimizə görə mərhəmət, hüzün, qürur, onları gözgörəti ölümə aparmış “keşəş qaponlar” a qarşı qəzəb və biddət, gümahsız vətəndaşlarımızı qanma qoltan etmiş düşmənə nifrot və üsyankarlıq... Amma həmin gün ürkükərdə bir duyğu da ürkükərdə öz layiqli yerini tapdı - ölkənin birincisi xanımına ehtiram və minnətdarlıq duyğusu.

Əlbəttə, o gün milyonlarla bənvətənimiz telekameraların gözü ilə bu ləl və hüznlü səhnəni müşahidə etmiş, bu vətənpərvər xanının sadəliyinə, fədakarlığınə, kübarlığınə heyran kəsilmişdi. Mehriban xanının bütün sonrakı fəaliyyəti də sübuta yetirdi ki, xalqa yaxınlığını, bağlılığını, hörmət və məhəbbətini belə kiçik, lakin əlamətdar addımlarla bürüzə verməkə onun ruhuna hakim kəsilmək mümkündür. Kifayətdir ki, xalq sənin ona yuxarıdan aşağı baxmadığını inansın. Kifayətdir ki, xalq görsün: sən onun dərdini, ehtiyacını bilir və ona əlindən gələn köməyi göstərmək, dəstək vermək istəyirsin. Kifayət-

dir ki, xalq sənin xoş məramını anlaya bilsin. Lakin bunun özü də asan məsələ deyil. Siyasətlə illər boyu məşğul olanlar onu özünə pəşə seçənlər var ki, çoxillik fəaliyyəti dövründə xalqın tükünü belə tərəfdə bilmirlər. Onlar xalqın adından bəyanatlar verir, onun maraqları ilə alver edir, lakin xalqa qovuşmayı heç cür bacarmırlar. Neeq deyərlər, hərəsi öz həyatını yaşayır - xalq öz bəyalını, bu tip siyasetçilər isə öz həyatlarını. Onlar özlərini xalqdan mümkün qədər daha çox ayırmaga, bununla da sanki özlərinin müstəsnalıqlarını bürüzo verməyə can atır... və elə bununla da uduzurlar. Təəssüflər olsun ki, bu gün Azərbaycan siyasetində yer tutanların böyük əksoriyyəti möhəz belələridir.

Belələri Mehriban xanının xalqı ilə belə asanlıqla dil tapmasına qısqanlıqla yanaşış - başqa cür mümkün də deyil. Onlar bu birliliyin bir yozunu verir, gah bunu kökündən inkar edir, gəb da müxtəlif səbəblərlə izah edirlər. Doğrudur, siyasi texnologiyaların inkişaf etdiyi, manipulyasiya imkanlarının günbəgün artlığı, insanların nəinki şüuruna, hətta təhtəlşüruna da təsir üsullarının koşf olunduğu bir dövrdə texnoloji imkanlardan, əhəmin yeni nailiyyəti sayılan metodlardan istifadə edilməsində təccübəli bir şey, də yoxdur. Və təsadüfi deyil ki, Mehriban xanının Azərbaycan siyasetinə ildırım sürəti ilə gəlişini, burada öz layiqli yerini tapmasını, on osası isə geniş xalq kütlələrinin qəlbini belə tezliklə olə almasını da möhəz, siyasi texnoloqların gücü ilə izah edənlər dəha çoxdur. Elifraf edək ki, bəzən bu gənc və kübar xanının qısa, lakin sırayətdəci nitqlərinin, hətta sözsüz, yalnız jestlər və mimikalar səviyyəsində belə qarsılaşdırılara göstərdiyi təsirin altında bəzən bu fikrin gerçəkliliyinə inanır və düşünürsən ki, görəsən, Mehriban Əliyeva hansı siyasi texnoloqların xidmətindən istifadə edir?

Amma az sonra onun fəaliyyətinin nə qədər sadə, lakin nə qədər mühüm və ardıcıl addımlardan ibarət olduğunu xatırlayır və onun təsir mexanizmini də aydınlaşdırıa bilirsən. Fakt budur ki, artıq Mehriban xanım Azərbaycanın sevilən simalarından birinə çevrilib, xalq onun fəaliyyətini izləyir, onu görmək, dinişmək, onunla ünsiyətdə olmaq istəyir. Onun məktəblərdə, tibb ocaqlarında, müğam konsertlərində, elni konfranslarda əhalinin ən müxtəlif təbəqələri, eləcə də xarici qonaqlarla görüşlərdə göstərdiyi humanizm, insanpərvərlik nümunələri Azərbaycanda bədheybat şəklə salmış siyasetin ümumi simasına məxsus bir gözəllik, ülvilik verir. Mehriban xanının hər görüşünün, onun keçirdi hər aksiyamın İlham Əliyev iqtidarma xalqa yaxınlıq baxımından rəsmi təbliğatdan qat-qat artıq dividentlər gətirdiyinə indi heç kimin şübhəsi yoxdur. Doğrudanın bütün bunlar cəmiyyətdəki statusu kifayət qədər yüksək olan, intellektual səviyyəsi ilə bu mərtəbədən də yüksəklərə qalxmağı bacaran bir xanının şəxsi söyləri hesabına əmələ gəlir? Onun atlığı addımlar spontan səciyyəni daşıyır, yoxsa əvvəlcədən planlaşdırılır, düzülüb-qoşulur? Respublikamın birincisi xanım olması öz-özülfüyündə aşkarlayır ki, o, "xalq arasında çıxış"larında heç də tam sərhəst və müstəqil ola bilməz. Amma burası da var ki, planlaşdırma ilə, etiket qaydalarına əməl etməklə bu boyda uğuru belə asanlıqla qazanmaq olmaz. Baş nədədir Mehriban xanının təsir gücü? Yuxarıda qeyd etdik ki, o, həddən artıq sadə, təvazökar və millətsevərdir. O, özünü kütlənin xoşuna gəlməkdə qurultur, Nilqlərini əzbərləmir, davranışlarını rol kimi möşq etmir, xalq arasında səlinədə rol oynayırmış kimi hərəkət etmir. Düşündüyü kimi damışır, olduğu kimi görünür, baxışlarını açıq, səmimi, lakin qəti tərzdə ifadə edir, insanları özünün haqlı olduğunu inandırır. Aydın görünür ki, planlaşdırıldığı tədbirləri bütün görünən və görünmə-

yən tərəflərini irəlicədən yaxşı-yaxşı öyrənib, qaldırdığı problemləri dərinəndən bilir, elə buna görə də diletant kimi görünmür. "Qarabağ xanəndələri" albomunu nəşr edəndə də, maddi tarixi abidələrimizlə bir sıradə qədim müğamlarımızı YUNESKO səviyyəsində təmsil və təbliğ edəndə də xalqın əziz bildiyi dəyərlərlə işlədiyini düzgün qiyamətləndirir. Bürokratik aparatın, məmurların get-gəlindən bezib, haqqqa təmidlərini itirmiş höməvətənlərimizin əlindən tutanda da yüksək səmimiyət nümayiş etdirir. Onu nə populyarlıq, nə süni şöhrət, nə də bir günlük, beş günlük dəyərlər düşündürür. Xoşa gəlmək istəsydi, Mehriban xanım yəqqin ki, rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondu nə hesabına məktəblər, bağçalar, internatlar yox, məscidlər tikdirirdi. Müğam mərkəzləri deyil, estrada arenaları qurdurardı. Xalqın düşünən hissəsinə yox, emosional kütlələrinə hesablanmış tədbirlər keçirir, xeyriyyəciliyin siyasi gəlir gətirən növləri ilə möşgül olardı.

Bu gün tək bizim yox, çoxların nəzərində beynəlxalq, regional, ölkə siyasetinin sərt reallıqları ilə ayaqlaşmaq zərurəti ilə üzləşən Prezidentin ictimaiyyətlə ən mahir əlaqələndiricisi məhz elə odur - Mehriban Əliyeva. Özünün daxildən gələn yüksək ünsiyət mədəniyyəti, paklılığı, təmizliyi, mənəvi ucalığı, ziyalı cövhəri ilə Mehriban xanımı bu gün Azərbaycan dövlət idarəciliyinə rəsmən heç bir dəxli olmasa da, İlham Əliyev siyasi xəttini bəzən təhrif edən, onunla xalq arasında sədlər yaradan "iqtidár mənsubları" ilə həqiqi antiteza təşkil edir. Mehriban xanım xalqna zidd mövqədə dayananların hamisəna qarşı ən layiqli opponentdir, baxmayaraq ki, o, bu gün nə iqtidardakı, nə müxalifətdəki opponentlərinin heç birinə qarşı açıq çıxışlar etmir. Onun əleyhdarlığı da, tərəkkeşliyi də dildə deyil, əməldədir. Mehriban xanım o qədər səmimidir ki, təbliğatdan, təşviyatdan

uzaq əməllərində də öz daxili aləmini gizlətməyi bacarmır. Əlindəki imkənlərdən ona pənah gətirən, ondan niceat umanların nəfinə istifadə edir, xalqın zoruri cəhətiyəclarını dəqiqliklə duyub qiymətləndirir. Bunlar elə güclü və parlaq fərdi keyfiyyətlərdir ki, beş hər texnoloq məsləhəti ilə başa gələ bilməz. Bunları on mahir aktyorlar belə oynamaya qadir deyil. Bunlar insana ana südü, ata öyüdü, yaşamış həyat təcrübəsi ilə, qazandılmış biliklərlə verilən nadir xüsusiyyətlərdir. Belə ince və həssas məsələlərdə Mehriban xanım özünəxas daxili səmimiyyəti ilə bütün texnoloji nailiyyətlərin ləvqündə dayanan unikal şoxsiyyətdir.

Bələliklə, onun fəaliyyətinə bu prizmadan yanaşlıqda birinci xanımın hansı “texnoloq” və “məsləhətçi”lərin xidmətləndən yararlanması da müəyyənləşir.

50 avqust 2005-ci il

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN PREZİDENTİ, YUNESKO-nun XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ MEHRİBAN ƏLİYEVA BAKININ NƏSİMİ RAYONUNDAKI 1 SAYLI KÖRPƏLƏR EVİNİN AÇILIŞ MƏRASİMİNDƏ İŞTİRAK ETMİŞDİR

Sentyabrın 7-də Bakının Nəsimi rayonundakı 1 sayılı körpələr evinin Heydər Əliyev Fondunun vəsaiti hesabına aparılmış əsaslı təmir və yenidənqurma işlərindən sonra fənlənəli açılış mərasimini olmuşdur. Tərbiyəçilər, ətraf məhəllələrin şəkinləri Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevi böyük səmimiyyətlə, gül-gicəklə qarşılıqlı.

Mehriban xanım ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin binanın fəyəndəki portreti önünə gül dəstəsi qoydu. 1950-cı ildə tikilmiş bina uzun illər təmir edilmədiyinə görə, əslində, yararsız halə düşmüşdü. Mehriban xanım bu ilin fevralında binanın vəziyyəti ilə tamış oludan sonra fondun vəsaiti hesabına əsaslı təmir işlərinin başlamağı tövsiyə etdi. Ötən müddədə bina əslində təzədən tikildi. Damdan tutmuş zirzəmiyədək hər yer təzələndi, yeni istilik, su, qaz, işıq xələri çökildi, həyət abadlaşdırıldı, hətta, ətraf binalarda, yollarda da təmir işləri görüldü. Körpələr evi müasir avadanlıqla da komplektləşdirildi.

Körpələr evinin müdürü Nəhayət Əliyeva bildirdi ki, burada valideyn himayəsindən məhrum, atılmış 5 yaşa qədər 67 uşaq böyüyür. Onlar müntəzəm olaraq tibbi müayinədən keçirilir, hamisi sağlamdır. Körpələr evinin yataq, ictimai iaşə, tibbi müayinə, laboratoriya, fizi-

ki tərbiyə ofaqlarını gözən fondun prezidenti təmərin, avadanlığın keyfiyyətinə xüsusi diqqət yetirdi, hər uşaqa ayrılan yemək norması, səhiyyə xidmətinin təşkili, ərzaq təminatının vəziyyəti ilə maraqlandı, qaldırılan məsələlərin həllinə lazımi kömək göstəriləcəyini bildirdi.

Mehriban xanım Əliyeva ötən dəfəki gəlışində körpələr evinə təzəcə verilmiş Orxanın o zaman sinmiş pəncəsinin indi tam sağaldığını öyrənib xeyli sevindi, əkiz bacılar Fatimə və Zəhranın səhhəti ilə maraqlandı. Nəsimi Rayonu İera Həkimiyətinin başçısı Tahir Quliyev rayon ərazisindəki internat məktəbləri və uşaq evlərində Mehriban xanının təşəbbüsü ilə və fondun vəsaiti hesabına aparılan təmir işlərindən damşdı, fondun fəaliyyətinin rayon sakinləri tərəfindən razılıqla qarşılandığını bildirdi. İki yaşı tamam olan Günelin ad günü isə əsil bayram şəhərinə çevrildi. Hətta, valideyninin kimliyi də bəlli olmayan bu gözəl bağışın şərəfinə hazırlanmış, üzərində qoşa şam yanarı tort, şəhərin müsələləri və qızı Arzu öz əlləri ilə Günelə və həmyaşılardan tortlar, şirniyyatlar yedizdirdilər.

Fondun əməkdaşları uşaqlara üzərində Heydər Əliyev Fondunun logosu həkk edilmiş hədiyyələr, oyuncalar, ərzaq paketləri verdilər. Bu təsirli soñətdən mütləq olaraq tərbiyəçi müəllimlər Mehriban xanımı, ömür-gün yoldaşı, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə ən xoş arzu və diləklərini bildirdilər, fondun prezidentinin respublikamızda ki uşaq evlərinə, internat məktəblərinə əsl analıq qayğısı göstərməsi ni yüksək qiymətləndirdilər, bu qayğı və diqqətdən minlərlə ailəyə sevinə, təsəlli payı düşdürünen dedilər. Onlar ürəkdən golən səmimiyyətlə günün bir hissəsini körpələrlə keçirdiyinə görə Mehriban xanıma dərin təşəkkürlərini çatdırırlar.

Körpələr evinin salonunda qoyulmuş televizorda ulu öndər Heydər

Əliyevin üç il əvvəl uşaqlarla keçirdiyi görüşün videolentindən fragment göstərildi, ümummilli liderimizin bu sözləri sösləndi: "Sizin hamanız mənim balamı, sizi öz balam kimi sevirəm, sizi öz balam hesab edirəm. Azərbaycanın uşaqları ölkəmizin, xalqımızın milli sorvotidir, gələcəyidir, ümidiidir".

Mehriban Əliyeva körpələr evinin kollektivinə ümummilli lider, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin vəsiyyətlərini, idəyalarını unutmamışı, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlara diqqəti artırmağı, öz vəzifələrinin necə şorəflü, məsuliyyətli, savab iş olduğunu dərk etməyi xahiş və tövsiyə etdi.

Eyni zamanda, Heydər Əliyev Fondunun işləyib hazırladığı "Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı" programı çərçivəsində görürlən işlərin bundan sonra da davam edəcəyini vurğuladı.

Mehriban xanım kollektiv üzvləri ilə birlikdə ulu öndər Heydər Əliyevin portreti önündə xatırə şəkli çəkdirildi.

8 sentyabr 2005-ci il

**HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN
PREZİDENTİ, YUNESKO-nun
XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ
MEHRİBAN ƏLİYEVA LƏNKƏRANDAKI
UŞAQ EVİNDƏ VƏ FONDUN VƏSAİTİ İLƏ
TİKİLƏN MƏKTƏBDƏ OLMUŞDUR**

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva sentyabrın 8-də dövlətimizin başçısının cənub bölgəsinə səfəri çərçivəsində Lənkərandakı Osman Mirzəyev adına qarşıq tipli uşaq evində olmuş, burada tərbiyə alan uşaqların qayğı və problemləri ilə maraqlanmışdır.

Mehriban xanım uşaqların ifasında mahnilara, şeirlərə qulaq asdı, körpələrə qayğı və növəziş göstərdi. Uşaq evindəki şəraitlə yaxından tanış olan Mehriban Əliyeva uzun illər təmir edilməyən binanın əsaslı təmirə ehtiyacı olduğunu, Heydər Əliyev Fondunun vəsaiti ilə yanın vaxtlarda hə işə başlanacağına bildirdi.

Sonra Mehriban xanım Fondun vəsaiti hesabına tikilən yeni məktəb binasında işlərin gedisi ilə tanış olmaq üçün rayonun Şaglaser kəndində gəldi. Məktəbin müəllim kollektivi, valideyilər, məktəblilər, inşaatçılar fondun prezidentini səmimiyyətlə qarşılıdlar, xeyirxah işlərinə, uşaqlara diqqət və qayğısına görə minnətdarlıq etdilər. Mehriban xanım kənd sakinləri ilə səhbət etdi, ulu öndər Heydər Əliyevin adını daşan Fondun fəaliyyəti barədə danışdı, özünə göstərilən səmimiyyətlə görə razılığını ifadə etdi.

**HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN
PREZİDENTİ, YUNESKO-nun
XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ
MEHRİBAN ƏLİYEVA ASTARA
RAYONUNUN TƏNGƏRUD
KƏNDİNDƏ MƏKTƏBİN TİKİNTİSİ
İLƏ TANIŞ OLMUŞDUR**

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva dövlətimizin başçısının cənub bölgələrinə səfəri çərçivəsində, sentyabrın 8-də Astara rayonunun Təngərud kəndində yeni məktəb binasının tikintisi ilə tanış olmuşdur. Mehriban xanım gülörüzlə qarşılayan müəllim və valideynlər məktəb barədə ona ətraflı məlumat verdilər. Bildirdilər ki, yaxşı ənənələri olan bu məktəbdə on illərdən bəri təmir işi görülməmişdir. Heydər Əliyev Fondunun vəsaiti hesabına burada 16 sinif otağı olacaq yeni binanın tikintisindən son dərəcə razi qalan sakinlər Mehriban xanımı öz təşəkkürlərini bildirdilər. İnşaatçılar isə söz verdilər ki, bina oktyabrın 1-dək tam hazır olacaqdır. Mehriban Əliyeva ölkəmizin goləyci olan uşaqlara qayğı və diqqətin ifadəsi kimi, "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" programı çərçivəsində Fondun vəsaiti hesabına hazırda respublikamızda 152 məktəbin tikildiyini xatırlatdı və bildirdi ki, fond голən ildən daha 500 məktəbin tikintisi üçün geniş program hazırlanmışdır. YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri kənd sakinləri ilə səmimi səhbət etdi, onlarla xatirə şəkli çəkdirdi.

**HEYDƏR ƏLİYEV
FONDUNUN PREZİDENTİ,
YUNESKO-nun
XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ
MEHRİBAN ƏLİYEVƏ
MASALLI RAYONUNUN
TƏZƏKƏND MƏKTƏBİNĐƏ
OLMUŞDUR**

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva sentyabrın 9-da, dövlətimizin başçısının sənub bölgosinə səfəri çərçivəsində Masallı rayonunda tikintisi yenicə başa çatmış Təzəkənd məktəbində olmuşdur. İnşaatçılar, müəllimlər, məktəblilər, valideynlər Mehriban xanımı səmimiyyətlə qarşıladılar. Hörmətli qonağa gül dəstəsi təqdim olundu. Fondun prezidentinə məlmət verildi ki, 22 sınıf otağı olan məktəb binası cəmi 42 günə inşa edilmişdir. Burada 55 müəllim 500-dək şagirdin təlim-təbiyəsi ilə möşgül olacaqdır.

Heydər Əliyev Fondunun vəsaiti hesabına inşa edilmiş yeni tədris ocağının tikintisindən olduqca razi qalan kənd sakinləri Mehriban xanıma təşəkkürlərini bildirdilər, ona xalqımızın gələcəyi namənə xeyirxah işlərində nügurlar arzuladılar. Mehriban Əliyeva rəhbərlik etdiyi fondun vəsaiti hesabına "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" Proqramı çərçivəsində gələn il respnblikanızda daha 500 məktəb binasının tikiləcəyini bildirdi.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri sonra kənd sakinləri ilə səmimi söhbət etdi, onların qayğıları və problemləri ilə maraqlandı, yeni məktəbdə çalışacaq müəllimləri, təhsil alacaq şagirdləri təbrik edərək uğurlar arzuladı, onlarla xatirə şəkli çəkdirdi.

10 sentyabr 2005-ci il

**HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN
PREZİDENTİ, YUNESKO-nun
XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ
MEHRİBAN ƏLİYEVA LƏNKƏRAN
RAYONUNUN ŞAĞLASER KƏNDİNDƏ
FONDUN VƏSAİTİ İLƏ TİKİLƏN
MƏKTƏBDƏ OLMUŞDUR**

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva sentyabrın 8-də, dövlətimizin başçısının cənub bölgəsinə səfəri çərçivəsində Lənkəran rayonunun Şağlaser kəndində fondun vəsaiti hesabına tikişlən yeni məktəb binasında işlərin gedişi ilə tamş olmuşdur.

Məktəbin müəllim kollektivi, valideynlər, məktəblilər, inşaatçılar Mehriban xanımı böyük səmimiyyətlə qarşıladılar, xeyirxah işlərinə, ölkəmizin gələcəyi olan uşaqların normal şəraitə malik təhsil ocaqlarında təlim-tərbiyə alması üçün göstərdiyi diqqət və qayğıya görə minnətdarlıq etdilər.

Mehriban xanım kond sakinləri ilə səhbbət etdi, ulu öndər Heydər Əliyevin adını daşıyan Fondun fəaliyyəti barədə damşdı, yeni məktəb binasında tikinti işlərinin gedişi ilə tamş oldu, fondun respublikamızın hər bir bölgəsində təhsil müəssisələri üçün müasir tələblərə cavab verən binaların tikilməsini davam etdirəcəyini bildirdi.

10 sentyabr 2005-ci il

**VALEH İBRAHİMOV ADINA
LERİK QƏSƏBƏ ORTA İNTERNAT
MƏKTƏBİ İLƏ TANİŞLIQ**

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Lerik rayonuna səfərinin sonunda Valeh İbrahimov adına Lerik qəsəbə orta internat məktəbində olmuşdur.

Dövlətimizin başçısı və xanımı - Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva 1960-er ildə tikiilmiş və əsası təmirə ehtiyacı olan məktəb binasının vəziyyəti ilə yaxından tamş oldular, eyni zamanda, fəm kabinetlərinə baxdlılar, tədris üçün şəraitlə, dörsliklərə təminatın vəziyyəti ilə maraqlandılar.

Məktəbin direktoru, elmlər namizədi Musa Bədəlov bildirdi ki, burada 180 şagır təhsil alır. Bina çox köhnəldiyindən təmirə böyük ehtiyacı vardır.

Prezident İlham Əliyev binanın əsası təmiri üçün yaxın vaxtlarda hər cür kömək göstəriləcəyini bildirdi.

Sonra dövlətimizin başçısı məktəbin xatirə kitabına ürək sözlərini yazdı: "Azərbaycan dili və ədəbiyyat kabinetin uşaqların ana dilinin mükəmməl öyrənməsi işində böyük rol oynayır. Bizim ədəbiyyatımız, ana dilimiz müstəqil Azərbaycan Respublikasının inkişafında çox böyük əhəmiyyət kəsb edir. Arzu edirəm ki, uşaqlar ədəbiyyatımızı yaxşı oxusunlar, yaxşı tərbiyə alsınlar, yaxşı votondaş olsunlar.

İnternat məktəbinin təmirə böyük ehtiyacı vardır. Yaxın zamanlarda burada əsash təmirə başlayacaq. İnternat məktəbinin kollektivinə və burada oxuyan bütün uşaqlara uğurlar arzulayıram.

**İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
8 sentyabr 2005-ci il".**

AKADEMİK YUSİF MƏMMƏDƏLİYEVİN YUBİLEYİ PARİSDƏ YUNESKO-nun İQAMƏTGAHINDA QEYD EDİLMİŞDİR

Parisdə YUNESKO-nun iqamətgahında görkəmli Azərbaycan alimi akademik Yusif Məmmədəliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olmuş təntənəli mərasim keçirilmişdir.

Tədbirdə iştirak etmək üçün Parisdə gəlmiş Heydər Əliyev Fondu-nun və Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları Fondu-nun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevət YUNESKO-nun iqamətgahında təşkilatın baş direktorunun xanımı Takaka Matsuura, baş direktorun müavini Valter Erdelen və digər rəsmi şəxslər qarşılaşmışdır.

Azərbaycanın mədəniyyət naziri Polad Bülbüloğlu foto bəvəskarı olan alimin vaxtıla çəkdiyi fotoskopillərdən ibarət sərgi barədə Mehriban xanım Əliyevaya və qonaqlara məlumat verərək bildirmişdir ki, bu fotosalar dünya şöhrəti alimin maraq dairəsinin genişliyini, ceyni zamanda Vələninə, xalqna bağlılığını əks etdirir.

Mehriban xanım və yubiley mərasiminin iştirakçıları Yusif Məmmədəliyevin çəkdiyi fotoskopillərə maraqla tamaşa etmişlər.

Yubiley mərasimi Y. Məmmədəliyevin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən "Zamanın zirvəsi" sənədli filminin nümayishi ilə başlamışdır.

YUNESKO-nun baş direktoru adından onun müavini Valter Erdelen, habelə Fransa Kimya Cəmiyyətinin prezidenti Arman Latt və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti Məməmdə Rəhimov mərasimdə çıxış etmişlər. Natiqlər akademik Yusif Məmmədəliyevin 100 illiyinin YUNESKO-nun iqamətgahında keçirilməsinin bu qurum üçün böyük şərəf olduğunu vurğulamış, alimin kimya elminin, müasir neft kimyası sənayesinin inkişafında əvəzsiz xidmətlər göstər-

diyini, onun 200-dən artıq elmi möqalənin və 6 monoqrafiyanın müəllifi olduğunu, alimin ixtirasının məhsulu olan yeni yanacaq texnologiyasının İkinci Dünya Müharibəsində qələbənin qazanılmasında böyük rol oynadığını. Sumqayıtda kimya müəssisələrinin yaradılmasında xüsusi əmək sərf etdiyini, ölkəsinin beynəlxalq elmi məclislərdə ləfiqin-e təmsil etdiyini vurğulamış. Azərbaycanda Şamaxı astrofizika rəsədxanasının, beş yeni elmi tədqiqat institutunun fəaliyyətə başlamasının məhz Yusif Məmmədəliyevin adı ilə bağlı olduğunu bildirmişlər.

Alimin nəvəsi Yusif Məmmədəliyev çıxışında bu mərasimin təkcə babasının xatirəsinə deyil, bütün Azərbaycan elminə həsr edildiyini, alimin xatirəsinin əbədişdirilməsində ulu öndərimiz Heydər Əliyevin böyük xidmətləri olduğunu xüsusi vurğulamışdır. O, babasının adını daşmasından fərqli duyduğunu söyləmiş, belə bir mötəbor tədbirin keçirilməsinə görə YUNESKO-nun baş direktori Kōiširo Matsuuraya və Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə Məmmədəliyelər ailəsi adından təşəkkür etmişdir.

YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva mərasimində çıxış etmişdir.

YUNESKO-nun XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ MEHRİBAN ƏLİYEVANIN ÇIXIŞI

-Hörmətli xanımlar və cənablar!

Bu gün Azərbaycanın görkəmli alimi Yusif Məmmədəliyevin 100 illiyinə toplaşan bütün qonaqları ürəkdən salamlayıram. Bu yubiley bayramının təşkilində əməyi olan hər bir insana, xüsusilə YUNESKO-nun rəhbərliyinə və əməkdaşlarına öz dərin minnətdarlığını bildirirəm. Son zamanlar Azərbaycanla YUNESKO arasındaki münasibətlər çox parlaq şəkildə özünü bürüzə verir. Bu çox sevindirici baladır. Bu, keçirilmiş tədbirlərdə, bizim rəsmi və qeyri-rəsmi görüşlərimizdə, YUNESKO-nun baş direktoru cənab Kōiširo Matsuuranın ölkəmizə səfərlərində, ən əsası, adı insanlarda bu quruma olan məhəbbətdə

və diqqətdə oks olmur. Mən çox şadam ki, bu gün yubiley mərasimləri həm Azərbaycanda, həm də Fransanın paytaxtı Parısda keçirilir.

Yusif Məmmədəliyevin 100 illik yubileyinin YUNESKO-nun təqvimində salınması onun elmi fəaliyyətinə verilən yüksək qiymətdir. Bu insan həm şəxsiyyəti, həm də elmin və təhsilin inkişafı sahəsində görüdüyü işləri ilə tarixdə və insanların qəlbində yaşayır. Biz indi deyə biliyoruk ki, görkəmli Azərbaycan alimi YUNESKO-nun ideyalarına xidmət etmişdir. Y.Məmmədəliyev sanki bir ömürdə bir neçə həyat yaşamışdır. İlk növbədə, bu, istedadlı alimin tədqiqatçı həyatıdır. O, Azərbaycanda üzvi kimya məktəbinin əsasını qoymuşdur. Onun adı neft elmi və neftə aid olan elmi sahələrlə sıx bağlıdır. Ölkəmizin ən böyük sərvətlərindən olan neft, sanki, bu insana öz sirlərini açmağa qərar vermiş, onun tükənməz enerji mənbəyinə çevrilmişdir. Biz Yusif Məmmədəliyevin hər hansı tədqiqatına nəzər salsaq, orada belə bir sözə rast gələrik; ilk dəfə. Ona görə də təsadüfi deyil ki, bütün dünyada Y.Məmmədəliyevi sanbalı tədqiqatçı və novator kimi tanırı.

Yusif Məmmədəliyevin həyatı mürəkkəb bir dövərə təsadüf etmişdir. İkinci Dünya müharibəsi zamanı o, elmi tədqiqat işləri ilə bağlı fəaliyyətini davam etdirirdi. XX əsrin 40-ci illərində keçmiş Sovet ittifaqında hasil edilən neftin 70-80 faizi Azərbaycanın payına düşürdü. Ölkəmiz həm təbii ehtiyatları hesabına, həm də elmi potensialı ilə fəsizm üzərində qələbənin qazanılmasında çox böyük rol oynamışdı.

Yusif Məmmədəliyev həm də böyük bir maarifçi bəyəti yaşamışdır. Demək olar ki, görkəmli alım müəllimlik istedadına da malik idi. O, ilk dəfə dörs demək üçün sinfə daxil olanda cəmi 16 yaşı vardi. Azərbaycan Dövlət Universitetinin dosenti, kafedra müdürü, professoru və nəhayət rektor olarkən belə, o, öyrənmək və öyrətməkdən çox böyük zövq alan bir insan idi. Alimin qoyub getdiyi irs təkcə onun kitablarından və elmi ixtiralarında yox, həm də bir çox gəncərin taleyindədir.

YUNESKO-nun yarandığı 1945-ci ildə Yusif Məmmədəliyev Azərbaycan Elmlər Akademiyasının banilərindən biri kimi, onu təsis etmişdir.

Qısa bir müddətdən sonra akademiyann prezidenti seçilmiş və müasir tələblərə cavab verən elm ocağı yaratmışdır.

Bu insanın ömrü təzadalarla dolu idi. Y.Məmmədəliyev çox sülhsevər insan idi. Lakin onun yaradıldığı maddələr inanılmaz güclə malik idi. O, çox təmkinli adam idi. Lakin onun ixtiraları maşınların, təyyarələrin sürətinin artırılmasına imkan vermişdi. O, olduqca acıq qəlblə insan idi. Lakin kifayət qədər bağlı cəmiyyətdə yaşayıb-yaradırdı. Y.Məmmədəliyevin ömrü çox qısa, lakin çox parlaq olmuşdu. O işlədikcə, yaratdıqca, qurduqca, yenə də işləməyə, yaratmağa və qurmağa çalışırdı. Sanki harayasa tələsirdi. Kim bilir, bəlkə də qeyri-adı intuisiya ona xəbər verirdi ki, vaxt az, amma görüləsi işlər çıxdı. Bu gün Y.Məmmədəliyevin yüz illik yubileyinin YUNESKO-da keçirilməsinin çox böyük rəmzi mənası var. Bu insan bütün ömrünü elmə, təhsilə, mədəniyyətə həsr etmişdir. YUNESKO, əslində, bu gün öz sadıq əsgərlərindən birinin yubileyini qeyd edir. Məhz bu mənada mən deyirəm ki, Yusif Məmmədəliyev xoşbəxt insan idi.

Əziz dostlar, çıxişının sonunda mən siz bu bayram münasibətilə bir daha töbrik edirəm. YUNESKO-nun əməkdaşlarına yeni uğurlar və böyük göləcək arzulayıram. Çox sağ olun!

Mehriban xanımın çıxişi sürəkli alıqlarla qarşılandı.

Tədbirin sonunda Azərbaycan inəsənət ustaları geniş konsern proqramı ilə çıxiş etmişlər. Konsern zamanı milli rəqsər ifa olunmuş. Azərbaycanın ləri ölməmədən mahnilər səslənmişdir. Konsertin gedişi zamanı ölkəmizin tarixi abidələrini, gözoxşayan mənzərələrini, Bakı və Parisin görkəmli yerlərini əks etdirən sənədli filmlərdən parçalar da nümayiş etdirilmişdir.

Mehriban xanım Əliyeva konsertdən sonra inəsənət ustalarımıza təşəkkürünü bildirmiş, onlarla xatiro şökli çəkdirmişdir.

Yubiley mərasimindən sonra Azərbaycan mətbəxinin əziz yeməklərinin təqdim edildiyi ziyanət verilmişdir.

15 sentyabr 2005-ci il

HEYDƏR ƏLİYEV FONDU MƏCBURİ KÖÇKÜN MƏKTƏBLİLƏRİN “BİLİK GÜNÜ”NÜ TƏBRİK ETMİŞDİR

Sentyabrın 15-də Heydər Əliyev Fondu nümayəndələri Sabirabad və Biləsuvar rayonları ərazisində məcburi köçkünlərin məskunlaşdıqları şəhəreiklərdəki məktəblərdə olmuş, şagirdləri “Bilik günü” münasibətlə təbrik etmiş, ilk dəfə birinci sinif gedənlərə hədiyyələr vermişlər.

...Sabirabad rayonunun Qalaqayın kəndində Füzuli rayonunun 26 və 27 nömrəli, Zəngilan rayonumun 16 nömrəli, Cəbrayıł rayonunun Dəmşalaq və Çörəkən kənd məktəblərinin şagirdləri qonaqları Azərbaycanın dövlət himminin ifası ilə qarşılıdlılar.

“Bilik günü”nə həsr olunmuş morasimdə Sabirabad rayon İera Həkimiyəti başçısının müavini Vələdar Bağırov, 27 nömrəli məktəbin direktoru Ülkər Hüseynova, Dəmşalaq kənd məktəbinin direktoru Cəlal Quliyev, valideyə Südabə Əliyeva çıxış edərək bildirdilər ki, bütün sahələrdə olduğu kimi, təhsil sisteminde də Heydər Əliyev siyaseti Prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilir. Onun 2004-cü il 21 avqust tarixli sərəncamı ilə qəbul olunmuş “Azərbaycan Respublikasında ümumtəhsil məktəblərinin informasiya və kommunikasiya texnologiyaları ilə təminatlı programı” ölkəmizdə yeni informasiya texnologiyalarından istifadə edilməklə təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə xidmət edir. Natiqlər xüsusi vurğuladılar ki, Azərbaycanda təhsilin inkişafında, xüsusi məktəb tikintisində Heydər Əliyev Fonduun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın diqqətəlayiq xidmətləri var. Onun təşəb-

büsü ilə qəbul olunmuş “Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb” programı uğurla həyata keçirilir.

Çıxış edənlər gənc nəslin təlim-tərhiyəsinə qayğı və diqqətə görə ölkə Prezidenti İlham Əliyevə və onun xanımına fəşəkkürələrini bildirdilər. Heydər Əliyev Fonduun direktoru Anar Ələkbərov morasim iştirakçılarına Mehriban xanımın səmimi salamlarını çatdıraraq dedi ki, Fondu vəsaiti ilə müxtəlif regionlarda təkiklən 152 məktəbin 100-ü bu gün istifadəyə verilir. Əməkdaşlarımız köçkün məktəbilərlə görüşməyi açılsız mərasimlərində iştirak etməkdən üstün tutaraq buraya gəlmişlər. Bu, Mehriban xanımın istəyidir. Qalaqayına səfərlərimiz ənənə halim almışdır, keçənlikli “Bilik günü”ndə də burada olmuşdur.

İeraçı direktor məktəbliləri, pedaqoji kollektivləri yeni dörs ilinin başlanması və “Bilik günü” münasibətlə təbrik etdi.

Bu il birinci sinif gedən uşaqlara Fondu adından şagird çantaları və dörs lövazimatı, Dövlətqəzqinkomun adından isə məktəbli geyimləri hədiyyə olundu. Məktəb kitabxanalarına Heydər Əliyev Fonduun fəaliyyətindən bəhs edən kitab bağışlandı.

...Cəbrayıllı məcburi köçkünlərin məskunlaşdığı 6 nömrəli Biləsuvar qəsəbəsindəki 8 nömrəli orta məktəbdə 564 şagird təhsil alır. Onların təlim-tərbiyəsi ilə 40 müəllim möşgül olur. Bu il məktəbin mözünlərindən 8 nəfor ali və orta ixtisas təhsili məktəblərinə qəbul edilmişdir. Burada keçirilən morasimi rayon İera Həkimiyətinin başçısı Mahmud Quliyev açaraq dedi ki, cəbrayıllıların məskunlaşdıqları qəsəbələrin memarı ümummilli liderimiz Heydər Əliyevdir. Təssüf ki, o, altı qəsəbənin heç birinin açılışında iştirak edə bilmədi. Bu işi dahi rəhbərimizin yolumun layiqli davamçısı, o zaman Baş nazir olan cənab İlham Əliyev gördü. Bu, həm də onun prezident seckiləri orofində namizəd kimi seçiciləri ilə görüşü idı.

M.Quliyev xüsusi vurğuladı ki, Cəbrayıł rayonu işgal olunsa da, müəllimlərin fədakarlığı sayəsində təhsili yaşayır, inkişaf edir. Bu il

rayon məktəblərinin məzunlarından 177 nəfəri müxtəlif ali və orta ixtisas məktəblərinin tələbəsi olmuşdur. Natiq yeni dörs ilinin ilk günü - "Bilik günü"nda məcburi köçkünlərin övladlarını sevindirdiyi üçün Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevaya minnətdarlığını bildirdi, eobraşılların onu Bilsəvərdəki qəsəbələrdə görmək arzusunda olduğunu söylədi.

Digər çıxış edənlər də Fondun rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildirdilər və Mehriban xanımı qonaq dəvət etdilər. Fondun icraçı direktoru Anar Ələkbərov məktəbliləri "Bilik günü" münasibətlə təbrik etdi, təhsilin, səhiyyənin və digər sahələrin inkişafına Fondun yardımından, həyata keçirilən program və layihələrdən danışdı. Fondun ən müümət layihələrindən olan "Azərbaycan" internet portah haqqında otrəfli məlumat verərək bildirdi ki, layihənin möqsədi bəynəlxalq aləmdə ölkəmiz haqqında tam, həqiqi və dolğun təsəvvür yaratmaq. Ermənistən Azərbaycana qarşı təcavüzü, işgalçılıq müharıbosının tarixi kökləri, erməni terrorizmi və ermənilərin azərbaycanlılara qarşı yeritdikləri soyqırımı siyasi həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə çatdırmaqdır. Bundan əlavə, Fond Qarabağın tarixinə dair sanbalı kitab çap etdirmiş, Dağlıq Qarabağ mütnaqışosu, Xocah soyqırımı və s. haqqında ingilis dilində kitablar hazırlanmışdır.

Birinci sınıf şagirdlərinə Fondun və Dövlətqaçqınkomun hödiyyələri, məktəbin kitabxanasına isə Heydər Əliyev Fondu haqqında nəşr əldən olundu.

...5 nömrəli qəsəbədə İsmayııl Quliyev adına Böyük Mərcanlı kənd orta məktəbinin kollektivi ilə keçirilən görüş də yaddaşalan oldu. Məktəb özfəaliyyət kollektivinin çıxışı maraqla qarşılandı.

Qonaqlar qəsəbədəki uşaq bağçasında, istirahət parkında və 1 nömrəli sahə xəstəxanasında da oldular.

16 sentyabr 2005-ci il

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN PREZİDENTİ, YUNESKO-nun XOŞMƏRAMLI SƏFİRİ MEHRİBAN ƏLİYEVƏ BU TƏŞKİLATIN BAŞ DİREKTORU KOİŞİRO MATSUURA İLƏ GÖRÜŞMÜŞDÜR

Sentyabrın 16-da Parisdə Heydər Əliyev Fondunun və Azərbaycan Mədəniyyəti Dostları Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva YUNESKO-nun baş direktoru Koishi Matsuura ilə görüşmüştür.

YUNESKO-nun baş direktoru Mehriban xanımı hörmətə qarşıladı, BMT-nin 60 illiyi ilə əlaqədar Nyu-Yorkda keçirilən tödbirə qatıldığı üçün akademik Yusif Məmmədəliyevin 100 illiyi ilə bağlı yubiley mərasimində iştirak edə bilməməsindən təssüfləndiyini söylədi. Cənab Matsuura dedi ki, mənə verilən məlumatata görə, ynbiley tödbirləri yüksək səviyyədə keçmişdir. Baş direktor Azərbaycana son səfərini məmənnuluqla xatırlayaraq, ona və nümayəndə heyətinə göstərilən qonaqpərvərliyə görə Mehriban xanıma dərin minnətdarlığını bildirdi. Bakıdakı görüşlərin onda çox gözəl təssürat yaradığını söyləyən Koishi Matsuura YUNESKO ilə Azərbaycan arasındaki əlaqələrin yüksək səviyyədə olduğunu vurğuladı.

Mehriban Əliyeva səmimi və xoş sözlərə görə baş direktora təşəkkür etdi, akademik Yusif Məmmədəliyevin yubileyinin Parisdə qeyd olunmasına məmənnuluğunu bildirdi. O, YUNESKO ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın inkişafından razılıqla söhbət açaraq, qar-

şəhqli əlaqələrin bundan sonra da yüksələn xəttə inkişaf edəcəyini vurğuladı.

Səmimilik şəraitində keçən görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi edildi.

17 sentyabr 2005-ci il

HEYDƏR ƏLİYEV FONDUNUN ZAQATALA MƏKTƏBLİLƏRİNƏ HƏDİYYƏSİ

Yeni dərs ilinin ilk günü Zaqtala rayonunun təhsil işçiləri üçün olduğunu əlamətdar və yaddaşalan olmuşdur. Heydər Əliyev Fondu-nun həyata keçirdiyi "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" programına uyğun olaraq, Zaqtala şəhərindəki 1 nömrəli orta məktəbin binası tamamilə yenidən tikilərək istifadəyə verilmişdir.

Bu münasibətlə keçirilən tövənlə mərasimi giriş sözü ilə açan məktəbin direktoru Fatma İsrafilova rayonun təhsil sisteminde özü-nəməxsus ənənələri ilə seçilən, yüzlərlə tanınmış elm xadiminin, e-miyyətində fəal mövqə tutan insanların, ziyahtaların təhsil aldığı bu qəcəman tədris ocağının yeni binasının istifadəyə verilməsini rayonun həyatında çox əlamətdar hadisə kimi qiymətləndirmiş, bu dəyərli hədiyyəyə görə Heydər Əliyev Fondu-nun prezidenti Mehriban Əliyeva-yə məktəb kollektivi adından dərin minnətdarlığını bildirmişdir.

Mərasimdə Zaqtala Rayon İera Həkimiyətinin başçısı Vəqif Rəhimov, təhsil şöbəsinin müdürü Tahir Məmmədov və digər natiqlər çı-xış edərək, ulu öndər Heydər Əliyevin ölkəmizdə təhsil mütəssisilərinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi sahəsində başladığı məqsədyönlü fəaliyyətin hazırda Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiyini, təhsilimizin inkişafına böyük diqqət göstərildiyini xüsusü vurğulmuş, məktəbin tikintisini göstərdiyi qayğıya görə Dövlət Neft Şirkətinin, onun Boru Kəmərləri idarəsinin rəhbərliyinə, tikinti işlərini yerinə yetirən 15 nömrəli Təmir Tikinti Təresti-nin kollektivinə zaqtatalılar adından təşəkkür etmişlər.

Dövlət Neft Şirkətinin idarə rəisi dövlətimizin başçısının təbrikini

və xoş arzularını zaqatalalılara çatdırmış, məktəb kollektivinə yeni tədris ilində yüksək uğurlar arzulamışdır.

Sonra mərasim iştirakçıları məktəbin yeni binası ilə tanış olmuşlar. Yararsız vəziyyətdə olan köhnə məktəb binasının

yerində müasir standartlara uyğun tikilmiş ikimortəbəli yeni bina - 50 sinif otağı, fənn kabinetləri, kitabxana, idman salonn vاردır. Məktəbin geniş foyesində ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətini, habelə respublikamızın müasir həyatını öks etdirən fotoguşolar təşkil edilmişdir. 120 nəfər pedaqoji işçinin çalışdığı yeni məktəbdə 900-dək şagird təhsil alır.

17 sentyabr 2005-ci il

MÜNDƏRİCAT

Ön söz.....	5
Türkiyənin baş naziri Rəcəb Tayyib Ərdoğan	
Heydər Əliyev Fondunda olmuşdur.....	7
Heydər Əliyev Fonduun vəsaiti hesabına yeni məktəblər tikilir.....	9
Heydər Əliyev Fonduun Prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Göycayda internat məktəbdə olmuşdur.....	11
Heydər Əliyev Fonduun vəsaiti hesabına.....	12
“Olimpiya oyunları - 2004” miniatür kitabının təqdimatı olmuşdur.....	15
Vətənpərvərlik, insansevərlik və mərhəmətlilik simvolu.....	16
Heydər Əliyev Fonduun hesabına 7 rayonda 20 məktəb tikilir....	20
Heydər Əliyev Fonduun vəsaiti hesabına 126 məktəb tikilir.....	21
Fondu vəsaiti hesabına kənd rayonlarında, xüsuson ueqar dağ kəndlərində 152 məktəb tikiləcək.....	22
Heydər Əliyev Fonduun hazırladığı “Azərbaycan” internet portalının təqdimat mərasimi keçirilmişdir.....	25
Azərbaycanın qədim abidələrinin YUNESKO-nun qeyri-maddi irs siyahısına salunması zərəridir.....	57
Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və xanımı Mehriban Əliyevanın Qubaya səfəri.....	42
Heydər Əliyev Parkında Quba rayonunun sakinləri ilə görüş.....	44
Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva “Qədim Quba” Özəl Xalçaçılıq Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin yeni seksi ilə tanış olmuşdur.....	46
Qırmızı qəsəbə sakinləri ilə görüş.....	48

Quba Olimpiya İdman Kompleksində Beynəlxalq Voleybol Federasiyasının dünya “Qran-Pri” turnirinin Avropa təsnifat mərhələsi yarışlarının təntənəli açılışı.....	57
Xaçmazda uşaq- gənələr idman məktəbi ilə tanışlıq.....	61
Xaçmazda özol klinika istifadəyə verilmişdir.....	62
Heydər Əliyev parkı ilə tanışlıq.....	64
Heydər Əliyev muzeyi ilə tanışlıq.....	65
Heydər Əliyev parkında Xaçmaz rayonunun sakinləri ilə görüş.....	67
Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyeva Xaçmaz rayonumun bir sıra kənd məktəblərində olmuşdur.....	70
Xalqa xidmət edən xoşməramlı səfir.....	72
“Heydər Əliyev Bağı”nda Qusar rayonunun sakinləri ilə görüş.....	74
Qubada voleybol bayramı davam edir.....	78
Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Qusarda və Qubada internat və orta məktəblərdə olmuşdur.....	81
Heydər Əliyev Fondunun vəsaiti hesabına Kürdəmirdə 50 sinif otağı tikilir.....	84
“Ataholding” şirkətlər qrupuna daxil olan “Excelsior” hotelinin təntənəli açılış mərasimi.....	88
Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Qəbələ rayonunun Daşa kəndində məktəb binasının tikintisi ilə tanış olmuşdur.....	96
Rayon mədəniyyət evi və sərgi ilə tanışlıq.....	98
Qəbələ tarix-diyarşünaslıq muzeyi və tikilməkdə olan Heydər Əliyev muzeyi ilə tanışlıq.....	99
Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və xanımı Mehriban Əliyevannı Qəbələ rayonuna səfəri.....	100

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və xanımı Mehriban Əliyevannı İsmayıllı rayonuna səfəri.....	105
Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva İsmayıllı rayonunun Bizlən kəndində məktəb binasının tikintisi ilə tanış olmuşdur.....	111
YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuura Azərbaycana gəlməşdir.....	112
Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuuramın geniş tərkibdə görüşü.....	114
Azərbaycan Respublikası ilə YUNESKO arasında birgə rəsmi məlumatın imzalanması və YUNESKO-nun baş direktoruna “Şöhrət” ordeninin təqdim olunması mərasimi.....	116
Bakıda Beynəlxalq Muğam Mərkəzinin təməli qoyulmuşdur.....	118
Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin adından YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuuranın şərəfinə ziyafət.....	126
YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuuramın Azərbaycana səfəri.....	151
Heydər Əliyev Fondu ilə tanışlıq.....	152
“Gülüstan” sarayında YUNESKO - Azərbaycan birgə konfransı keçirilmişdir.....	155
Heydər Əliyev Fondunun Prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevannı YUNESKO-nun baş direktorunun xanımı Takaka Matsuura ilə görüşü.....	149
YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuura İçərişəhərdə tanış olmuşdur.....	150
YUNESKO-nun baş direktoru Kōiširo Matsuuramın Azərbaycana səfəri.....	151

Mehriban ƏLİYEVƏ

YUNESKO-nun baş xoşməramlı səfiri, tanınmış Argentina pianoçusu Migel Anxel Estrella İncəsənət Muzeyində çıxış etmişdir.....	153
YUNESKO-nun baş direktoru Koişiro Matsuuranın AzTV-yə müsabibəsi.....	154
Aşəgahda unudulmaz konsert.....	160
“Birinci ledi” - Prezidentin siması.....	162
YUNESKO - Azərbaycan: əlaqələrin yeni mərhələsi.....	167
Azərbaycan ilə YUNESKO arasında əməkdaşlıq daha yüksək səviyyəyə qalxacaqdır.....	170
Ölkənin birinci xanımı hansı siyasi texnoloqların xidmətindən istifadə edir?.....	175
Heydər Əliyev Fondu Prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Bakının Nəsimi rayonundakı 1 saylı körpələr evinin açılış mərasimində iştirak etmişdir.....	183
Heydər Əliyev Fondu Prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Lənkərandakı uşaq evində və Fondu vəsaiti ilə tikilən məktəbdə olmuşdur.....	186
Heydər Əliyev Fondu Prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Aşlara rayonunun Təngörud kəndində məktəbin tikintisi ilə tanış olmuşdur.....	187
Heydər Əliyev Fondu Prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Masallı rayonunun Təzəkənd məktəbhində olmuşdur.....	188
Heydər Əliyev Fondu Prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva Lənkəran rayonunun Sağlaser kəndində Fondu vəsaiti ilə tikilən məktəbdə olmuşdur.....	190

Xoşməramlı səfir

Valeh İbrahimov adına Lerik qəsəbə orta məktəbi ilə tanışlıq.....	191
Akademik Yusif Məmmədəliyevin yubileyi Parisdə YUNESKO-nun iqamətgahında qeyd edilmişdir.....	192
Heydər Əliyev Fondu məchhuri köçkün məktəblilərin “Bilik Günü” nü təbrik etmişdir.....	196
Heydər Əliyev Fondu Prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyeva bu təşkilatın baş direktoru Koişiro Matsuura ilə görüşmişdir.....	199
Heydər Əliyev Fondu Zaqatala məktəblilərinə hədiyyəsi.....	201

“Xoşməramlı səfir” II kitab

Bakı “ŞƏMS” nəşriyyatı - 2006, 208 səh.+24 rəngli səh.

Nəşriyyat direktoru:

Məsləhətçi redaktor:

Məsul redaktorlar:

Bədii redaktor:

Kommersiya direktoru:

Kompüter tərtibatçısı

və texniki redaktoru:

Mətni yığdlar:

Korrektorlar:

Şəmsi VƏFADAR

Şəmsi QOCA

Səməyə MUSTAFAYEVA,
tarix elmlər namizədi

Nihad MƏMMƏDOV

Məsumə HÜSEYNOVA,
Xəqani RÜSTƏMZADƏ

Şəfi ƏHMƏDOV

Zaur RƏHİMANLI

Gülnarə MƏMMƏDOVA,

Nigar ARİFQIZI

Elvin ƏLİKİRAMOĞLU,
Şəmsurə KƏLBƏCƏRLİ,

Bünyad MİRZƏYEV

Yığılmağa verilmişdir: 14.01.2006

Çapa imzalannmışdır: 22.01.2006

Kağız formatı: 60x84 1/16

Fiziki cap vərəqi: 21,5

Mətbəə kağızı: № 01

Sifariş: № 10

Sayı: 2000 nüsxə

Offset üsulu ilə çap olunmuşdur

*Bakı “ŞƏMS” nəşriyyatı, Mətbuat p-r. 24,
Telefon: (99412) 458-55-07, (99412) 510-24-68*